KALLELSE

Nämnd	Kommunstyrelsens arbetsutskott
Datum och tid	2018-06-05 Klockan 08:00
Plats	Mötesrum Sunnanö, kommunkontoret, Östhammar

Besök	Nr	ÄRENDELISTA	Föredragande
	1	Information	
8.15	2	Överläggning, aktuella mark- och planfrågor	Helen Åsbrink Jonas Svensson Charlotte Köhler Tomas Bendiksen
8.30	3	Äspskär och delfinansiering via Länstransportplanen	Marie Berggren Camilla Andersson Helen Åsbrink
	4	Policy för social hållbarhet, remiss	Marie Berggren
	5	Yttrande gällande samråd havsplaner för Sverige	Camilla Andersson
	6	Avtal om jordbruksarrende Kallerö (del av Simmundö 8:13), antagande	Camilla Andersson
	7	Organisationsöversyn i Östhammars kommun, information	Peter Nyberg
	8	Avtalsförlängning av nyttjanderättsavtal med bygdegårds-föreningen Källör	Peter Nyberg
9.15	9	Koncerntänk i upphandlingar	Inger Modig Lind
09.30	10	Fördjupad översiktsplan Alunda, målformuleringar	Eddie Lundgren Torsten Blomé
	11	Yttrande om utformningsprinciper för GC-vägar och cy-kelparkeringar i Uppsala län	Eddie Lundgren
9.45	12	Ny förskola Österbybruk och Östhammar, beslut	Elisabeth Lindkvist Johanna Yngve
	13	Österbyskolans lokaler	Elisabeth Lindkvist Johanna Yngve
	14	Anmälningsärende. Överförmyndarnämnden, delårsbok-slut mars 2018	

15 Anmälningsärenden. Protokoll från Gästrikevatten

16 Anmälningsärende. Brev till fiskeuppropskommuner

Sekreterare Rebecka Modin

Ordförande Jacob Spangenberg (C)

1 Dnr KS-2018-9 Dpl 904

Information

Kommunstyrelsens arbetsutskott informerar.

Arbetsutskottets beslut

2 Dnr KS-2018-9 Dpl 904

Överläggning, aktuella mark- och planfrågor

Bygg- och miljönämndens ordförande, bygg- och miljöchef, tekniska utskottets ordförande samt teknisk chef inbjuds till arbetsutskottet för informationsutbyte och diskussion angående aktuella frågor.

Arbetsutskottets beslut

3 Dnr KS-2018-429 Dpl 483

Äspskär och delfinansiering via Länstransportplanen

Handling A

I länstransportplan för Uppsala län finns möjlighet att delfinansiera särskilda utvecklingsprojekt. Östhammars kommun har i sitt arbete med kusten och KOMPIS-projektet identifierat ett antal noder längs med vår kust. Med LTP-satsningen öppnar sig en möjlighet att få delfinansiering för åtgärder. Östhammars kommun börjar med att föreslå och genomföra åtgärder, om medel beviljas, vid Äspskär som prioritet ett. I skrivelse *Åtgärdsförslag till LTP vid noder utpekade i KOMPIS* anges preliminära kostnader för olika åtgärder, där hälften föreslås finansieras av tekniska förvaltningen Östhammars kommun och hälften av Region Uppsala.

Förslag till beslut
Kommunsstyrelsen översänder skrivelse med förslag till åtgärder och medfinansiering för åtgärder vid Äspskär i Östhammars kommun till Region Uppsala.

Miljösakkunig Camilla Andersson föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag

4 Dnr KS-2018-413 Dpl 003

Policy för social hållbarhet, remiss

Handling B

Bakgrund
I oktober 2016 antog kommunfullmäktige policy för hållbar utveckling (Dnr KS-2014-373). Denna policy omfattade då endast ekologisk hållbarhet. I samband med antagandet gavs ett följduppdrag gällande kompletteringar av policydokument med inriktning på social hållbarhet och ekonomisk hållbarhet. Nu finns ett förslag till policy för social hållbarhet att skicka ut på remiss till förvaltningar och nämnder.

Arbetssätt
Under hösten 2017 genomfördes en workshop med inbjudna representanter från alla förvaltningar, för att ta fram ett antal fokusområden inom ramen för social hållbarhet. Utifrån dessa fokusområden beskrivs kommunens gemensamma utgångspunkt och förhållningssätt i löpande text. Det senare har genomförts vid Strategienheten. Genom en remissrunda till samtliga förvaltningar och nämnder påbörjas förankringsprocessen och innehållet bearbetas ytterligare.

Tidplan
Remisstid till och med 2018-09-13. Ärendet behandlas i kommunstyrelsens arbetsutskott 2018-10-02, kommunstyrelsen 2018-10-09 och kommunfullmäktige 2018-10-23.

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens arbetsutskott ställer sig bakom förslaget till policy för social hållbarhet. Förslaget skickas på remiss till samtliga nämnder. Nämndernas yttranden ska vara strategienheten tillhanda senast 2018-09-13.

Arbetsutskottets beslut

5 Dnr KS-2018-121 Dpl 901

Yttrande gällande samråd havsplaner för Sverige

Havs- och vattenmyndighetens dnr 396-18

Handling C

Remissmaterial: https://www.havochvatten.se/hav/samordning--fakta/havsplanering/havsplaner/forslag-till-havsplaner.html

Havs- och vattenmyndigheten har tagit fram förslag till statliga havsplaner för Sverige – en för Bottniska viken, en för Östersjön och en för Västerhavet. Havsplanerna blir vägledande för myndigheter och kommuner när de planlägger, ger tillstånd eller förvaltar havet. Näringsidkare kan också få vägledning av planerna.

Förslagen till havsplaner tagits fram efter samverkan med andra myndigheter och efter dialog med branschorganisationer, intresseföreningar, kustkommuner och grannländer. Planerna ska förena näringspolitiska mål, sociala mål och miljömål. En havsplan är en strategisk plan med stora drag och få detaljer.

Östhammars kommun berörs av havsplan Bottniska viken och har berett ärendet i bred samverkan mellan förvaltningar samt ett antal externt berörda.

Yttrandet ska vara Havs- och vattenmyndigheten tillhanda senast 2018-08-15.

Förslag till beslut
Kommustyrelsen antar strategienhetens förslag till yttrande och överlämnar det till Havs- och vattenmyndigheten.

Miljösakkunig Camilla Andersson föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag

6 Dnr KS-2018-408 Dpl 221

Avtal om jordbruksarrende Kallerö (del av Simmundö 8:13), antagande

Handling D

Östhammars kommun äger fastigheten Simmundö 8:13. En del av fastigheten ingår i Natura2000-området Kallriga. Området som helhet, även kallat Kallerö ligger intill Kallriga naturreservat och har en intressant kulturhistoria som utskeppningshamn för järnmalm.Upplandsstiftelsen har i samverkan med Östhammars kommun genomfört omfattande restaureringsarbeten i betesmarkerna inom Natura2000-området de senaste 15 åren samt avtalat om betesdrift med djurägare.

Syftet med föreslaget avtal omfattande 15 hektar inom Natura2000-område är att områdets naturvärden ska bevaras främst genom bete och röjning samt att området ska vara ett välskött och trevligt besöksmål. I området finns besöksanordningar t ex eldstad, stig och informationstavlor som ska vara väl underhållna.

Upplandsstiftelsen och Östhammars kommun samverkar för att Kallerö ska vara ett välskött och trevligt besöksmål.

Östhammars kommun och Upplandsstiftelsen har tagit fram ett förslag på avtal om jordbruksarrende på 5 år med möjlighet till förlängning.

Förslag till beslut
Kommunsstyrelsen antar avtal om jordbruksarrende för del av fastigheten Simundö 8:13 (Kallerö).

Miljösakkunig Camilla Andersson föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag

7 Dnr KS-2017-677 Dpl 001

Organisationsöversyn i Östhammars kommun, information

Syftet med en organisationsöversyn är att pröva om nuvarande organisation är organiserad och skapar mesta nytta för medborgare, företagare, besökare och fastighetsägare.

Kommundirektör Peter Nyberg föredrar ärendet och informerar om organisationsöversyn i Östhammars kommun

Arbetsutskottets beslut 2017-08-15

Arbetsutskottet har tagit del av informationen och tackar för densamma.

Kommunstyrelsen informeras i ärendet på sammanträde 2017-08-22.

Kommundirektör Peter Nyberg ges i uppdrag att sammanfatta ett beslutsunderlag i ärendet om organisationsöversyn inför kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 2017-09-05.

———

I ärendet yttrar sig Bertil Alm (C), Cecilia Bernsten (C) och Margareta Widén Berggren (S).

Kommunstyrelsens beslut 2017-08-22

Kommunstyrelsen har tagit del av informationen.

———

Föreslås en organisationsöversyn där särskild vikt läggs vid följande:

- En organisation som underlättar för medborgare och företagare
- En kostnadseffektiv organisation

Arbetsutskottets förslag 2017-09-04

Kommunstyrelsen föreslås besluta:

- Att genomföra översynen i linje med ovanstående direktiv och förutsättningar
- Att översynen skall rapporteras kontinuerligt och redogöra för förslag under hösten 2017 och våren 2018.

———

I ärendet yttrar sig Pär-Olov Olsson (M), Cecilia Bernsten (C), Lars O Holmgren (BOA) och Margareta Widén Berggren (S)

Kommunstyrelsen har 2017-09-12 beslutat

Organisationsöversyn genomförs i linje med ovanstående direktiv och förutsättningar. (Bilaga 6).

Översynen skall rapporteras kontinuerligt och redogöra för förslag under hösten 2017 och våren 2018.

———

Kommundirektör Peter Nyberg föredrar ärendet och lämnar rapport om organisationsöversynen.

Arbetsutskottets beslut 2018-03-20

Arbetsutskottet har tagit del av informationen och tackar för densamma. Ärendet återkommer till kommunstyrelsens arbetsutskott, senast under juni månad.

———

Arbetsutskottets förslag

8 Dnr KS-2018-419 Dpl 221

Avtalsförlängning av nyttjanderättsavtal med bygdegårdsföreningen Källör

Handling E

I det nyttjanderättsavtal Östhammars kommun har med bygdegårdsföreningen Källör står att avtalet ska förlängas med sju år om föreningen i huvudsak uppfyllt de villkor som sattes vid projektets start. Föreligger gällande nyttjanderättsavtal och den rapport föreningen gjort med anledning av avtalsförlängningen.

Förslag till beslut
Nyttjanderättsavtalet med bygdegårdsföreningen Societetshuset Källör gällande del av Östhammar 52:6 förlängs till 2025-06-30 eftersom:
- Föreningen har i allt väsentligt uppfyllt kraven som ställdes för förlängning
- Föreningen har i sin rapport tydliggjort hur man tänker den framtida utvecklingen och hur man tänker ta sig an den.

Kommundirektör Peter Nyberg föredrar ärendet

Arbetsutskottets förslag

9 Dnr Dpl

Koncerntänk i upphandlingar

Upphandlingschef Inger Modig Lind föredrar ärendet.

Arbetsutskottets beslut

10 Dnr KS-2017-51 Dpl 312

Fördjupad översiktsplan Alunda, målformuleringar

Handling F

Diskussion om utkast till fördjupad översiktsplan för Alunda med fokus på kapitel tre som behandlar mål och visioner. Syftet är att förbereda ärendet inför remissutskick.

Översiktsplanerare Eddie Lundgren och Torsten Blomé föredrar ärendet.

Arbetsutskottets beslut 2018-05-29

Ärendet återupptas på arbetsutskottets sammanträde 2018-06-05.

Föreligger förslag till mål.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen ställer sig bakom förvaltningens förslag till målformuleringar. Strategienheten får i uppdrag att fortsätta arbetet med fördjupad översiktsplan för Alunda utifrån målformuleringarna.

Översiktsplanerare Eddie Lundgren och Torsten Blomé föredrar ärendet.

Arbetsutskottets beslut

11 Dnr KS-2018-310 Dpl 352

Yttrande om utformningsprinciper för GC-vägar och cykelparkeringar i Uppsala län

Region Uppsalas dnr: RUN2018-0025

Handling G

Remisshandlingar finns på https://www.regionuppsala.se/cykel

Bakgrund

Cykelinfrastrukturen är basen för allt cyklande. Dess kvalitet och standard är helt avgörande för att nå Region Uppsalas mål för ökat och säkert cyklande. Vi ser det i länder med höga cykelandelar, exempelvis Nederländerna och Danmark. Där är cykeltrafikens basbehov tillgodosedda i stor omfattning. Cykelvägnäten i dessa länder är väl utbyggt och utbyggnaden fortsätter hela tiden. Detta gäller i såväl städer och som mindre orter samt även mellan orter. Cykelvägarna är väl dimensionerade samt utformade för att cyklingen ska vara funktionell, effektiv och säker. Många gånger prioriteras cykeltrafikens framkomlighet framför biltrafikens, till exempel genom genare dragning av cykelvägen och prioritet i korsningar med motorfordonstrafik.

Syfte

För att få ett smidigt, smart och säkert regionalt arbetspendlingsnät behöver de regionala cykelstråken ha en likartad utformning. Cyklisten bör mötas av goda trafiklösningar oavsett var i länet de befinner sig, lösningar som är gena och framkomliga vilket är särskilt viktigt eftersom undersökningar visar att cyklister värderar förkortade restider mycket högt. De regionala cykelstråken ska utgöra ett attraktivt och konkurrenskraftigt alternativ, där cykeln på allvar kan konkurrera med andra trafikslag i fråga om framkomlighet, trafiksäkerhet och transportkvalitet. Dessa principer ska förhoppningsvis bidra till att öka denna attraktionskraft.

Det handlar ytterst om att skapa ett attraktivt, säkert och funktionellt system av cykelvägar i länet – att göra det lätt och enkelt att välja cykeln. Cykelvägar ska genom sin utformning konkurrera med motsvarande regionala vägar för biltrafik. Forskning och studier från bland annat Väg- och transportforskningsinstitutet, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Folksam visar ett tydligt samband mellan bristfälligt utformad cykelinfrastruktur, dåligt underhåll av densamma och cykelolyckor. Det är därför av stor betydelse att fastställa utformningsprinciper utifrån de regionala cykelvägarnas funktioner.

Syftet med remissen är att Region Uppsala vill inhämta kommunens synpunkter kring förslagen kring utformningen av framtida gång- och cykelvägar inom regionen och om de ställer sig bakom förslagen på utformningen.

Yttrandet ska vara Region Uppsala tillhanda senast 2018-06-25.

Förslag till beslut
Kommustyrelsen antar strategienhetens förslag till yttrande daterat 2018-05-25 och överlämnar det till Region Uppsala.

Översiktsplanerare Eddie Lundgren föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag

12 Dnr KS-2018-231 Dpl 630
Dnr BUN-2017-111

Ny förskola Österbybruk och Östhammar, beslut

Handling H[1-2]

Österbybruk är idag beroende av paviljonger för att lösa frågan om förskola åt alla barn. En möjlig lösning skulle kunna vara att bygga en ny förskola för att ersätta paviljongerna.

Barn- och utbildningsnämnden har 2018-03-08 beslutat att en ny förskola med 100 platser byggs vid det nya bostadsområdet Klockarbacken i Österbybruk.

Information om hur barn- och utbildningsnämnden har arbetat i ärendet. Föreligger underlag *Byggnation av ny förskola i Österbybruk*. Information ges även om planer för att bygga förskola i Östhammar.

Ordförande barn- och utbildningsnämnden Roger Lamell, verksamhetscontroller barn- och utbildningsförvaltningen Elisabeth Lindkvist och projektledare tekniska kontoret Johanna Yngve föredrar ärendet.

Arbetsutskottets beslut 2018-04-10

Arbetsutskottet tar del av informationen.

Ärendet återupptas på arbetsutskottets sammanträde 2018-05-15.

———

Skrivelse daterad 2018-04-17 föreligger.

Verksamhetscontroller barn- och utbildningsförvaltningen Elisabeth Lindkvist och projektledare tekniska kontoret Johanna Yngve föredrar ärendet. Teknisk chef Helen Åsbrink och bygg- och miljöchef Charlotte Köhler deltar.

Arbetsutskottets beslut 2018-05-15

Arbetsutskottet tar del av informationen. Ärendet återupptas på arbetsutskottet 2017-05-29.

———

Arbetsutskottets beslut 2018-05-29

Ärendet återupptas på arbetsutskottets sammanträde 2018-06-05.

———

Arbetsutskottets förslag

13 Dnr KS-2018-430 Dpl 611
Dnr BUN-2018-066 Dpl 611

Österbyskolans lokaler

Handling H2

Österbyskolan har idag 350 skolplatser och i skolbyggnaden finns också fritidshem, kulturskolan verksamhet samt ortens folk- och skolbibliotek. Barn- och utbildningsnämnden beslutade 2017-06-15 att lokalerna vid Österbyskolan ska anpassas så att ytterligare 100 skolplatser skapas. Efter att detta beslut togs har det framkommit att ytterligare skolplatser behövs i Österbyskolan.

Barn- och utbildningsnämnden beslutade § 61/2018-05-17 om att utöka med ytterligare 50 platser, vilket innebär att den totala utökningen blir 150 skolplatser.

Arbetsutskottets beslut

14 Dnr KS-2018-369 Dpl 042

Anmälningsärende. Överförmyndarnämnden, delårsbokslut mars 2018

Handling J

Föreligger delårsbokslut mars 2018 för Överförmyndarnämnden.

Arbetsutskottets beslut

15 Dnr KS-2018-129 Dpl 904

Anmälningsärenden. Protokoll från Gästrikevatten

Handling K[1-3]

Protokoll och handlingar från Gästrike Vatten ABs styrelsemöte 2018-05-24.
§30 Delårsrapport per tertial 1 2018 Gästrike Vatten AB
§31 Kommentar till preliminär plan 2019-2021 Gästrike Vatten AB

Arbetsutskottets beslut

16 Dnr KS-2018-9 Dpl 904

Anmälningsärende. Brev till fiskeuppropskommuner

Handling L

Föreligger informations- och följebrev samt kvotfördelningsförslag.

Arbetsutskottets beslut

Strategienheten
Eddie Lundgren
Camilla Andersson

Åtgärdsförslag till LTP vid noder utpekade i KOMPIS

I länstransportplan för Uppsala län finns möjlighet att delfinansiera särskilda utvecklingsprojekt. Östhammars kommun har i sitt arbetet med kusten och KOMPIS-projektet identifierat ett antal noder längs med vår kust. Med LTP-satsningen öppnar sig en möjlighet att få delfinansiering för åtgärder. Östhammars kommun börjar med att föreslå och genomföra åtgärder, om medel beviljas, vid Äspskär som prioritet ett. Prislapparna är preliminära (två stycken okända i dagsläget men kommer längre fram) och kommer att behöva justeras ju mer kunskap om detaljer som tas fram. Fler noder har identifierats och beskrivs översiktligt nedan. Om ytterligare medel tillskjuts i framtiden kan dessa noder stå på tur.

1. Äspskär

Äspskär är en liten men viktig nod som brukar kallas porten mot skärgården. Platsen har en liten sjösättningsramp, parkeringsplatser för bil, torrtoalett och fikabord. En större betongbrygga finns, liksom en lyftkran, som båda har framtida behov av renovering. För att nyttja platsens läge som utgångspunkt för vidare färd ut i skärgården både för boende i södra skärgården, behövs ytterligare parkeringsplatser och brygganläggning samt ny toalett. Platsen används som fast angörningspunkt av boende i södra skärgården, men också som tillfällig tilläggning för besökande turister och gäster på väg norrut eller söderut.

Platsen används som upphämtningsplats med passbåt för gäster till Rävstens stugby som ägs av Upplandsstiftelsen och drivs av arrendatorer. En kajakuthyrning finns också på Rävsten med Äspskär som utgångspunkt. Idag parkerar många på den stora vändplanen. Det finns behov att märka upp planen och tydligare information om området för besökande gäster. Anropsstyrd kollektivtrafik finns sommartid, men kan behöva marknadsföras tydligare och turtätheten ses över.

Inom området pågår utvecklingsprojekt baserat på underlag från en förstudie genomförd genom Leader-medel, men alla brister kommer inte kunna åtgärdas inom detta projekt. Upplandsstiftelsen kommer med medel från Landsbygdsprogrammet och egen medfinansiering skapa ytterligare parkeringsyta i området. På platsen idag råder det parkeringsbrist, vilket gör att många parkerar längs vägen och på vändplanen, vilket skapar framkomlighetsproblem. Det står ofta en större mängd bilar längs vägen ned till vändplanen under sommaren.

Inom pågående KOMPIS-projekt kommer farleden in till Äspskär att ramas/djupmätas för att vid fortsatt utveckling kunna prickas och tydliggöras som en säker farled.

Förslag på åtgärder

Åtgärd 1 Situationsplan
Först kommer en situationsplan behöva arbetas fram utifrån nedanstående åtgärdsförslag. Detta för att det ska bli tydligt vad och vart åtgärderna planeras för att åtgärderna inte ska riskera kastas ut ogenomtänkt och riskera skapa konflikt med andra parters projekt vid platsen.
Kostnad: Beräknad kostnad ca 50 000:-

Åtgärd 2 Handikappanpassad WC
Idag finns det enbart toalett med dassmöjlighet, vilket inte är önskvärt på platsen. Istället skulle kommunen vilja installera en handikapanpassad toalett (WC) för att tillgängliggöra dess användning för många fler. Markarbeten, byggnad och WC.
Kostnad: Beräknad kostnad ca 200 000:-

Åtgärd 3 Skyltning – utöver Trafikverkets skyltning
Skyltningen på platsen behöver ses över ur flera hänseenden. Dels önskar kommunen, då vägen samt befintlig brygga är statlig, att Trafikverket förtydligar sin uppmarkering över vart det är tillåtet att stanna, parkering och lasta av. Det bör göras dels med nya tydligare skyltar, men också att måla asfalten. Utöver detta föreslår kommunen skyltar av mer informativ karaktär, det vill säga vart det är tillåtet att parkera, avstånd till parkering, möjlighet att sätta sig ned vid bänkar och exempelvis ta en fika. Vidare bör det skyltas upp möjlighet att kasta avfall och för vilka vilket på platsen då Äspskär blir en samlingsplats för människor som rör sig i skärgården.
Kostnad: Beräknad kostnad ca 150 000 :-

Åtgärd 4 Lösning för sophantering
Skapa en samordnad sophantering på platsen för både boende, sommargäster och besökare på platsen. Idag finns det tidvis två större sopcontainrar som är otydligt vem som får använda de, samt att de står på en plats nära båtar och människor vilket ibland ger oönskad lukt och ett inte tilltalande visuellt intryck. Därför föreslår kommunen en samordnad sophantering, antagligen med sopbrygga eller på land för att skapa tydligt för besökare på platsen.
Kostnad: Beräknad kostnad ca 200 000

Åtgärd 5 Tillgänglighetspaket
Kommunen ser behov av ett tillgänglighetspaket med många mindre åtgärder för att öka användningen och tillgängligheten på land för besökare. En handikapparkering önskas nere nära bryggan. Nere vid träbryggan som kan användas för tillfällig förtöjning önskar kommunen sittplatser, antagligen bredvid eller på bryggan. Det ger möjligheter för paus vid platsen men också för besökare utan båt att ta del av platsen nära båtar och aktivitet. För att dessa sittplatser ska bli attraktiva, behöver sophanteringen i dess absoluta närhet ses över och ordnas på ett annorlunda sätt. Skyltning till närliggande intressanta platser ökar tillgängligheten för många målgrupper att upptäcka området som besöksmål.
Kostnad: Beräknad kostnad ca 200 000 :-

Åtgärd 6 Prickning/utmarkering av farled
Kommunen ser behov av prickning/utmarkering av farleden in till Äspskär. Detta är en förutsättning för att kunna utveckla platsen även för besökare och boende via båt. Djupmätningar sker via KOMPIS-projektet, vilket kan användas som grund för en prickning av farleden in till hamnen.
Kostnad: Beräknad kostnad X :- (?)

Åtgärd 7 UL-hållplats
UL-hållplatsen är idag placerad en bit bort från vändplatsen. Kommunen ser en möjlighet i att flytta ned busshållplatsen till vändplanen för att samordna med nya sittmöjligheter och närhet till bussen för resenärerna samt ett tydliggörande att vändplatsen inte ska fungera som parkeringsyta.
Kostnad: Beräknad kostnad X :-?

Åtgärd 8 Flytbrygga för säkrare angöring
Vidare skulle kommunen vilja installera en flytbrygga som kan användas för tillfällig förankring vid platsen vid iläggning/upptag av båt, samt för att lägga i exempelvis kajaker eller kanoter. Detta för att möjliggöra för fler att upptäcka naturen runtom Äspskär och lättare kunna använd kajak, kanot och liknande som start- eller målpunkt vid platsen.
Kostnad: Beräknad kostnad ca 30 000 :- (liknande den i Öregrund)

2. Hargshamn

Hargshamn är en strategiskt viktig plats. Här finns en internationell djuphamn med 8,5 meters djup som mestadels används för bulktransporter. Hamnen har både väg- och järnvägsanslutning. Samhället Hargshamn är utspritt och består till största delen av friliggande villor. Utifrån besöksnäringen finns här både en större båtklubb/marina - Hargshamns marina samt Hargshamns camping. Få personer utan lokal anknytning känner till dessa angöringar. Området är känt av sportfiskare.

Läget och områdets tillgångar gör det möjligt att stärka området för besöksnäring och turism, som ett stopp på vägen längs kusten norrut från Norrtälje/Grisslehamn. Här finns både sandstrand och klippor, lätt tillgång till angränsande skärgård. Vintertid. Det finns flera utvecklingsmöjligheter både kopplat till iläggningsramp, gästplatser, parkeringsmöjligheter och boende. Behov finns också av information både på plats och via andra kanaler för att sprida information och kollektivtrafiken skulle kunna utvecklas.

Förslag på åtgärder

- ***Åtgärd 1 Informationspaket***
  Kommunen föreslår dels den mindre åtgärden att öppna upp befintliga bryggor för besökare med tydligare känsla att alla får använda gästplatserna. Information och skyltar föreslås även uppdateras för att gäster ska veta tydligt kring vad som gäller och finns på platsen.
  Kostnad: Beräknad kostnad

- ***Åtgärd 2 Säkerhetspaket***
  Vid gästplatserna vil kommunen sedan stärka upp ytterligare med säkerhetsutrustning men också öka belysningen för trygghetskänsla vid platsen. Tillgången

till el & vatten vill kommunen också förbättra, där alla dessa små förslag är tänkta att ge ett tydligare helhetskänsla för besökare till Hargshamn.
Kostnad: Beräknad kostnad

3. Kallerö

Kallerö ligger i anslutning till Kallriga naturreservat. Avståndet med båt till Öregrund är 7 nautiska mil, från väg 76 är avståndet 4 km. För närvarande är Kallerö en sk naturcamping med vacker havsutsikt, promenadstigar, grillplats och utsiktspunkt. Längst ut vid Kallerö fanns en gång i tiden en hamn där man lastade båtar med järn från bruken i Forsmark, Österby och Gimo till bl.a. Sheffield i Storbritannien. Idag finns bara den gamla kajen och två järnbodar kvar. Det finns två flytbryggor med båtplatser som hyrs ut.

Platsen är intressant belägen som en mindre avstickare från farleden mellan Öregrund upp mot Gävle. Det finns behov att ersätta en trasig betongpir/kaj med en ny servicebrygga, märka ut farleden in tydligare samt rensa upp bråte som ligger i vattnet. Det finns också möjlighet att använda Kallerö som en alternativ mindre tyst hamn relativt nära Öregrund och iordningställa besöksmålet ytterligare för besökare, främst sjövägen men också landvägen. En ny servicebrygga skulle också möjliggöra eventuell framtida passbåtstrafik längs kusten.

Förslag på åtgärder

- ***Åtgärd 1 Säkra djup för angöring***
  (Genomförs under 2018 inom KOMPIS-projektet).
  Det kommunen först vill genomföra är att rama (mäta havsdjupet) fram till Kallerö för att studera vilka båtar som skulle kunna gå in till området, för att senare kunna utveckla platsen när man känner till platsens möjligheter. Vidare skulle eventuellt bråte som kan ställa till det för båttrafiken rensas bort.
  Kostnad: ca 20 000 :-

- ***Åtgärd 2 Toalett och parkering***
  Kommunen ser behov att byta ut befintlig toalett mot en modern handikappanpassad toalett (WC) samt utöka parkeringsplatserna, för att fler ska kunna få tillgång och nå platsen.
  Kostnad: X :-

- ***Åtgärd 2 Informations- och tillgänglighetspaket***
  Kommunen vill genomföra ett informations- och tillgänglighetspaket, likt vid Äspskär, med många mindre åtgärder för att öka användningen och tillgängligheten på land för besökare. Det ska ske i form av dels förtydligade skyltar över vart rastplatser/fika- och rekreationsplatser finns, förtydliga gångstråk, utöka sittplatser. Grillplatser ska skapas på platsen som ska vara tillgängliga för alla besökare. Samtidigt ska dock en lugn naturupplevelse vara i fokus på platsen.
  Kostnad: X :-

- ***Åtgärd 4 Brygganläggning***
  Idag på Kallerö finns en bryggkonstruktion som är i undermåligt skick, vilket kan utgöra en säkerhetsrisk. Bryggan skulle behöva rivas och en ny brygga anläggas för besökande båtar till Östhammar som vill ha en lugnare plats än Öregrund. Den nya bryggan skulle tillgängliggöra en plats som inte idag kan nås

förutom med små fritidsbåtar. Utöver ny brygga kan även gästplatser skapas så platsen är öppen för alla.
Kostnad: X :-

Förslag till beslut

Internremiss avseende policy för social hållbarhet skickas ut till samtliga nämnder/förvaltningar, i enighet med bifogat dokument.

Bakgrund
I oktober 2016 antog kommunfullmäktige policy för hållbar utveckling (Dnr KS-2014-373). Denna policy omfattade då endast ekologisk hållbarhet. I samband med antagandet gavs ett följduppdrag gällande kompletteringar av policydokument med inriktning på social hållbarhet och ekonomisk hållbarhet.
Nu finns ett förslag till policy för social hållbarhet att skicka ut på remiss till förvaltningar och nämnder.

Arbetssätt
Under hösten 2017 genomfördes en workshop med inbjudna representanter från alla förvaltningar, för att ta fram ett antal fokusområden inom ramen för social hållbarhet. Utifrån dessa fokusområden beskrivs kommunens gemensamma utgångspunkt och förhållningssätt i löpande text. Det senare har genomförts vid Strategienheten.
Genom en remissrunda till samtliga förvaltningar/nämnder påbörjas förankringsprocessen och innehållet bearbetas ytterligare.

Tidplan
Remisstid: 15 juni-10 september 2018
Bearbetning: 11 september -19 september 2018

KSAU: 2 oktober 2018
KS: 9 oktober 2018
KF: 23 oktober 2018

Policy för social hållbarhet

Ett socialt hållbart samhälle är ett jämställt och jämlikt samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa, utan orättfärdiga skillnader; Ett samhälle med hög tolerans där människors lika värde står i centrum, vilket kräver att människor känner tillit och förtroende till varandra och är delaktiga i samhällsutvecklingen. Social hållbarhet är av avgörande betydelse för det demokratiska samhället och är helt nödvändig ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Ett socialt hållbart samhälle tål påfrestningar, är anpassningsbart och förändringsbenäget (resilient). (SKL/Folkhälsomyndigheten)

För att kunna arbeta effektivt för social hållbarhet har vi enats kring att lyfta ett antal gemensamma utgångspunkter. I vårt handlande ska vi främja och värna goda villkor för:

- ***Ungas utbildning, uppväxt och välbefinnande***

Östhammars kommun ska skapa förutsättningar för alla barn och unga att fullgöra grundskola och gymnasieskola med godkända betyg. Vi ska också värna trygga, goda och jämlika uppväxtvillkor genom säkra närmiljöer, möjlighet till fritidssysselsättning, inkluderande mötesplatser och kvalitativa välfärdstjänster.

- ***Trygghet, hälsa och välfärdstjänster***

Östhammars kommun ska värna den trygghet som merparten av invånarna upplever. Alla ska känna sig trygga i den miljö de befinner sig: hemmet, bostadsområdet, skolan, arbetet, kollektivtrafiken samt offentliga inne- och utemiljöer.

De välfärdstjänster kommunen levererar ska vara rättssäkra, jämlika, trygga och personliga. Vi ska erbjuda likvärdig tillgång till service i alla livsskeden, utifrån behov och oavsett människors resurser.

Östhammars kommun ska arbeta för att utjämna skillnader i hälsa genom att prioritera sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande insatser för de grupper och individer med störst behov.

- ***Arbete och inkomst***

Östhammars kommun ska värna och främja en differentierad arbetsmarknad med möjlighet för såväl stora som små företag att etablera sig som attraktiva arbetsplatser.

Östhammars kommuns vision på arbetsmarknadsområdet är en god arbetsmarknad där såväl arbetsgivarnas behov av kompetensförsörjning som arbetstagarnas eventuella behov av stöd inför och under anställningen tillgodoses, så att fler personer snabbare kommer in i arbetslivet och uppnår egen försörjning.

Alla invånare ska ses som en tillgång på den lokala och regionala arbetsmarknaden. En nära samverkan med Arbetsförmedlingen och näringslivet är en förutsättning för en välfungerande arbetsmarknad.

➢ *Inkludering och sociala relationer*

Östhammars kommun ska vara ett öppet och tolerant lokalsamhälle som präglas av mångfald med lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för alla. Alla invånare i Östhammars kommun ska ges goda förutsättningar att delta på lika villkor i samhällslivet.

I samverkan med det lokala civilsamhället, näringslivet och berörda myndigheter verkar vi för inkludering av alla kommuninvånare. Mötesplatser mellan nya och etablerade invånare ska främjas och aktiviteter ska samplaneras med berörda målgrupper i inkluderande processer.

➢ *Delaktighet och inflytande*

Östhammars kommun ska främja delaktighet genom att skapa möjligheter till aktivt demokratiskt deltagande. Vi ska värna öppenhet för olika åsikter och lägga särskilt fokus på att uppmuntra engagemang i de grupper som idag är delaktiga i lägre utsträckning. Dialog ska föras via flera olika kanaler för att inkludera så många som möjligt.

➢ *Jämställdhet och likabehandling*

Östhammars kommun ska bidra till att kvinnor och män/flickor och pojkar får samma möjligheter och makt att forma sina egna liv. De som kommer i kontakt med kommunen ska behandlas likvärdigt oavsett kön. Fokus ska ligga på jämställdhetsintegrering utifrån antagen strategi och värdigt bemötande.

Vi ska också arbeta succesivt för att öka våra kunskaper om samtliga diskrimineringsgrunder för att möjliggöra ett mer riktat likabehandlingsarbete i våra verksamheter, utöver det som sker inom den egna organisationen i rollen som arbetsgivare.

➢ *Fysisk planering och tillgänglig service*

Östhammars kommun ska utgå från en hållbar långsiktig fysisk planering med god beredskap och särskilt fokus på funktionalitet och jämlikhet.

Serviceorterna (Alunda, Gimo, Östhammar, Öregrund, Österbybruk och Östhammar) ska bindas samman med väl fungerande infrastruktur för att tillsammans upprätthålla ett brett serviceutbud för kommunen som helhet. Goda kommunikationer är en förutsättning för att även småorter och landsbygden ska kunna ta del av basutbudet på en serviceort.

Vi ska arbeta för att skapa en medveten fysisk planering med ett blandat bostadsbestånd, hälsosamma miljöer i och i närheten till bostäder samt tillgängliga natur- och rekreationsområden.

ÖSTHAMMARS KOMMUN
– EN DEL AV ROSLAGEN

Strategienheten
Camilla Andersson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Yttrande gällande Samråd havsplaner för Sverige

Havs- och vattenmyndigheten har tagit fram förslag till tre statliga havsplaner för Sverige där Östhammars kommun berörs av havsplan för Bottniska viken. Havsplanerna blir vägledande för myndigheter och kommuner när de planlägger, ger tillstånd eller förvaltar havet.

Förslagen till havsplaner tagits fram efter samverkan med andra myndigheter och efter dialog med branschorganisationer, intresseföreningar, kustkommuner och grannländer. Planerna ska förena näringspolitiska mål, sociala mål och miljömål. En havsplan är en strategisk plan med stora drag och få detaljer.

Östhammars kommun har berett ärendet i bred samverkan mellan tillväxt-kontoret, tekniska förvaltningen och strategiska enheten samt erbjudit flera lokala organisationer, föreningar och företag som kan beröras av planen att bidra med underlag till yttrandet. Inga externa synpunkter har inkommit till kommunen.

Östhammars kommun lämnar följande yttrande på förslag till havsplan för Bottniska viken. Havs- och vattenmyndigheten har framförallt önskat synpunkter inom tre frågeområden (1-3). Kommunen lämnar också ett mindre antal övriga synpunkter (4):

1. Planens ställningstaganden om användning i olika områden

Östhammars kommun saknar en beskrivning av havsplanernas möjliga påverkan på utveckling av anläggniningar av samhällsintresse längs kusten. Flera typer av anläggningar kan ha en omfattande påverkan på kommunens framtida utveckling, som brackvattenverk och avloppsreningsverk. Bedömer HaV att havplanens ställningstagande om attraktiv livsmiljö i havsområdet utanför Östhammars kommun påverkar möjligheterna att anlägga denna typ av anläggningar längre in längs kusten?

Östhammars kommun har i Strategi för vindbruk från 2011samt Översiktsplan 2016 beskrivit att havsbaserad vindkraft inte är lämplig med hänsyn till en känslig landskapskaraktär. Däremot har kommunen inte tagit ställning till andra typer av energiutvinning som till exempel vågkraft. Vi önskar därför tydliggörande om möjlighet för vågkraft och övriga områden inom blå teknik att samverka med annan utpekad användning av havsområdet, till exempel attraktiva livsmiljöer.

2. Ytterligare konsekvenser relevanta för havsplanering – synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningarna och hållbarhetsbedömningarna

Östhammars kommun saknar fördjupade beskrivningar av hur kulturmiljölämningar som vrak kan påverka användningen av havsområdet och hur vi kan planera kustområdet på kommunal nivå för att undvika att skada dessa intressen.

Kommunen önskar tydligare skrivningar kring risker för utsläpp från fartygstrafik, då många farleder för yrkestrafik möts i kommunens havsplaneområde. Området är klassat som attraktiv livsmiljö med mycket höga naturvärden. Därför bedömer Östhammars kommun att det krävs fördjupade skrivningar kring vilka underlag till åtgärder havsplanen kan arbeta för eller bidra till, i syfte att minska risk för olyckor med olja eller kemikalier.

Kopplat till ovanstående önskar kommunen också att det i planen tydliggörs hur miljörisker från sjunkna miljöfarliga vrak kan påverka planområdena. Inom Östhammars kommuns havsplaneområde finns Mundogas som förliste år 1966.

3. Ytterligare befintliga planerings- eller kunskapsunderlag

Östhammars kommun har tillsammans med övriga kustkommuner i Uppsala län samt kustkommunerna i Gävleborgs län arbetat fram planeringsunderlag inom projektet *Utveckling av planeringsunderlag för båtturism och rörligt friluftsliv i Upplands och Gävleborgs skärgårdar*. Projektet har medfinansierats genom KOMPIS-medel från Havs- och vattenmyndigheten förmedlade av länsstyrelserna i båda länen. Underlaget är GIS-lagt och håller på att kvalitetssäkras. Materialet omfattar kartläggning av farleder och platser/noder längs kusten som är viktiga i det regionala perspektivet, för besöksnäring och för det rörliga friluftslivet.

Östhammars kommun tycker att det är viktigt att kopplingen och de ömsesidiga beroenden och samband som finns mellan land, kust och hav tydliggörs i havsplanerna. Attraktiva och livskraftiga kustmiljöer skapar också förutsättningar för intressena till havs. Det gemensamma kuststråket för Uppsala och Gävleborgs län som vi uppmärksammat genom KOMPIS-projektet består av många unika miljöer, inte minst för det rörliga friluftslivet, som det finns skäl att beakta i havsplanen. Såväl kuststråket som farleden ligger inomskärs och påverkas inte officiellt av havsplanens nationella intressen. Kusten och skärgårdsmiljön är dock en central del både för den lokala och regionala utvecklingen. Materialet bör kunna användas som ett kunskapsunderlag till havsplanen och havets betydelse för kustnära turism och friluftsliv lyftas fram.

Östhammars och Tierps kommuner tar också fram ett ytterligare planeringsunderlag inom samma projekt, som beskriver naturvärden i grunda vikar. Materialet kommer att sammanställas under 2018 och resultatet kommer att beskriva en klassning av naturvärden i grunda vikar, vilket kan kopplas både till riksintresse för yrkesfiske och attraktiva livsmiljöer. Materialet bör användas som ett kunskapsunderlag till utvecklingen av havsplanerna.

4. Övriga synpunkter

Kartorna i den tryckta versionen av hasvplanen är svårlästa. Det skulle öka läsförståelsen om kartan under varje tema delades upp i tre geografiska delar, precis som plankartan är uppdelad.

Östhammars kommun har tidigare svarat på en enkät om underlag till havsplanerna år 2014 och kommunen har yttrat sig om förslaget i dialogskedet år 2017. Liksom i dessa skrivningar vill kommunen poängtera att de två hamnarna Hargshamn och Forsmarks hamn är mycket viktiga hamnar för Östhammars kommun och för Sverige, liksom farlederna ut och in från dessa hamnar.

Östhammars kommun vill också påpeka vikten av att havsplanerna bör skapa de planförutsättningar som går för att underlätta för ett småskaligt kustnära yrkesfiske, som är viktigt för det lokala och regionala näringslivet liksom för kulturmiljön längs kusten.

AVTAL OM JORDBRUKSARRENDE

Jordägare:	Östhammars kommun, 212000-0290, Box 66, 742 21 Östhammar, nedan kallad jordägare.
Arrendator:	Upplandsstiftelsen, 817000-7093, 751 85 Uppsala
Arrendeställe:	Del av fastigheten Simundö 8:13 i Östhammars Kommun. Totalt ca 15 hektar. I arrendet ingår inga byggnader. Arrendestället har markerats på bifogade karta.
Ändamål:	Kallerö ingår i N2000-område Kallriga. Syftet med detta avtal är att områdets naturvärden ska bevaras främst genom bete och röjning samt att området ska vara ett välskött och trevligt besöksmål. I området finns besöksanordningar t ex eldstad, stig och informationstavlor som ska vara väl underhållna. Upplandsstiftelsen och Östhammars kommun samverkar för att Kallerö ska vara ett välskött och trevligt besöksmål. Upplandsstiftelsen har i samverkan med Östhammars kommun genomfört omfattande restaureringsarbeten i betesmarkerna de senaste 15 åren samt avtalat om betesdrift med djurägare.
Omfattning:	Upplåtelsen avser ca 15 hektar betesmark och lövskogspartier. Stig och grillplats ingår. Jakt och fiske ingår ej i detta avtal.
Arrendetid:	2018-07-15 – 2023-07-15
Förlängning:	Förlängning sker automatiskt med 5 år i taget om uppsägning inte skett skriftligen senast 6 månader år före arrendetidens utgång om det skall upphöra eller om villkoren ska ändras. Ändring eller tillägg till detta kontrakt skall ske skriftligen samt dateras och undertecknas av parterna för att gälla.
Arrendeavgift:	Arrendeavgiften är 200 kr, exkl. moms för varje arrendeår. Arrendeavgiften skall betalas i förskott före 15 juli varje år.
Jordens brukning:	Marken får utnyttjas för bete och ska vara tillgänglig för besökande. Vid naturvårdsinsatser som röjning och avverkning tillfaller eventuella intäkter arrendatorn. Arrendatorn ska följa den skötselplan som tagits fram för området.
Besöks-anordningar:	Besöksanordningar tex informationstavlor får sättas upp och underhålls av arrendatorn. Befintlig stig och grillplats ska underhållas.

Övriga villkor: Arrendatorn äger rätt att ansöka om miljöstöd för bete och avtala med annan djurägare om bete av området. Arrendatorn får under arrendeperioden nyttja berörda stödrätter och erhålla den årliga utdelningen i form av EU-ersättning.

Inskrivning: Detta avtal får inte inskrivas.

Detta avtal gäller under förutsättning att Östhammars Kommunstyrelse beslutar att godkänna avtalet.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Bilaga: Karta över området

Datum 2018-	Datum 2018-
ÖSTHAMMARS KOMMUN Jordägare	UPPLANDSSTIFTELSEN Arrendator
…… Jacob Spangenberg Kommunalråd	…… [redacted] Naturvårdschef
…… Helen Åsbrink Teknisk chef	…… [redacted] Naturförvaltare

Utskriftsdatum: 2018-03-07

ÖSTHAMMARS KOMMUN
TEKNISKA KONTORET
2015 -07- 07
Dnr

NYTTJANDERÄTTSAVTAL

Upplåtare/ Fastighetsägare:	Östhammars kommun, 212000-0290, Box 66, 742 21 Östhammar, nedan kallad upplåtaren
Nyttjare:	Bygdegårdsföreningen Societetshuset Källör, nedan kallad nyttjaren
Upplåtelseobjekt/ Fastighet:	Östhammar 52:6, del av enligt kartbild i bilaga 1, nedan kallad egendomen.
Belägenhetsadress:	Källörsgatan 1, 742 36 Östhammar
Ändamål:	Allmän samlings- och festlokal enligt fördjupad avsiktsförklaring, Societetshuset Källör, maj 2014 enligt bilaga 2. Nyttjaren förbinder sig att till 2018-06-30 i all väsentlighet ha utfört de åtgärder nyttjaren har beskrivit för de tre första åren i den fördjupade avsiktsförklaringen
Upplåtelsetid:	2015-07-01 – 2018-06-30
Förlängning/uppsägning:	Nyttjanderättsavtalet förlängs automatiskt till 2025-06-30 i de fall nyttjaren, inom angiven tid, genomfört de åtgärder som beskrivs under punkten ändamål. I annat fall upphör nyttjanderättsavtalet 2018-06-30 utan föregående uppsägning. I det fall nyttjanderättsavtalet förlängs till 2025-06-30 gäller därefter; om uppsägning inte sker skriftligen senast 9 månader före upplåtelsetidens utgång förlängs avtalet automatiskt med 5 år i taget
Avgift:	Upplåtelsen är avgiftsfri
Överlåtelse:	Nyttjaren får inte överlåta nyttjanderätten eller sätta annan i sitt ställe utan upplåtarens skriftliga medgivande.

Skick:	Egendomen upplåts i det skick den befinner sig på tillträdesdagen. Nyttjaren ansvarar för att egendomen bibehåller detta skick.
Drift/underhåll:	Upplåtaren svarar för fastighetsskatt/kommunal fastighetsavgift. I övrigt svarar nyttjaren för egendomens samtliga kostnader såsom förbruknings-, drift- och underhållskostnader.
Reparationer mm:	Nyttjaren svarar för att erforderliga myndighetstillstånd införskaffas i samband med eventuella byggnads- och reparationsarbeten. Åtgärder som försäkringsbolag, bygg- och miljönämnd eller annan myndighet kan komma att kräva för egendomens nyttjande enligt detta avtal ombesörjes och bekostas av nyttjaren.
Ansvar/försäkring:	Upplåtaren svarar för att egendomen är egendomsförsäkrad. Nyttjaren är ensam skyldig att ersätta skador som den bedrivna verksamheten förorsakar på person eller egendom.
Ledningar:	Nyttjaren medger att kommunen eller annan, som därtill har dennes tillstånd, får framdraga, underhålla eller reparera ledningar i eller över fastigheten. Nyttjaren är skyldig att utan ersättning tåla det intrång som föranledes av anläggandet och nyttjandet, men är berättigad till ersättning för återställningsarbeten och direkt skada på egendomen
Regler och riktlinjer:	Nyttjaren är skyldig att följa de regler och riktlinjer som bygg- och miljönämnd, polismyndighet eller annan myndighet vid varje tillfälle beslutar skall gälla. Om nyttjaren bryter mot de regler, riktlinjer och villkor som ställs i tillstånd från bygg- och miljönämnd, polismyndighet eller annan myndighet skall nyttjaren, efter anmodan från upplåtaren, omedelbart vidtaga rättelse. I annat fall äger upplåtaren rätt att omedelbart häva detta avtal. Om avtalet hävs enligt detta stycke har nyttjaren inte rätt till ersättning.
Upplåtelsetidens utgång:	Efter upplåtelsetidens utgång återgår egendomen till upplåtaren utan att upplåtaren tvingas utge någon form av ersättning till nyttjaren. Om nyttjaren före upplåtelsetidens utgång upphör med sin verksamhet återgår egendomen omedelbart till upplåtaren utan ersättning
Inskrivning:	Detta avtal får inte inskrivas utan upplåtarens medgivande
Avtals upphörande:	Vid brott mot detta avtal äger endera parten rätt med omedelbar verkan säga upp detsamma

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit varsitt.

Östhammar 2015-06-23

ÖSTHAMMARS KOMMUN

[redacted]

Jacob Spangenberg

[redacted]

Peter Nyberg

BYGDEGÅRDSFÖRENINGEN SOCIETETSHUSET KÄLLÖR

[redacted]

Källör

Källör

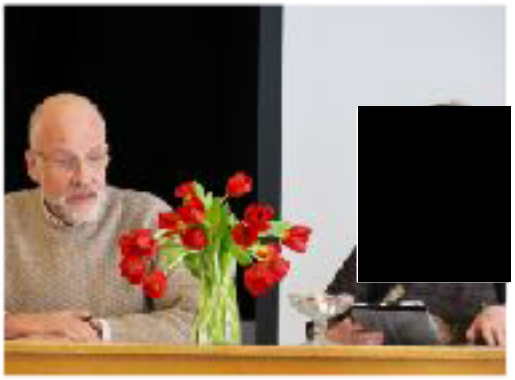

Bygdegårdsföreningen Källör
Förlängning av Nyttjanderättsavtal

Inledning

Detta dokument är upprättat med anledning av att Nyttjanderättsavtalet signerat i juli 2015 stipulerar att avtalet ska förlängas automatiskt om villkoren i huvudsak är uppfyllda. Avtalet hänvisar till föreningens Fördjupade avsiktsförklaring daterad 2014-05-05.

Nuläget

Föreningens verksamhet har sedan nyttjanderättsavtalet undertecknats huvudsakligen varit inriktat på restaurering av byggnaden. Arbetet har i allt väsentligt bedrivits med hjälp av frivilliga och finansierats genom SKBs mervärdesprogram och olika former av sponsring från lokala företag. Föreningen har också deltagit i ett samarbetsprojekt med Arbetsförmedlingen där långtidssjukskrivna yrkesarbetare och nyanlända får sina yrkesfärdigheter och arbetskapacitet validerade.
Samtidigt med restaureringsarbetet har lokalerna kunnat tas i bruk med uthyrning till olika typer av evenemang såsom för teater, musik, litteratur och poesikvällar, mm.
Huset är nu till stora delar restaurerat, både på utsidan och insidan och är därigenom från och med i år i funktion enligt föreningens syfte och mål.
På andra våningen har kontoren nu hyrts ut till en yogastudio och en naturläkarmottagning. Övriga lokaler är under den kommande sexmånadersperioden uthyrda för ett betydande antal bröllop, privata festarrangemang, föreningssammankomster, filmvisningar, musik soaréer men kommer också utnyttjas för arrangemang i egen regi såsom Valborgsfirande och andra aktiviteter i samband med Östhammars 650 års firande.

Uppfyllelse av villkor i Nyttjanderättsavtalet

Nyttjanderättsavtalet hänvisar till föreningens fördjupade avsiktsförklaring där intentioner och målsättningar beskrivs. De mätbara målsättningarna finns redovisade i kapitel 3.2 ”Verksamhet”. Texten nedan i kursiv stil är kopierad från den fördjupade avsiktsförklaringen med kommentarer i fet stil som beskriver dagsläget.

3.2 Verksamheten
Den stegvisa uppbyggnaden av verksamheten som beror utav ekonomiska förutsättningar kan sammanfattas enligt:
Steg 1 - Målsättning - Demolerat, driftklart, tätt, säkert o kan partiellt tas i bruk. Myndighetskrav uppfyllda.
Verksamhet: - uthyrning kontor 3- 5 st till företag / föreningskanslier - uthyrning för sammankomster under enklare förhållanden
Kommentarer
I princip uppfyllt. Demolering av tillbyggnad på västra sidan återstår då föreningen beslutade att använda detta rum för förråd och förvaring av byggmaterial under byggtiden. Övrig demolering utförd, samtliga ytskikt nerskalade till ursprungsnivåer.
Det strukturella arbetet är klart, taket är ombyggt och tätt. Tornen är riktade och grundförstärkta. Rötskadat virke i fasaden är bytt. Tilläggsisolering med ecofiber i väggar genomförd i stora salen.

Nytt ventilationsaggregat är installerat för hela plan 2 och ventilationen i köket är i princip klar.
Elsystemet är helt och hållet utbytt och är färdigt på den norra sidan av bottenvåningen och hela plan 2.
Beredningsköket är driftklart, endast smärre justeringsarbeten återstår. Logen är driftklar.
Stora salen är driftklar, endast målning och 3 fönster återstår. Scenen är ombyggd och utökad enligt specifikationer från skådespelare och musiker.
Praktiskt taget samtliga fönster på bottenvåningen är grundligt renoverade och kompletterade med energiglas.
Utvändiga arbeten på tornen återstår.
Två stycken kontor är iordningställda och uthyrda till en yogastudio och till en naturläkarmottagning. Yogastudion behövde större ytor så flera kontor slogs ihop till en större enhet. Samtliga kontorsytor på plan 2 är uthyrda.
Myndighetskraven är uppfyllda, förutom en tillkommande nödutgång.
Uthyrning under enklare förhållanden har genomförts löpande.

Steg 2 - Målsättning - Verksamheten har kommit igång. Kvalitetshöjande åtgärder genomförs vartefter medel kommer in
Verksamhet: Så snart som möjlighet ges kommer fastighetens bottenvåning, ca 420 kvm, att utnyttjas som samlingslokal för ortens föreningsliv, ungdoms- och pensionärsverksamhet, bröllops- och födelsedagsfiranden, scenframträdanden, gymnastik, utställningar och andra kultur- och musik evenemang. I det största rummet planeras att återuppbygga den scen som tidigare fanns där. Det ger rummet stora möjligheter till olika typer av utnyttjande. Rivning av en vägg mot det intilliggande rummet mot söder gör att det sammanlagda utrymmet, tillsammans med glasverandan, kan rymma upp till 150 personer.
Kommentarer
Uppfyllt i paritet med tillgängliga medel. Medel saknas till el på södra delen av bottenvåningen, ventilationskomplettering
Vid friläggande av väggytor mellan stora och lilla salen upptäcktes att det fanns skjutdörrar infällda i väggen som ingen visste om. Föreningen beslutade att behålla dessa.
Stora salen i befintligt skick är regelbundet uthyrd till olika arrangemang såsom musik, bröllop och födelsedagsfester.
Lilla salen, stols- och bordsförråd, två nya toaletter, och biblioteket (föreningsrummet) är under färdigställande. Byggarbeten i princip färdiga, målning återstår.

Steg 3 - Målsättning - Verksamheten har mognat och det finns utrymme för smarta, kostnads-besparande driftsinvesteringar.
Verksamhet: Vidareutvecklade förutsättningar breddar utbudet, höjer prisnivåer.
Kommentarer
Enligt plan, ej uppfyllt.

Återstående aktiviteter

Arbetet kommer fortsätta bedrivas med frivilligaktiviteter och i samarbetsprojektet med Arbetsförmedlingen. Följande kommer att genomföras vartefter finansieringen blir säkrad.
- färdigställande av målning o 3 nya fönster i stora salen
- färdigställande av fönster o fasad på tornen
- tilläggsisolering och färdigmålning i lilla salen
- färdigställande av två nya toaletter
- utrymningstrappa/nödutgång från plan 2
- tapetsering och fönstersmygar i biblioteket (föreningsrummet)
- el södra sidan plan 1

Framtidsvisioner och utmaningar

Vår vision är:
Östkustens största societetshus från badortsepoken skall åter bli en levande mötesplats som med sin särprägel knyter samman bygdens historia med framtidens möjligheter. Här kan bemärkelsedagar firas och årsstämmor hållas, omväxlande med musiksoaréer och lokala teaterspektakel. Vi vill restaurera byggnaden till ett ursprungligare skick från förra seklets början då den s.k. badortsepoken spred glans och berömmelse över Östhammar. Vi vill genom detta skapa ett rum för alla, lika anspråkslöst och tillgängligt som karaktärsfullt och charmigt.

Våra utmaningar:
Föreningen har tagit ansvar för ett omfattande restaureringsprojekt. Betydande framsteg har gjorts och lokalerna är satta i funktion enligt målsättningarna. Samtidigt återstår färdigställande av detaljer invändigt såsom el i södra delen plan 1samt restaurering av tornen. För detta behövs fortsatt engagemang av kunniga frivilliga och det behövs ytterligare finansiering.
Allteftersom föreningens arbete övergår från byggprojekt till evenemangsverksamhet kommer roller och ansvar behöva utvecklas och fördelas bland föreningens medlemmar.

Finansiering 2013-17

Av projektets ursprungliga budget på ca 5,5 miljoner kronor har 3,9 miljoner kronor upparbetats. Projektet uppskattar att ursprunglig budget kan innehållas när finansiering av resterande aktiviteter har säkrats.

KÄLLÖR FINANSIERING 2013-17

kronor	3 903 144	100 %
Frivilligt arbete	1 249 325	32 %
Mervärdesavtalet	1 000 000	26 %
Inköpsrabatter	400 000	10 %
Valideringsprojekt	350 000	9 %
Sponsor/bidrag	256 118	7 %
Entré/Försäljning	220 476	6 %
Medlemsavgifter	205 100	5 %
Guldstol/Fönster	196 975	5 %
Kommunalt bidrag	25 150	1 %

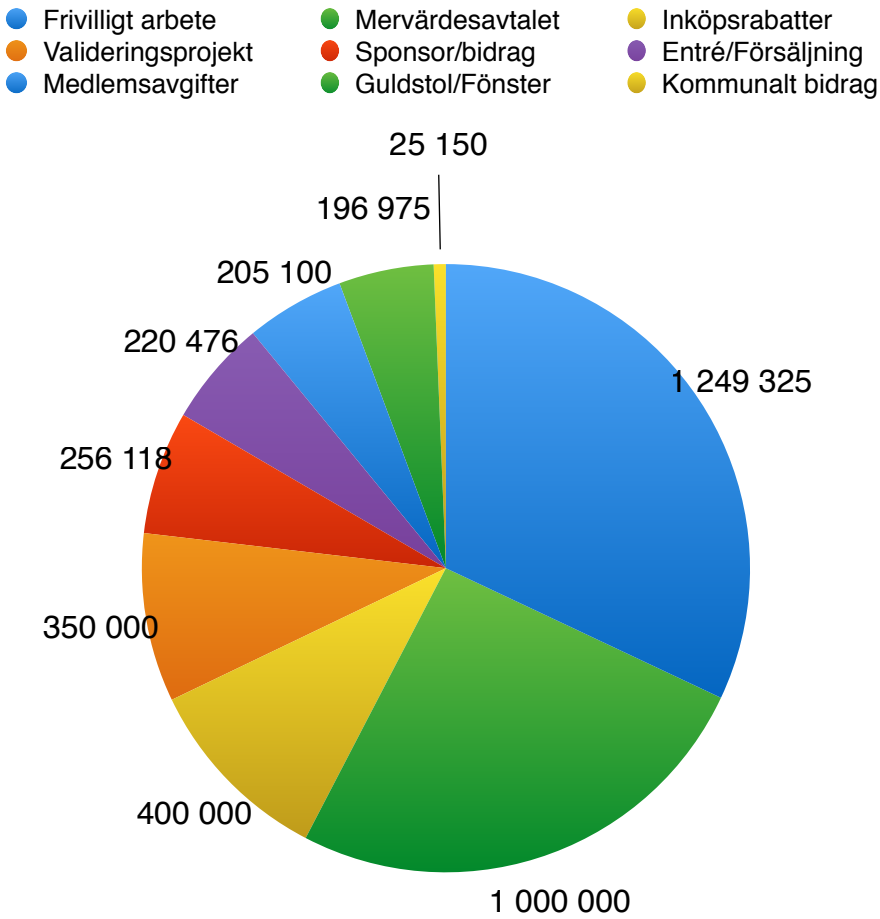

X.X Mål för Alunda

De mål som ska råda för Alunda och dess planering tangerar med kommunens mål i översiktsplanen från 2016;

X.X FLEXIBLA KOMMUNIKATIONER

Kommunikationer har stor betydelse i kommunen: för pendling till arbete och studier, för näringslivet och för att nå utbudet i regionens större städer. Kommunikationsstrukturen kopplar också samman våra lokala, små kärnor av bebyggelse och verksamheter.

Ibland handlar det om att hitta flexibla lösningar och tänka på ett nytt sätt för att skapa goda kommunikationer med det begränsade befolkningsunderlag vi har. Välfungerande kommunikationsnoder med busstationer, cykelstråk och pendlarparkeringar är ett exempel. Anropsstyrd trafik ett annat. Det går också att skapa nya lösningar genom att jobba i små steg, exempelvis med dieseldriven persontågstrafik i väntan på en elektrifierad bana. Bra och heltäckande bredband skapar förutsättningar att verka och bo lokalt, även i kustområdet och på landsbygden.

X.X MÅNGFALD AV VÄRDEN

Kommunen har en mängd olika värden som vi ska ta vara på och utveckla: kulturmiljöer, naturområden, olika typer av tätorter och boendemiljöer, kust och skärgård, tysta skogsområden, våtmarker och vattendrag. Vår mångfald av boendemiljöer är en styrka i regionen. Närheten till natur och skärgård ger viktiga kvaliteter för vardagslivet. Skärgården, kulturmiljöerna och naturen är också en viktig bas för vår besöksnäring. Det ska finnas en balans mellan bevarande och utveckling.

X.X MILJÖSMART

Vi ska hitta smarta lösningar för energiförsörjning, vatten- och avloppshantering, avfall, miljöskydd och klimatberedskap. Lokala lösningar kan vara mer miljösmarta än de storskaliga. Allt handlar om att tänka långsiktigt och hållbart i ett helhetsperspektiv. Vi ska minska det ekologiska fotavtrycket genom att ta tillvara på det vi har och utvecklas utifrån våra egna förutsättningar. Ibland måste vi tänka nytt och utanför ramarna: ta in ny teknik och ny kunskap. Ibland gäller det bara att göra rätt sak vid rätt tillfälle.

X.X TILLVÄXT MED VÄLFÄRD FÖR ALLA

Hela samhället ska leva utifrån de förutsättningar som finns för att skapa tillväxt och välfärd. En befolkningstillväxt skapar möjligheter att kunna erbjuda en god kommunal service. Ett varierat bostadsutbud i attraktiva lägen ger förutsättningar för inflyttning och omflyttning. En attraktiv grundskola är centralt för vardagslivet. Trygghet, jämställdhet, folkhälsa och valfrihet är några nyckelord för det goda livet i kommunen. Vi måste samarbeta för att hushålla med resurserna och skapa ett samhälle för alla. Ett stort engagemang från privata aktörer i samspel med kommunen skapar mervärden.

X.X LIVSKRAFTIGT LOKALT NÄRINGSLIV

Den lokala arbetsmarknaden är en viktig förutsättning för kommunens utveckling. Vi har ett antal stora företag och en mängd småföretag som skapar en starkt lokal arbetsmarknad. För att möta framtida behov av sysselsättning inom kommunen behöver det lokala näringslivet bli bredare och än mer livskraftigt.

Östhammars kommun strävar efter att möta de behov som våra företag har, för att skapa förutsättningar för tillväxt. Vi måste också skapa förutsättningar som underlättar för etablering av verksamheter i nya branscher. Det kan handla om bostadsförsörjning, bra tomter och lokaler för olika typer av verksamheter och goda kommunikationer. Även kommunen, som organisation, ska vara en attraktiv

X.X Platsspecifika mål för Alunda

Utöver de övergripande kommunala målen, så har även specifika mål för Alunda satts upp för att tillsammans skapa en god boendemiljö. De presenteras nedan;

Närhet till natur och grönska
Alundas grönska och natur, men också de öppna landskapen, är en stor tillgång i det tätbebyggda samhället. För att Alunda ska kunna växa kräver det ett visst ianspråktagande av närliggande grönstruktur och en viss påverkan på det öppna landskapet. En av styrkorna med Alunda är dess närhet till natur och grönska. Därför ska ett helhetsperspektiv för grönstrukturen genomsyra ortens utveckling, där tillgänglighet till grönområden ska säkerställas för nuvarande och kommande boende i orten. Detta ska göras genom att säkerställa god tillgänglighet till bland annat skogsområdet runt elljusspåret för boende i tätorten. Detta kommer ses som kompensationsåtgärder för eventuell annan mark som tas i anspråk.

Flexibla och varierade bostadsmiljöer
Alunda ska kännetecknas av ett varierat utbud av bostadstyper och boendeformer. Ett särskilt fokus ska ges barnfamiljer, ungdomar samt unga vuxnas bostadsbehov. Alunda ska bli ett mycket attraktivt val för unga familjers första hem.

Tillgänglighet
Alunda ska kännetecknas av goda och flexibla pendlingsmöjligheter inom hela Mälardalen. Alundas goda kollektivtrafikmöjligheter ska vårdas och utvecklas så att orten drar nytta av sitt geografiska läge och goda pendlingsmöjligheter.

Aktivt liv
Alunda ska ta tillvara på och utveckla faciliteter som stimulerar ett aktivt liv. Föreningslivets insatser och engagemang för friskvård ska uppmuntras. Vikt ska läggas på allas lika möjlighet till att leva ett aktivt liv.

Trygghet
Alunda ska kännetecknas av trygghet och tillgänglighet i det offentliga rummet för alla, oavsett tid på dygnet eller året. Viktiga målpunkter, t.ex. skolor, ska nås på ett tryggt och säkert sätt. Särskilt fokus ska lägga på offentliga lekmiljöers kvalité, trygghet och säkerhet. Såväl samhälls- som privat service, exempelvis vårdcentral och butiker, ska finnas tillgängliga i orten och med lätthet nås av invånarna.

Bebyggelsestruktur
Bostadsområden ska utvecklas med klart fokus på blandning av bostadsformer, byggnadsstilar och tidsepoker. Även upplåtelseformer i form av hyresrätter, bostadsrätter och villabebyggelse ska blandas för att motverka bostadssegregation. Nya innovativa lösningar och nytänk i form av arkitektur och andra bostadslösningar ska uppmuntras.

Arbetsmaterial i form av nulägesbeskrivning och utkast till planförslag med riktlinjer kan tas del av för kommunstyrelsens förtroendevalda.

ÖSTHAMMARS KOMMUN
– EN DEL AV ROSLAGEN

Strategienheten
Eddie Lundgren

Östhammar kommuns gemensamma yttrande över utformningsprinciper från Region Uppsala för gång- och cykelvägar samt cykelparkeringar

Region Uppsalas dnr: RUN2018-0025

Bakgrund

Cykelinfrastrukturen är basen för allt cyklande. Dess kvalitet och standard är helt avgörande för att nå Region Uppsalas mål för ökat och säkert cyklande. Vi ser det i länder med höga cykelandelar, exempelvis Nederländerna och Danmark. Där är cykeltrafikens basbehov tillgodosedda i stor omfattning. Cykelvägnäten i dessa länder är väl utbyggt och utbyggnaden fortsätter hela tiden. Detta gäller i såväl städer och som mindre orter samt även mellan orter. Cykelvägarna är väl dimensionerade samt utformade för att cyklingen ska vara funktionell, effektiv och säker. Många gånger prioriteras cykeltrafikens framkomlighet framför biltrafikens, till exempel genom genare dragning av cykelvägen och prioritet i korsningar med motorfordonstrafik.

För att få ett smidigt, smart och säkert regionalt arbetspendlingsnät behöver de regionala cykelstråken ha en likartad utformning. Cyklisten bör mötas av goda trafiklösningar oavsett var i länet de befinner sig, lösningar som är gena och framkomliga vilket är särskilt viktigt eftersom undersökningar visar att cyklister värderar förkortade restider mycket högt. De regionala cykelstråken ska utgöra ett attraktivt och konkurrenskraftigt alternativ, där cykeln på allvar kan konkurrera med andra trafikslag i fråga om framkomlighet, trafiksäkerhet och transportkvalitet. Dessa principer ska förhoppningsvis bidra till att öka denna attraktionskraft.

Det handlar ytterst om att skapa ett attraktivt, säkert och funktionellt system av cykelvägar i länet – att göra det lätt och enkelt att välja cykeln. Cykelvägar ska genom sin utformning konkurrera med motsvarande regionala vägar för biltrafik. Forskning och studier från bland annat Väg- och transportforskningsinstitutet, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Folksam visar ett tydligt samband mellan bristfälligt utformad cykelinfrastruktur, dåligt underhåll av densamma och cykelolyckor. Det är därför av stor betydelse att fastställa utformningsprinciper utifrån de regionala cykelvägarnas funktioner.

ÖSTHAMMAR KOMMUNS YTTRANDE

Östhammar kommun lämnar följande synpunkter på underlaget, utifrån respektive rubrik i dokumentet som önskats. De rubriker som *inte* presenterats är där kommunen inte har några synpunkter kring innehållet:

Inledning

Östhammar kommun anser att inledningen är intressant och en bra introduktion till ämnet och vad dokumentet kommer fokusera på. Ett förslag kan vara att tydligt i inledningen hänvisa till att forskningen finns under källförteckningen, vilket kan vara av intresse när kommuner i framtida arbete med cykling kan plocka upp detta dokument och även läsa vidare om forskningen. Utöver det, bör länkarna under *10. Källförteckning* kollas över då en länk inte fungerade att klicka sig vidare till. Det skapar inte en mindre trovärdig källhänvisning, men gör det enklare för kommunerna att ta del av forskningen om allt är direktlänkat. Utöver det har kommunen inget att påpeka

Syfte

Ett tydligt och kort syfte som visar tydligt på syftet med dokumentet. Kommunen anser däremot att det vore önskvärt om det framgick tydligare under syftet hur styrande utformningsförslagen kommer vara för gång- och cykelvägar i Uppsala län och i medfinansierings-sammanhang. Det vore bra om det framgår tydligt i ett tidigt skede om dessa utformningsprinciper kommer påverka om medfinansiering ges eller inte, så kommunerna har möjlighet att revidera sina GC-planer i framtiden för att ha samma utformningsprinciper i sina dokument.

Funktion

Kommunen ställer sig bakom innehållet under rubriken *funktion*, men föreslår att ett ställningstagande presenteras kring turism och ökad cykling sommartid längs mer kustnära områden. Kommunen tror att vissa framtida sträckor inom Östhammar kan användas av fler sommartid än året-runt för att ta sig till arbete eller skola exempelvis. Därför vore det bra att ta ett ställningstagande kring olika stort antal som använder GC-banor beroende på årstid.

Övergångar mellan lokala och regionala cykelnät

Kommunen ställer sig bakom innehållet under rubriken, men föreslår att ett ställningstagande om hur cykelnät och cykelvägar ska knytas samman när det är längre avstånd presenteras. Exempelvis om det är möjligt att knyta samman Skoby/Alunda med Gränby och vidare in mot Uppsala innerstad. Ett tydliggörande av hur långa sträckor som upplevs relevanta att knyta samman, i ett första skede, vore intressant för att kommunen och regionen tillsammans kan arbeta fram längre sträckor om det vore intressant för parterna. Ett exempel på det är om det är av intresse att knyta samman Skoby/Alunda med Uppsala, trots att det är nästan tre mil, eller om det upplevs för långt för att vara intressant på kortare sikt.

Mötesfria vägar

Kommunen ställer sig bakom innehållet under rubriken, men föreslår ett ställningstagande kring hur befintliga mötesfria vägar, där trygga gång- och cykelmöjligheter saknas, ska kunna utredas vidare och prioriteras.

Utformning av cykelstråk, gång- och cykelvägar och cykelfält
Kommunen upplever att Region Uppsala presenterar utformningsprinciper på ett tydligt och lättförståeligt sätt. Uppdelningarna mellan de olika typerna av GC-vägar är tydligt presenterat och håller en bra variation mellan de olika typerna.

Kommunens egna GC-plan har som utformningsprincip att använda standard på *tre meter* med en separation i form av skiljeremsa och kantsten och en beläggning med asfalt. Därför vore det intressant för kommunen att veta Region Uppsala ställning om kommunens GC-plan och Region Uppsalas utformningsprinciper inte matchar med varandra. Finns handlingsutrymme för kommunen att fortsätta följa sina egna uppsatta utformningsprinciper gällande bredden, men ändå kunna ansöka om medfinansiering, eller krävs det en gemensam syn på utformningsprinciper för medfinansiering? Det vore önskvärt att veta för att enklare kunna ta ställning till sina uppsatta utformningsprinciper och om de behöver förändras.

Siktlinjer vore även intressant om Region Uppsala tar ett ställningstagande om, då kommunens egna GC-plan nämner att goda siktlinjer ska eftersträvas. I delen med att skapa trygga passager för cykelpassager så bör därför även siktlinjer åtminstone nämnas. För Östhammar kommuns del vore det även intressant om *7.4 Separation*, presenteras hur en 2+1 väg bör separeras, då väg 288 har smala partier men cyklister som ändå använder gatan. Det vore extra aktuellt att veta om ett ställningstagande om 2+1 vägar och hur GC-banor ska separeras i och med att sista delen av väg 288 ska byggas om mellan Gimo – Hökhuvud där även en GC-bana planeras.

Utformning av cykelparkeringar
Kommunen ställer sig bakom innehållet under rubriken och tycker det är spännande att det pekas ut 25 meter som en mått för hur långt cykelställ bör placeras vid bytespunkter. Det skapar en tydligare vilja för alla parter och en faktisk riktlinje att försöka uppnå. Kommunen önskar däremot att en kategori för ”prioriterad landsbygdshållplats” läggs till. Då belysning vid cykelparkering även är önskvärd på vissa strategiska landsbygdshållplatser, exempelvis ur ett trafiksäkerhets- eller tillgänglighetsperspektiv.

Kombinationsresor med kollektivtrafik
Kommunen ställer sig bakom innehållet under rubriken och tycker det är värdefullt med fokus på hela-resan-perspektivet, speciellt då förutsättningarna i Östhammar är att kommunen har god kollektivtrafik längs väg 288 men mindre utåt landsbygden och runt i tätorter. Därför blir cykeln ett intressant alternativ att arbeta vidare med för Östhammars del för att öka antalet resenärer i kollektivtrafiken. Något som inte behandlas eller hör till detta dokument, men ändå värt att nämna är att busstrafiken behöver synkas med SL-pendeln och SJ-pendeln för att möjliggöra snabba och smidiga byten för mer långväga resenärer och pendlare. Om det är möjligt att ta cykeln till bussen som sedan är synkad att hinna med ett tåg mot Gävle eller Stockholm så kommer Östhammar komma ett steg närmare regionen och möjliggöra för arbetspendling i större utsträckning än idag.

Strategienheten inom Östhammar kommun har i sitt yttrande samordnat kommunens synpunkter med tekniska förvaltningen gällande förslagen om den tekniska utformningen av gång- och cykelvägar, cykelparkeringar samt hur väl den stämmer överens kring vår egen gång- och cykelvägsplan.

Eddie Lundgren
Översiktsplanerare

Tekniska kontoret
Johanna Yngve

NYA FÖRSKOLOR I ÖSTHAMMAR RESPEKTIVE ÖSTERBYBRUK

1. TEMPORÄRA LOKALER

I dagsläget råder brist på permanenta förskoleplatser i både Östhammar och Österbybruk. På båda orterna hyrs i dagsläget temporära paviljonger för att kunna erbjuda förskoleplatser i tillräcklig omfattning. Barn- och utbildningsförvaltningen fattade beslut om att uppföra nya förskolor i Östhammar 2017-09-14 och i Österbybruk 2018-03-08. Nedan framgår kostnader för temporära lokaler i respektive ort samt uppskattad kostnad för nybyggnation av förskola för 100 respektive 120 barn.

2. KOSTNADER FÖR TEMPORÄRA LOKALER I ÖSTHAMMAR

I Östhammar finns idag temporära förskolelokaler på tre ställen, dels i paviljonger som hyrs av Temporent vid Tomtberga förskola, dels i en paviljong som hyrs från Expandia vid Logårdens förskola och del s i en paviljong vid Mariebergs förskola som ägs av Östhammars kommun.

2.1 PAVILJONGER VID TOMTBERGA FÖRSKOLA

Vid Tomtberga förskola finns idag 3 st avdelningar i temporära lokaler som hyrs av Temporent. Paviljongerna har uppförts vid två tillfällen (2011 samt 2017) med två avdelningar och mottagningskök första gången och med en avdelning samt personalutrymme andra gången. En av avdelningarna har också anpassats för Nattis.

Kostnader

I tabell 1 nedan framgår kostnader för hyra, lokalvård samt avetablering av paviljongerna. Kostnader för VA och el faktureras tillsammans med Tomtberga förskola och ingår därför inte i tabellen nedan.

Hyra av gammal paviljong	476 000 kr
Hyra av ny paviljong	324 000 kr
Lokalvård	153 000 kr
Summa år	**953 000 kr**
Avetableringskostnad paviljonger	690 000 kr
Kostnad återställning av mark	90 000 kr
Summa avetablering	**780 000 kr**

Tabell 1

Tillfälligt bygglov

Paviljongerna vid Tomtberga förskola har ställts upp vid två tillfällen, dels 2011 och dels 2017. Den gamla delen har permanent bygglov medan den nya delen har tillfälligt bygglov.

Tillfälliga bygglov kan beviljas för en sammanlagd tid om maximalt 15 år. I tabell 2 framgår när nuvarande bygglov går ut för respektive paviljong samt maximal förlängningstid.

Paviljong	Nuvarande bygglov	Maximal förlängning	Antal förskoleplatser
Paviljong 1	2019-06-30	12-2032	17

Tabell 2

2.2 PAVILJONG VID LOGÅRDENS FÖRSKOLA

Paviljongen vid Logårdens förskola hyrs från företaget Expandia och inrymmer idag en inskolningsavdelning för barn i åldern 1-2 år med 17 platser. Paviljongen är placerad på förskolans parkering.

Kostnader

I tabell 3 framgår kostnader för hyra, lokalvård samt avetablering av paviljongerna. Kostnader för VA och el faktureras tillsammans med Logårdens förskola och ingår därför inte i tabellen nedan.

Hyra av paviljong	227 316 kr
Lokalvård	51 000 kr
Summa år	**278 316 kr**
Avetableringskostnad paviljonger	78 000 kr
Kostnad återställning av mark	20 000 kr
Summa avetablering	**98 000 kr**

Tabell 3

Tillfälligt bygglov

Paviljongen vid Logården står på tillfälligt bygglov då placeringen strider mot gällande detaljplan.

Tillfälliga bygglov kan beviljas för en sammanlagd tid om maximalt 15 år. I tabell 4 framgår när nuvarande bygglov går ut för respektive paviljong samt maximal förlängningstid.

Paviljong	Nuvarande bygglov	Maximal förlängning	Antal förskoleplatser
Paviljong 1	10-2020	9-2025	17

Tabell 4

2.3 PAVILJONG VID MARIEBERGS FÖRSKOLA

Paviljongen vid Mariebergs förskola ägs av kommunen och inrymmer idag en inskolningsavdelning för barn i åldern 1-2 år med 12 platser. Paviljongen är placerad delvis i vändplan och delvis på mark som enligt detaljplan inte får bebyggas (s.k. prickad mark).

Tillfälligt bygglov

Paviljongen vid Marieberg står på tillfälligt bygglov då placeringen strider mot gällande detaljplan.

Tillfälliga bygglov kan beviljas för en sammanlagd tid om maximalt 15 år. I tabell 5 framgår när nuvarande bygglov går ut för respektive paviljong samt maximal förlängningstid. Därefter kommer paviljongen att behöva lyftas bort, alternativt behöver en detaljplaneändring göras för att paviljongen ska kunna stå kvar. En alternativ placering skulle kunna vara vid Tomtberga förskola förutsatt att paviljongerna som står där idag lyfts bort.

Paviljong	Nuvarande bygglov	Maximal förlängning	Antal förskoleplatser
Paviljong 1	06-2019	11-2025	12

Tabell 5

3. KOSTNAD FÖR TEMPORÄRA LOKALER I ÖSTERBYBRUK

I Österbybruk finns idag temporära förskolelokaler på två ställen, dels i paviljonger som hyrs av Ramirent vid förskolan eken och dels i Bertilet vilket är en byggnad som ägs av Östhammars kommun.

3.1 PAVILJONGER VID FÖRSKOLAN EKEN

Vid förskolan eken finns idag 3 st avdelningar i temporära lokaler som hyrs från Ramirent. Paviljongerna har uppförts vid tre tillfällen (2009, 2012 samt 2017) med en avdelning per tillfälle. I den sist uppförda paviljongen finns också personalutrymme samt mottagningskök. Paviljongerna står på Herrgårdsstiftelsens mark vilken vi hyr. Vidare står paviljongerna uppställda på tillfälligt bygglov.

Kostnader

I tabell 6 nedan framgår kostnader för hyra, lokalvård samt avetablering av paviljongerna. Kostnader för VA och el faktureras tillsammans med Ekens förskola och ingår därför inte i tabellen nedan. Elkostanden för de tre paviljongerna uppskattas till ca 17 400 kr under mars 2018.

Hyra av paviljong	756 000 kr
Hyra av mark	10 000 kr
Lokalvård	147 000 kr
Summa år	**913 000 kr**
Avetableringskostnad paviljonger	405 000 kr
Kostnad återställning av mark	90 000 kr
Summa avetablering	**495 000 kr**

Tabell 6

Tillfälligt bygglov

Paviljongerna vid Ekens förskola har uppförts i etapper. Den första delen ställdes upp 2009, den andra delen 2012 och den tredje delen 2017. Byggnaderna står på tillfälliga bygglov då placeringen strider mot gällande detaljplan.

Tillfälliga bygglov kan beviljas för en sammanlagd tid om maximalt 15 år. I tabell 7 framgår när nuvarande bygglov går ut för respektive paviljong samt maximal förlängningstid.

Paviljong	Nuvarande bygglov	Maximal förlängning	Antal förskoleplatser
Paviljong 1	2020-01-31	01-2024	17
Paviljong 2	2020-01-31	01-2027	17
Paviljong 3	2020-01-31	01-2032	17

Tabell 7

3.2 BERTILET

I Bertilet finns 2 st tillfälliga avdelningar som hör till förskolan Granen. Byggnaden ägs av Östhammars kommun och har under föregående år renoverats för att bättre anpassas för verksamheten.

4. KOSTNADER FÖR NY FÖRSKOLA FÖR 100 RESPEKTIVE 120 BARN

Storlek förskola barn (kvm)	Byggkostnad (kr)	Internhyra (kr/år)
100 (1500)	48 000 000	3 143 636
120 (1760)	56 320 000	3 688 533

Tabell 8

Skillnad storlek (kvm)	Skillnad byggkostnad (kr)	Skillnad internhyra (kr/år)
260 kvm	8 320 000	544 897

Tabell 9

I tabell 8 ovan framgår kostnaderna för att bygga en ny förskola för 100 respektive 120 barn samt internhyreskostnaderna för de båda olika förslagen. I tabell 9 framgår kostandskillnaderna mellan de båda förslagen.

Byggnadsarean baserar sig på 13/kvm per barn (vilken omfattar yta för entréer avdelningsvisa ytor, gemensamma ytor såsom lekhall och ateljéer, skötrum och förråd) samt ytterligare 100 kvm för kök och 100 kvm för personalutrymmen.

Byggnadskostnaden utgår från kostnaderna för att bygga ut Alma förskola i Alunda vilken är ca 32 000 kr/kvm. Detta inkluderar kostnader från förstudie – slutlig produkt förutsatt att inget oväntat inträffar under den pågående byggnationen. En säkrare prognos för nybyggnation av förskola kan göras först när utformningen av lokalerna, miljökrav, tekniska krav, geotekniska förutsättningar m.m. är kända. I samband med Barn- och utbildningsnämndens beslut om ny förskola i Östhammar (2017-09-14) och i Österbybruk (2018-03-08) påbörjades en förstudie för lokalprogram för de nya förskolorna.

I internhyra ingår driftkostnader som är hämtade från Årkostnader Förskolor 2017 (Incit, 2018, sid. 59) för Typfastighet 1/typfastighet 2 och beräknas till ca 600kr/kvm (466kr/kvm för typfastighet 1 och 615kr/kvm för typfastighet 2). Driftkostnaden omfattar administration, försäkring, värme, el, vatten, tillsyn och skötsel, sophämtning samt städning. Avskrivningstiden för investering är 33år.

Att bygga för utbyggnadsmöjlighet

Att i projektering och byggnation av ny förskola förbereda för att bygga ut med ytterligare en avdelning innebär att man från början tar höjd för att i framtiden kunna bygga ut förskolan. Arkitekten får då i uppdrag att rita en möjlig utbyggnation på förskolan. Tillagningskök alternativt mottagningskök anpassas för att kunna hantera ett större antal portioner. Beroende på när man tror att en eventuell utbyggnation kommer ske anpassas de tekniska systemen så att det är möjligt att koppla på ytterligare en byggnadsvolym utan att exempelvis behöva byta ventilationsaggregat.

Beslut
2017-09-14
rev 2018-05-17

Barn- och utbildningsnämnden

Lokalförsörjningsplan 2018-2032

Barn- och utbildningsnämnden

Inledning

På uppdrag av Barn- och utbildningsnämnden arbetar Barn- och utbildningsförvaltningen sedan 2016 med en lokalförsörjningsplan för förskola, grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning. Prognoser för alla verksamheter görs kontinuerligt, olika tillväxtscenarier diskuteras och befintliga lokaler inventeras. Kommunens befolkningsprognos, som köps regelbundet från SCB, är en del av underlaget.

Barn och utbildningsnämnden anser att följande särskilt ska beaktas när skollokaler planeras, byggs om och renoveras:

- Trygga miljöer
- Förskola och skola i permanenta lokaler
- Pedagogiska miljöer i framkant verksamhets- och utseendemässigt för bästa skolresultat; miljön spelar roll

Under 2017-2018 har barn- och utbildningsförvaltningen tillsammans med bl a tekniska förvaltningen arbetat vidare med principer för bra skola och förskola och påbörjat arbetet med funktionsprogram för nya förskolor och skolmiljöer.

Ekonomi

I lokalförsörjningsplanen listas olika tänkbara alternativ för framtida lokalförsörjning, med och utan befolkningstillväxt. Det är inte möjligt att genomföra alla åtgärder direkt eftersom vissa åtgärder innebär stora kostnader. Prioriteringar kommer att behöva göras av Barn- och utbildningsnämnden och Kommunfullmäktige. Vissa föreslagna åtgärder är bara aktuella på längre sikt och vid befolkningstillväxt.

Kostnadsberäkningarna i lokalförsörjningsplanen är i vissa fall schabloner och syftar till att ge en första bild över vad varje föreslagen åtgärd kan innebära för kostnad.

Tidplan och uppföljning

Lokalförsörjningsplanen innehåller åtgärder som behöver genomföras på kort och lång sikt. Innan någon av de större föreslagna åtgärderna genomförs kommer ytterligare underlag att tas fram i samråd med bl a tekniska förvaltingen och beslut att fattas i Barn- och utbildningsnämnden och Kommunfullmäktige.

Lokalförsörjningsplanen revideras årligen inför kommande periods budgetarbete.

Alunda

Alunda växer som tätort i Östhammars kommun. Orten ligger på nära avstånd till Uppsala och förbättringarna av väg 288 har inneburit att pendlingstiden minskat till Uppsala och Stockholms arbetsmarknader. Flera stora bostadsområden planeras på orten. Barn- och utbildningsförvaltningen ser ökad efterfrågan på förskole- och grundskoleplatser i Alunda kommande år (tänkbar tillväxt 0-25 %). Vattenbrist mm gör att inflyttningen just nu (våren 2018) planat ut något i Alunda.

Förskola

I Alunda inklusive Ekeby finns 255 förskoleplatser och 35 platser hos kommunala och privata dagbarnvårdare, totalt 290 platser. Prognosen för 2019 är ca 280 barn, d v s platserna räcker i stort sett. Vid tillväxt om 25 % kommer ca 355 platser att behövas.

Förskoleplatserna behöver öka på orten men då det är svårt att säga hur stor tillväxten blir är det rimligt att öka platserna successivt. I ett första steg föreslås utbyggnation av förskolan Alma med 51 platser. Vid stor tillväxt/inflyttning kan en ny förskola behöva byggas.

Grundskola och fritidshem

Olandsskolan (åk F-9) har idag 525 platser samt ytterligare 60 platser i det sk Hus C, totalt 585 platser. Behovet utan tillväxt ligger kring 550 platser kommande år. Med tillväxt om 25 % kommer ca 680-700 platser att behövas på sikt. Skolan inrymmer även fritidshem.

Ekeby skola (åk F-3) har ca 100 platser och rymmer idag ca 30 elever. Skolan inrymmer även fritidshem. Som födelsetalet ser ut idag kommer skolan även kommande år ha ca 25 elever, d v s 6-7 elever per klass/årskurs.

Grundskoleplatserna räcker på Olandsskolan idag men användandet av Hus C är inte helt optimalt i pedagogiskt perspektiv. Vid tillväxt kommer ytterligare skolplatser att behövas. Ett rimligt första steg är att, om möjligt, inrymma fler elever i Olandsskolan samt förbättra den pedagogiska miljön. Vid stor tillväxt/inflyttning kan det bli aktuellt att bygga ut skolan.

Åtgärder

Åtgärd	Tidsplan	Preliminär kostnad/kommentar
Utbyggnationen av Alma förskola, 51 nya platser + nytt kök. + rust bef lokaler	Färdigt 2018	40,5 mkr. Hyresökning för BUN 2,6 mkr
Översyn av befintliga lokaler på Olandsskolan. Pedagogisk arkitekt	Färdigt 2017	Kostnad 0,2 mkr. BOU har plan från arkitekt
Invändig ombyggnation av Olandsskolan för att utöka antalet platser	3-10 år	Projektstart tidigast 2021
Utbyggnation av Olandsskolan för att utöka antalet platser	Vid tillväxt	Uppskattad kostnad 32 tkr/kvm
Byggnation av ny förskola, 85 platser	Vid tillväxt	Uppskattad kostnad 40 mkr. Hyresökning för BUN ca 2-3 mkr/år

Gimo

Efterfrågan på förskoleplatser och grundskoleplatser i Gimo (inkl Harg, Hargshamn, Valö, Hökhuvud) har i stort sett varit konstant de senaste åren. Det sista året har dock söktrycket ökat något bl.a. beroende på fler nyanlända i kommunen och förbättringarna av väg 288 som gjort att pendlingstiderna till större arbetsmarknader minskat. Inga större bostadsprojekt planeras på orten och det finns lediga villatomter. Barn- och utbildningsförvaltningen ser något ökad efterfrågan på förskole- och grundskoleplatser kommande år i Gimo (tänkbar tillväxt 0-10 %).

Förskola

I Gimo finns 136 permanenta förskoleplatser, 34 förskoleplatser i paviljong och 50 platser hos kommunala och privata dagbarnvårdare, totalt 220 platser. Prognosen för 2019 är 235 barn, d v s det saknas platser. Vissa vårdnadshavare i Gimo upptagningsområde söker förskola i framförallt Östhammar vilket minskar trycket på Gimo.

Barn- och utbildningsförvaltningens bedömning är att det kan bli problem att ordna barnomsorg åt alla barn i Gimo våren 2019, utvecklingen kommer att följas noggrant. Vid tillväxt om 10 % kommer ca 255 platser att behövas.

I ett första steg föreslås utbyggnation av förskolorna Diamanten och/eller Rubinen med 34-68 platser. Paviljongen tas bort. Vid tillväxt och svårigheter att bibehålla den pedagogiska omsorgen kan en ny förskola behöva byggas i Gimo.

Grundskola, grundsärskola och fritidshem

Totalt finns 635 grundskoleplatser i Gimo. Behovet utan tillväxt ligger kring 500 platser kommande år, med tillväxt 550 platser. Hösten 2018 förändras skolstrukturen i Gimo då Hammarskolan blir en F-3 skola med ca 225 platser och Vreta/Vallonskolan blir en 4-9 skola med ca 410 platser.

Kommunens grundsärskola finns i Gimo. Från hösten 2018 kommer de lägre årskurserna att finnas på Hammarskolan och de högre årskurserna på Vreta/Vallonskolan, detta för att främja integrering och utveckling för dessa elever. Ledning, personal och budget kommer dock även fortsättningsvis att höra till samma enhet - grundsärskolan - och ha en rektor.

I Hammarskolans lokaler finns också 11:ans fritids vilket är korttidstillsynsverksamhet för barn över 12 år inom särskolans personkrets. Beslut om rätt till 11:ans verksamhet fattas av Socialnämnden och grundar sig på LSS-lagstiftning. Enligt förvaltningschefsbeslut hösten 2017 kan vissa elever 6-12 år inom särskolans personkrets erbjudas fritidshem på 11:ans fritids som ett alternativ till fritidshem på hemorten/placeringsskolan.

Gymnasieskola och vuxenutbildning

Bruksgymnasiet i Gimo har platser som väl täcker hela kommunens behov av gymnasieskola, med och utan tillväxt. Även Vuxenutbildningen har tillräckligt med utrymme i Bruksgymnasiets lokaler.

Forsmarks gymnasium är en kommunal gymnasieskola men drivs på entreprenad av Forsmarks Kraftgrupp AB. Kommunen ansvarar inte för skolans lokaler.

Bruksgymnasiet är i behov av en mindre modernisering för att möta kraven från dagens och morgondagens unga och vuxna. Skolan har ganska få stora klassrum medan dagens behov är fler, mindre och mer flexibla utrymmen. Skolan måste vara attraktiv för att fortsätta vara ett alternativ för kommunens ungdomar då de väljer gymnasieskola.

Vuxenutbildningen är viktig både för enskilda personer liv och utveckling men också en viktig kommunal arbetsmarknadsåtgärd. Vuxenutbildningen behöver ändamålsenliga och attraktiva lokaler både idag och i framtiden.

Åtgärder

Åtgärd	Tidsplan	Preliminär kostnad/Kommentar
Översyn av befintliga grundskolelokaler, årskursanpassning	Färdigt ht 18	BUN avsätter 1,25 mkr för inventarier
Ev förskolepaviljong	Vt 2019	Hyra 0,5 mkr/år/avdelning inkl initiala uppställningskostnader
Utbyggnation av förskolan Rubinen med 34-68 platser (Rubinen föreslås i först hand, dock inget beslut)	0-5 år	Uppskattad kostnad 25 mkr. Hyresökning för BUN ca 2 mkr/år
Modernisering Bruksgymnasiet	3-10 år	Projektstart tidigast 2021

Öregrund

Födelsetalet i Öregrundsområdet (Öregrund, Gräsö, Söderön/Långamla) har i stort sett varit konstant de senaste 15 åren. Numera är varje generation i området ca 30 barn. Området är attraktivt med höga huspriser vilket möjligtvis ger svårigheter för unga familjer med barn att etablera sig. Kommunen äger inte mycket exploaterbar mark och inga större bostadsområden planeras. Barn- och utbildningsförvaltningen ser något ökad efterfrågan på förskole- och grundskoleplatser kommande år i Öregrund (möjlig tillväxt 0-10 %).

Förskola

I Öregrund inklusive Gräsö finns 85 permanenta förskoleplatser, 10 extra platser i anslutning till förskolan Skutan samt 20 platser hos privata dagbarnvårdare, totalt 115 platser. Prognosen för 2019 är 120 barn, d v s platserna räcker inte helt. Vid tillväxt om 10 % kommer ca 135 platser att behövas.

Det skulle troligtvis vara möjligt att utöka förskoleplatserna på Gräsö vid behov, frågan är om vårdnadshavare i Öregrund kan tänka sig barnomsorg på Gräsö då den lösningen innebär väntan på färja vid hämtning och lämning av barn. En plan för fler förskoleplatser behöver tas fram för Öregrund. Några vårdnadshavare inom söderö-området i väljer i dagsläget förskola och skola i Östhammar, detta minskar trycket på barnomsorgen i Öregrund.

Grundskola och fritidshem

Öregrunds skola (åk F-6) har idag 170 platser. Behovet utan tillväxt ligger kring 160 platser kommande år, med tillväxt om 10 % skulle 180 platser behövas. Skolan inrymmer även fritidshem. Gräsö skola (åk F-3) har ca 100 platser och rymmer idag ca 15 elever. Skolan inrymmer även fritidshem. Som födelsetalet ser ut idag kommer skolan kommande år ha ca 8-10 elever, d.v.s. 1-2 elever per årskurs.

Grundskoleplatserna räcker i Öregrund och på Gräsö även vid liten tillväxt men det finns ingen stor överkapacitet i Öregrunds skola.

Åtgärder

Åtgärd	Tidsplan	Preliminär kostnad/Kommentar
Plan för fler förskoleplatser	2018	Olika scenarier behöver diskuteras med verksamheten, tekniska förvaltningen mfl
Plan för fler grundskoleplatser	3-10 år	Projektstart tidigast 2021

Österbybruk

I början av 2000-talet föddes få barn i Österbybruksområdet jämfört med tidigare år. Födelsetalet har sedan ökat successivt från ca 28 födda per år till 45-50. Söktrycket har också ökat p.g.a. av fler nyanlända i kommunen och inflyttning. Orten är attraktiv och ligger på ganska nära avstånd till större arbetsmarknader. Några större bostadsområden planeras dock ej och det finns lediga tomter. Barn- och utbildningsförvaltningen ser något ökad efterfrågan på förskole- och grundskoleplatser kommande år i Österbybruk (tänkbar tillväxt 0-20 %).

Förskola

I Österbybruk finns 119 permanenta förskoleplatser, 85 förskoleplatser i paviljong/annan byggnad samt 15 platser hos privata dagbarnvårdare, totalt 219 platser. Prognosen för 2019 är ca 230 barn, d v s det saknas platser. Vid tillväxt om 20 % kommer ca 280 platser att behövas.

Barn- och utbildningsnämnden fattade beslut om byggnation av en ny förskola i Österbybruk med 100 platser våren 2018, att stå färdig så snart som möjligt. Som prognosen ser ut just nu kommer kommunen inte kunna ta bort alla platser i paviljong/annan byggnad när den nya förskolan står färdig. Ytterligare beslut kommer att behöva fattas för att klara lokalförsörjningen på sikt.

Grundskola och fritidshem

Österbyskolan (åk F-9) har idag 350 grundskoleplatser. I skolbyggnaden finns också fritidshem, kulturskolans verksamhet samt ortens folk- och skolbibliotek.

Behovet uppgår till 400 platser 2018, 420 platser 2021, 455 platser år 2026 och närmare 470 platser 2032 vid födelsetal som dagsläget. Födelsetalet i Österbybruk har ökat och frågan är hur situationen kommer att se ut om några år, ett stabilt läge kring 45 barn per år, fler födda eller färre? Vid 20 % tillväxt kommer behovet att uppgå till ca 560 platser på sikt.

Beslut är fattat att flytta folk- och skolbiblioteket från Österbyskolans lokaler till Gamla skolan i Österbybruk, hösten 2018. Därefter planeras om- och utbyggnation av bibliotekslokalerna för grundskoleändamål. Barn- och utbildningsnämnden fattade under 2017 beslutet att utöka med 100 grundskoleplatser men beslutet behöver ses över innan projektet startar, ytterligare platser kommer sannolikt att behövas. En paviljong kommer att ställas vid Österbyskolan hösten 2018 för att avhjälpa bristen på lokaler, paviljongen kommer att behöva stå kvar till skolan fått utökade permanenta lokaler.

Åtgärder

Åtgärd	Tidsplan	Preliminär kostnad/Kommentar
2 extra avdelningar i Bertilet, 3 paviljonger vid Ekens förskola	2018	Ej klart
Anpassa lokaler (biblioteket) på Österbyskolan för grundskoleverksamhet	Pågår	Nämndbeslut om antal platser. Tekniska kontoret utreder frågan om bästa lösning
Byggnation av ny förskola i Österbybruk med 100-150 platser	Pågår	Uppskattad kostnad 50-75 mkr. Hyresökning för BUN 3-5 mkr/år
Plan för fler förskoleplatser i Österbybruk	2018	Tekniska kontoret utreder frågan

Östhammar

Östhammarsområdet inklusive Norrskedika/Snesslinge har haft ett ganska stabilt födelsetal de senaste 15 åren, kring 60 födda per år. Förbättringarna av väg 288 kommer att innebära att pendlingstiden minskar till Uppsala och Stockholms arbetsmarknader. Flera stora nya bostadsområden planeras på orten. Barn- och utbildningsförvaltningen ser ökat efterfrågan på förskole- och grundskoleplatser i Östhammar (tänkbar tillväxt 0-20 %).

Förskola

I Östhammar finns 238 permanenta förskoleplatser, 68 förskoleplatser i paviljong och 30 platser hos kommunala och privata dagbarnvårdare, totalt 336 platser. Prognosen för 2019 är ca 325 barn, d v s platserna kommer att räcka. Vissa barn i Gimo och Öregrunds upptagningsområde söker förskola i Östhammar vilket ökar trycket på Östhammars barnomsorg. Vid tillväxt om 20 % kommer ca 390 barnomsorgsplatser att behövas i Östhammar.

Barn- och utbildningsnämnden fattade under 2017 beslutat att bygga en ny förskola i Östhammar med 100 platser och säga upp paviljongerna (totalt 338 permanenta förskoleplatser på sikt). Den nya förskolan kommer att lösa behovet i Östhammar som födelsetalet ser ut dag. Vid tillväxt kan ytterligare platser komma att behövas.

Grundskola och fritidshem

Totalt finns idag 850 grundskoleplatser i Östhammar, fördelade på skolorna Edsskolan (250 platser, F-6), Kristinelundsskolan (150 platser, F-6) och Frösåkersskolan (450 platser, åk 7-9). Beslut är fattat om byggnation av en ny 4-9 skola i Östhammar med 600 platser.

När den nya skolan står färdig kommer Edsskolan och Kristinelundsskolan bli F-3 skolor med ett färre elevantal än idag, lokalytan per barn kommer då att vara mer acceptabel än idag då det är trångt, särskilt på Edsskolan. Fritidshemmen kommer att få bättra anpassade ytor för sin verksamhet än idag. Preliminärt får Kristinelundsskolan 120 platser och Edsskolan 200 platser. Totalt finns då 920 grundskoleplatser på orten.

Snesslinge skola i Norrskedika har idag ca 25 elever. Skolan, som har fritidshem, har ca 75 platser. Som födelsetalet ser ut idag kommer skolan att ha ca 20 elever kommande år, d.v.s. ca 5 elever per årskurs. Några barn i varje årskull väljer idag skola i Östhammar, i prognosen för kommande år räknar barn- och utbildningsförvaltningen med att den trenden består.

Behovet av grundskoleplatser i Östhammarsområdet, inklusive Snesslinge, utan tillväxt, är ca 700 platser kommande år. Vid tillväxt 20 % skulle istället behovet på sikt uppgå till 800 platser. Östhammars skolor tar också emot elever från Öregrunds- och Gimoområdet, det brukar vara ca 5-15 elever per år/årskurs. Denna grupp behöver alltså 50-150 platser i Östhammars skolorganisation. Skolupptagningsområdet i Östhammar/Öregrund/Gimo kommer att ses över i samband med att den nya skolan står färdig.

Bedömningen är att grundskoleplatserna kommer att räcka i Östhammar kommande år, även vid översyn skolupptagningsområdet. Vid stor tillväxt kan det bli trångt på den nya 4-9 skolan.

Åtgärder

Åtgärd	Tidsplan	Preliminär kostnad/Kommentar
Ny 4-9 skola i Östhammar	Pågår. Klart prel 2021	240 mkr. Hyresökning för BUN prel 16 mkr/år
Byggnation av ny förskola med 100 platser. Säga upp paviljonger	2-3 år	Uppskattad kostnad 50 mkr. Hyresökning för BUN ca 3 mkr/år

Övriga verksamheter

Kulturskola
Kulturskolan har idag egna lokaler i Frösåkersskolans lokaler i Östhammar. Lokalerna är nyligen rustade och kommer bibehållas när nya skolan byggs. Kulturskolan har också egna utrymmen i, i stort sett, varje grundskola något som ses som viktigt för att eleverna lätt ska kunna ta del av kulturskolans utbud. Inga förändringar är planerade kring kulturskolans lokaler.

Öppen förskola
Verksamheten Öppen förskola finns idag endast på en ort i kommunen, i Gimo, på Gimo torg. Inga förändringar är planerade kring Öppen förskolas lokaler.

Måltidsorganisation
Översyn behöver göras av måltidsorganisationen för att säkerställa att den kan möta de krav som fler barn/elever innebär. Barn- och utbildningsnämnden ger tekniska kontoret i uppdrag att, utifrån nämndens lokalförsörjningsplan, ta fram olika lösningsförslag samt belysa eventuella effektiviseringar som är möjliga.

Sporthallar & Simhallar
Översyn behöver också göras av tillgången på sporthallar för att säkerställa att halltid finns på alla orter idag och vid eventuell tillväxt. Barn- och utbildningsförvaltningen har gjort en utredning kring behovet och utredningen är skickad till Kultur- och fritidsförvaltningen juni 2017. Kultur- och fritidsnämnden kommer att fatta beslut om den långsiktiga planen för sporthallar i kommunen under hösten 2017.

Arbete pågår med behovsinventering av simhall i Östhammar, barn- och utbildningsförvaltningen kommer att ta fram ett underlag till tekniska förvaltningen med önskemål och prognoser.

Åtgärder

Åtgärd	Tidsplan	Preliminär kostnad/Kommentar
Kulturskola och Öppen förskola, endast ordinarie underhåll	Pågår	Inga hyresökningar
Genomlysning av måltidsorganisationen, kapacitet och ev effektiviseringar	Pågår	Tekniska kontoret får i uppdrag att utreda frågan
Genomlysning sporthallar, kapacitet	Pågår	Barn- och utbildningsförvaltningen, Kultur- och fritidsförvaltningen och tekniska förvaltningen tar fram underlag

Sammanfattning

Barn- och utbildningsnämnden ser stora utmaningar framöver vad gäller lokalförsörjningen inom nämndens verksamhetsområde. Östhammars kommun växer och efterfrågan på förskoleplatser och grundskoleplatser ökar.

Förskola

Det är brist på förskoleplatser på alla kommunens orter. Alundas behov är löst, åtminstone ett antal år, genom den planerade utbyggnationen av förskolan Alma. Barn- och utbildningsnämnden har fattat beslut om nybyggnation av två nya förskolor med 100 platser i Östhammar och Österbybruk, ytterligare satsningar kan komma att behöva göras på dessa orter, särskilt i Österbybruk, kommande år. En plan för fler förskoleplatser i Gimo och Öregrund behöver tas fram.

Grundskola

Vad gäller grundskoleplatser så har kommunen tillräckligt många idag, platserna räcker även vid tillväxt, men de finns inte där efterfrågan finns.

Österbybruk står inför ett omedelbart behov av fler grundskoleplatser, behovet byggs upp successivt kommande 10-årsperiod då närmare 150 platser kommer att saknas. Fler platser kan skapas i folk- och skolbibliotekets fd lokaler, frågan är hur många platser som behövs, tidigare beslut om 100 nya platser är troligtvis i underkant jämfört med behovet enligt nya prognoser.

Alunda kan komma att få brist på grundskoleplatser vid tillväxt. Orten är attraktiv och tillväxt är sannolikt varför planering för fler grundskoleplatser redan har påbörjats. Möjligtvis kan fler elever inrymmas i befintlig byggnad med vissa mindre ombyggnationer, i ett första steg.

I Öregrundsområdet räcker grundskoleplatserna med Öregrunds skola har ingen stor överkapacitet, även vid liten tillväxt kan det bli trångt i skolan på sikt.

I Gimo räcker grundskoleplatserna kommande år.

När nya skolan i Östhammar står färdig kommer orten ha grundskoleplatser som täcker behovet. Även vid tillväxt och översyn av skolupptagningsområdet bör platserna räcka. Vid stor tillväxt/inflyttning skulle möjligtvis den nya 4-9 skolan kunna bli trång.

Gymnasieskola och vuxenutbildning

Bruksgymnasiet i Gimo har platser som väl täcker hela kommunens behov av gymnasieskola, med och utan tillväxt. Även Vuxenutbildningen har tillräckligt med utrymme i Bruksgymnasiets lokaler.

Bruksgymnasiet är i behov av en mindre modernisering för att möta kraven från dagens och morgondagens unga och vuxna. Skolan har ganska få stora klassrum medan dagens behov är fler, mindre och mer flexibla utrymmen. Skolan måste vara attraktiv för att fortsätta vara ett alternativ för kommunens ungdomar då de väljer gymnasieskola.

Vuxenutbildningen är en viktig både för enskilda personer liv och utveckling men också en viktig kommunal arbetsmarknadsåtgärd. Vuxenutbildningen behöver ändamålsenliga och attraktiva

lokaler både idag och i framtiden.

Kulturskola
Kulturskolan har idag egna lokaler i Frösåkersskolans lokaler i Östhammar. Lokalerna är nyligen rustade och kommer att kunna bibehållas när nya skolan byggs. Kulturskolan har också egna utrymmen i, i stort sett, varje grundskola något som ses som viktigt för att eleverna lätt ska kunna ta del av kulturskolans utbud. Inga förändringar är planerade kring kulturskolans lokaler.

Öppen förskola
Verksamheten Öppen förskola finns idag endast på en ort i kommunen, i Gimo, på Gimo torg. Inga förändringar är planerade kring Öppen förskolas lokaler.

Måltidsorganisation
Översyn behöver göras av måltidsorganisationen för att säkerställa att den kan möta de krav som fler barn/elever innebär. Barn- och utbildningsnämnden ger tekniska kontoret i uppdrag att, utifrån nämndens lokalförsörjningsplan, ta fram olika lösningsförslag samt belysa eventuella effektiviseringar som är möjliga.

Sporthallar & Simhallar
Översyn behöver göras av tillgången på sporthallar och simhallar för att säkerställa att halltid finns på alla orter idag och vid eventuell tillväxt.

Dnr
15967

ÖVERFÖRMYNDARFÖRVALTNINGEN

DELGIVNING AV BESLUT

Akt: 0
Dnr: 15967

2018-04-26

ÖSTHAMMARS KOMMUN
Kommunstyrelsen
2018 -05- 08
Dnr: Dpl:

Östhammars kommun
Kommunledningskontoret
Stångörsgatan 10, Box 66
742 21 ÖSTHAMMAR

Överförmyndarnämndens beslut 2018-04-23 översänds för kännedom.

Med vänlig hälsning
ÖVERFÖRMYNDARFÖRVALTNINGEN
[redacted]
Handläggare
Asa.Hedlund3@uppsala.se

Bilagor: Nämndens beslut (försättsblad och aktuell beslutstext).

Överförmyndarförvaltningen
En gemensam förvaltning för kommunerna i Uppsala län.

Postadress: Uppsala kommun, Överförmyndarförvaltningen, 753 75 Uppsala
Besöksadress: Fyrisborgsgatan 1 (endast bokade besök)
Telefon: 018-727 24 60 • Fax: 018-727 24 66 • Telefontid: mån, tis, tors, fre 10.00-12.00 onsdagar 14.30-16.30
E-post: overformyndarnamnden@uppsala.se • www.uppsala.se/overformyndare

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Sammanträdesdatum

Uppsala KOMMUN

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN I UPPSALA LÄN

Plats och tid	**Bergiussalen, Stationsgatan 12, kl. 13:00** **Måndagen den 23 april 2018**	
Beslutande	**Bertil Brunn (S) Uppsala**	**ordförande**
	Jenny Dahlberg Jönsson (S) Älvk	**tj.görande ersättare**
	Tommy Jakobsson (S) Älvkarleby	**ledamot**
	Elisabet Eklund (C) Östhammar	**ledamot**
	Anette Pettersson (S) Tierp	**ledamot**
	Erik Broström (MP) Uppsala	**ledamot**
	Kajsa Öhlmér (C) Uppsala	**ledamot**
	Ulla Odhner (S) Heby	**tj.görande ersättare**
Övriga deltagande	**Christer Lindström (M) Östhammar**	**ersättare**
	Alexandra Valdez (V) Uppsala	**ersättare**
	Mårten Blix (M) Uppsala	**ersättare**
	Ida Hellrup	**chef**
	Åsa Hedlund	**sekreterare**
Utses att justera	**Erik Broström**	
Justeringens plats och tid	**Fyrisborg 2018-04-26 kl. 08.00**	

Underskrifter

Sekreterare
Åsa Hedlund

Paragraf nr **81-107**

Ordförande
Bertil Brunn

Justerande
Erik Broström

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat avseende § 81-107

Organ	**Överförmyndarnämnden**
Sammanträdesdatum	**2018-04-23**
Datum för anslags uppsättande	**2018-04-26** Datum för anslags nedtagande **2018-05-17**
Förvaringsplats för protokollet	**Överförmyndarförvaltningen**

Underskrift
Åsa Hedlund

8

012 315 - © *Copyright* SKL Kommentus 15-04

§ 102

Delårsbokslut

Överförmyndarnämnden beslutar

att lägga delårsbokslutet till handlingarna

Föredragande
Ida Hellrup

Bakgrund
Delårsbokslutet för januari till mars visar ett överskott på 800 000 kr för Uppsala kommun och 11 300 kr för den gemensamma nämnden. Anledningen till att Uppsala kommun har ett eget resultat är att driftsbidrag från Migrationsverket som skall fördelas mellan flera förvaltningar i Uppsala kommun betalas ut när de inkommer under året.

Motivering
Den ekonomiska redovisningen biläggs beslutet.

Delges: Kommunledningskontoret i samtliga samverkande kommuner

8

012 315 - © *Copyright* SKL Kommentus 15-04

Överförmyndarnämnden - delårsbokslut mars 2018

Belopp i miljoner kronor	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Prognos 201803	Bokslut 201803	Bokslut 201703	Prognos 201803
Nämnden totalt	**24,5**	**23,8**	**0,8**	**6,3**	**0,7**
Politisk verksamhet	15,6	11,3	2,1	-0,2	4,4
Familjerätt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Flyktingmottagande	8,8	12,5	-1,3	6,5	-3,7
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	KF-budget	Prognos 201803	Bokslut 201803	Bokslut 201703	
Nettoinvesteringar	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	
	Försämring	Förbättring		Prognosspann	
Resultatrisk				**0,7**	**0,7**

Analys av ekonomiskt utfall

Eftersom nämnden är en gemensam nämnd, styrs den av samtliga deltagande sex kommuners kommunfullmäktige. Den gemensamma nämnden har en budget och marsprognos på drygt 41 miljoner kronor. Uppsalas del av den gemensamma budgeten är 24,5 miljoner (se kolumn *KF-budget* ovan). Marsprognos ligger på 23,8 miljoner kronor (se *Nettokostnad* kolumn *Prognos 201803)* efter att samtliga gemensamma kostnader, de övriga kommunernas bidrag till den gemensamma budgeten, över/underskott reglerats med övriga kommuner, extra driftsbidrag till Uppsala kommun från Migrationsverket och kostnaderna för uppsalapolitikerna lagts till. Uppsalapolitikerna har budget noll. Detta gör att avvikelseanalysen alltid måste göras med förbehållet att KF-budget och prognos inte är riktigt jämförbara poster. Detta gäller särskilt uppdelningen på olika verksamheter. De övriga kommunernas budgetbidrag ligger i sin helhet på verksamhet politik i nettokostnaderna i prognos och utfall. Prognosens positiva avvikelse från budget visas i kolumnen längst till höger, 0,7 miljoner kronor. Den beror framförallt på de omnämnda extra driftsbidragen.

Den gemensamma nämnden innebär att det finns en avvikelse för den gemensamma nämnden från den gemensamma budgeten och ett annan för Uppsala kommun i jämförelse med sin budget. Alla andra ingående kommuner har på motsvarande sätt sin egen budget och avvikelse. Samverkansnämnden resultat per mars månad 2018 är en positiv avvikelse med SEK 11 300 i jämförelse med budget. Uppsala kommuns positiva nettokostnadsavvikelse i jämförelse med budget visas i ovan tabell under *Avvikelse från KF-budget* i kolumn *Bokslut 201803,* nämligen 0,8 miljoner. I jämförelse kan nämnas att *Avvikelsen från KF-budget* vid *Bokslut 201703* var 6,3 miljoner kronor. Den stora skillnaden mellan årets och fjolårets avvikelse har med ändring av periodiseringssätt att göra.

Politisk verksamhet

Politisk verksamhet omfattar, förutom nämndpolitikerna, även överförmyndarverksamheten (större delen av kansliet och övriga ställföreträdare, ej gode män för ensamkommande). Kansliets har fått ett underskott på grund av en höjning på knappt en miljon kronor på årsbasis av de gemensamma kostnaderna efter att budgeten antogs. I prognosen har nämnden tagit höjd för det och även för ökade sjukdomsfrånvaro med åtföljande vikariekostnader och rehabilitering.
I budgeten för detta år ligger 2 606 ärenden för *Övriga ställföreträdare*. Ärendena för övriga ställföreträdare förblir rätt så konstanta över tiden. Vid mars månads utgång hade nämnden 9 färre ärenden, nämligen 2 615. Detta medförde en mindre positiv avvikelse (volymavvikelse). Då ställföreträdare i högre utsträckning avstått från arvoden och kostnadsersättningar än vad som antagits i budgeten uppstod ytterligare en lika stor positiv avvikelse. Beloppet i prognos (11,3 miljoner) och den positiva avvikelsen (2,1 miljoner) beror dock huvudsakligen på att intäkterna från de övriga kommunerna ligger här.

Flyktingmottagande – Gode män för ensamkommande

Migrationsverkets övergång vid årsskiftet från återsökning av faktiska direkt kostnader för ensamkommande till utbetalning av en lägre schablon medför att nämnden inte återsöker längre. Drygt en halv miljon av återsökningarna för år 2017 har hittills avslagits. Ofta på grund av att den ensamkommande uppskrivits i ålder utan att nämnden informerats. Vissa avslag kan dock åter inskickas efter komplettering.
Varje samarbetskommun bevakar själv att de schablonutbetalningar som ges till hemkommunerna även delvis tillfaller den egna överförmyndarnämnden. Vid mars månads slut fanns 441 registrerade aktiva ärenden för asylsökande ensamkommande och 189 för ensamkommande med uppehållstillstånd. Med sammanlagt 630 ärenden för ensamkommande så har antalet minskat med 112 mot budget. Nettominskningen sker framför allt från asylsökande (128 ärenden) medans en lägre nettoökning med 16 ärenden för ensamkommande med uppehållstillstånd kan noteras. I prognosen har nämnden tagit hänsyn till denna snabbare minskning av ärenden för ensamkommande med gode man. Verksamhetskostnaderna har därför dragits ner från 9,1 till 8,1 miljoner kronor (utfall år 2017 15,2 miljoner kronor). Nettokostnadsökning av prognosen från budgetens 8,8 miljoner med 3,7 miljoner till prognosens 12,5 miljoner kronor beror på att posterna inte är riktigt jämförbara.

Lönekostnadsutveckling

LÖNEKOSTNADSUTVECKLING Belopp i tusen kronor					Varav effekt av löneavtal		Varav återstående del (volymer mm)	
	Utfall fg.år	Helårsprognos	Diff %	Diff tkr	%	tkr	%	tkr
Lönekostnad (konto 50-51)	47 268	24 477	-48%	-22 791	3,3%	808	-50%	-23 599

Lönekostnaderna, där arvodeskostnaderna för övriga ställföreträdare och gode män ingår, har minskat med 48% från utfallet i fjol till helårsprognosen. Effekten från löneavtalen är en ökning på 3,3%, vilket ger en volymavvikelse på hela 50%. Volymavvikelsen beror på framförallt på minskade antal ärenden för ensamkommande. Den radikala sänkningen av arvodena under år 2017 blir inte synlig i ovan.

§ 103

Verksamhetsuppföljning

Överförmyndarnämnden beslutar

att lägga verksamhetsuppföljningen till handlingarna

Föredragande
Ida Hellrup

Bakgrund
I samband med delårsbokslut för januari till mars 2018 skall kommunövergripande inriktningsmål och uppdrag samt nämndspecifika mål från verksamhetsplanen följas upp. När det gäller kommunövergripande inriktningsmål och uppdrag följer det värdkommunen Uppsalas.

Motivering
En uppföljning har skett av både de kommunövergripande inriktningsmålen och de nämndspecifika målen från verksamhetsplanen. Uppföljningen biläggs detta beslut.

Delges: Kommunledningskontoret i samtliga samverkande kommuner

8

012 315 - © *Copyright* SKL Kommentus 15-04

Verksamhetsplan 2018

Fas: Uppföljning per april Verksamhetsplan 2018 **Rapportperiod:** 2018-04-30 **Organisation:** 5500 - Överförmyndarnämnden (ÖFN)

Inriktningsmål 1: Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Kommentar:

Nämnden gör ett positivt resultat för perioden om 800 000 kronor.

NÄMNDMÅL

Den gemensamma överförmyndarnämnden ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Bedömning
Ej utvärderad

ÅTGÄRDER

Ägarsamråd och månadsuppföljningar

Status
Påbörjad

Senaste kommentar (2018-04-30):

Ägarsamråd har ägt rum vid ett tillfälle där nämndens övergripande mål och ekonomi har diskuterats med kommunstyrelseordförande i länet. Ekonomin har redovisats och diskuterats i samband med varje nämndsammanträde.

Säkerställa att kvinnor och män behandlas lika i myndighetsutövningen

Status
Påbörjad

Åtgärder

Status
Färdig

Senaste kommentar (2018-04-30):

Medarbetarna på förvaltningen har deltagit i en utbildning om jämställdhet med föreläsare från Jämställt.se. Föreläsningen har anordnats av jämställdhetsintegreringsgruppen i syfte att öka kunskapen om jämställdhet på arbetsplatsen.

Granskningar av årsräkningar ska vara påbörjade senast den 1 september 2018

Bedömning
Ej uppfyllt

Senaste kommentar (2018-04-30):

Nämnden ligger i dagsläget ca 200 årsräkningar från det satta målet om antalet årsräkningar som skulle vara granskade. Detta beror bl a på att sjukfrånvaron har varit högre denna period än tidigare år, vilket innebär att det i praktiken har varit en medarbetare färre än planerat. Förvaltningen har dock satt in åtgärder i form av dagar då medarbetarna mot övertidsersättning ska kunna ta igen en del av granskningsmålet.

ÅTGÄRDER

Införande av teambaserat arbetssätt

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2018-04-30):

Det teambaserade arbetssättet har införts och kommer att utvärderas senare under året.

Inriktningsmål 7: Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov

Senaste kommentar (2018-04-30):

Nämnden tillhandahåller gode män och förvaltare till de som har behov av hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom och sörja för sin person. En ställföreträdare är för nämndens målgrupp en möjlighet att leva ett oberoende liv med rätt insatser och stöd. Nämndens svårigheter med att rekrytera i de svåraste uppdragen gör dock att en del medborgare får vänta alldeles för länge med att få en ställföreträdare. Nämnden har inte har lyckats rekrytera nya ställföreträdare i enlighet med satta mål. Däremot har nämnden ett mycket positivt resultat när det gäller att rekrytera ställföreträdare i befintliga uppdrag. I de svåraste uppdragen har nämnden skickat förfrågningar om åtaganden till ställföreträdare i 107 ärenden, vilket är mycket positivt.

NÄMNDMÅL

Nämnden ska ha tillräckligt med ställföreträdare

Bedömning

Ej utvärderad

Senaste kommentar (2018-04-30):

Vid utgången av mars 2018 hade 13 nya ställföreträdare rekryterats, vilket kan jämföras med 35 stycken vid motsvarande period 2017. Målet är att 80 stycken ska rekryteras under 2018.

ÅTGÄRDER

Informationsinsatser och utbildning

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2018-04-30):

Överförmyndarnämnden har genomfört informationsinsatser i kringkommunerna och har genomfört tre informationsinsatser i Uppsala innevarande kvartal. Hittills i år har 13 nya ställföreträdare rekryterats, vilket är färre än förra året då 35 nya rekryterades. Trots detta har en ökning gällande rekrytering av ställföreträdare i aktiva ärenden skett, vilket är mycket positivt jämfört med förra året.

Omvärldsbevakning av alternativa vägar till rekrytering för de svåraste uppdragen

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2018-04-30):

Förvaltningen har initierat en utredning hos kommunjuristerna i Uppsala angående möjligheterna att införa förvaltarenheter. Förvaltningen genomför även en intern utredning kring professionella ställföreträdare.

Fortsätta arbeta efter det system där nyligen godkända ställföreträdare erbjuds enklare uppdrag för att få in dem i verksamheten

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2018-04-30):

Nämnden har fortsatt arbetet med att erbjuda nya ställföreträdare enklare uppdrag.

Nämndens servicenivåer ska upprätthållas

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Senaste kommentar (2018-04-30):

Stickprover görs av flera av servicenivåerna i samband med uppföljning av interkontrollplanen. I de allra flesta fall håller nämnden sina beslutade servicenivåer.

ÅTGÄRDER

Bevakning av att servicenivåerna upprätthålls

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2018-04-30):

Indikatorerna för att servicenivåerna upprätthålls följs upp i internkontrollen. Internkontrollen för kvartal 1 har resulterat i ett par mindre anmärkningar som ska åtgärdas med förändrade rutiner. I de flesta fall håller nämnden handläggningstiderna.

Rekrytering av ställföreträdare

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2018-04-30):

Målet att enskilda ska få ställföreträdare inom 90 dagar följs upp i internkontrollen. Det är fortfarande svårt att rekrytera ställföreträdare i de svåraste ärendena. Förvaltningen har infört nya rutiner kring rekrytering med ett teambaserat ansvar, vilket har haft positiv effekt. I de fall då den långa handläggningstiden inte beror på svårigheter med att rekrytera en ställföreträdare, beror det ofta på att utredning i form av läkarintyg eller social utredning inväntas.

Analys av varför fler kvinnor än män klagar på sina ställföreträdare

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2018-04-30):

Nämnden har påbörjat en analys av varför fler kvinnor än män klagar på sina ställföreträdare. I början av året rapporterade medarbetarna på förvaltningen in uppgifter gällande huvudmännens ekonomi i samband med granskningen i ett första steg för att säkerställa att kvinnor och män får samma möjligheter till inflytande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES UPPDRAG

7.2 Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven (ÄLN, OSN, SCN och ÖFN)

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2018-04-30):

För att detta skall kunna uppfyllas är rekrytering väldigt viktigt så att det finns ett brett urval av ställföreträdare med olika kompetenser att matcha mot de medborgare som behöver hjälp.

ÅTGÄRDER

Rekrytering av ställföreträdare

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2018-04-30):

Förvaltningen försöker att matcha huvudmännen med ställföreträdare så långt det är möjligt.

Huvudmannens (dvs. den som har rätt till ställföreträdare) önskemål avseende vilken ställföreträdare han eller hon önskar ska tillgodoses i högre grad.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2018-04-30):

Förvaltningen försöker så långt det är möjligt att infria huvudmännens önskemål om ställföreträdare. Det är svårast att tillmötesgå detta i ärenden då huvudmännen ställer språkkunskaper på ställföreträdaren.

Inriktningsmål 9: Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Senaste kommentar (2018-04-30):

Förvaltningen har fortsatt arbeta teambaserat enligt Susans Wheelans modell med effektiva team. En viktig del i arbetet har varit att enas om vision, uppdrag och mål.

NÄMNDMÅL

Den gemensamma överförmyndarnämndens medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Bedömning
Ej utvärderad

NÄMNDINDIKATORER

Titel	Kön	Utfall	Mål 2018	Utfall 2018-jan	Bedömning
Korttidssjukfrånvaro	Alla				Inget värde angivet
Senaste kommentar (2018-04-30): Sjukfrånvaron 2016 visar ovanligt låga sjuktal. Siffrorna för 2017 är låga och ligger klart under kommunens genomsnitt. Februari 2018 visar en för nämnden hög sjukfrånvaro på 7,2%. Däri ingår en långtidsfrånvaro på 2,4%. Mars månads siffror finns ännu inte sammanställda.					
Hållbart medarbetarengagemang (HME), totalindex.	Alla				Inget värde angivet
Senaste kommentar (2018-04-30): HME totalindex har minskat för 2018 (HME 59) jfr med 2017(HME 71). Förvaltningen är inne i en förändringsprocess som syftar till att uppnå bättre ledning, styrning och arbetsmiljö och tidpunkten för mätningen har infallit när förändringen var i ett känsligt skede. Förvaltningen har även per den 1 januari övertagit tre administratörer/registratorer från Stadsarkivet.					
Andel avslutade arbetsskador och tillbud i förhållande till antal anmälda.	Alla				Inget värde angivet
Senaste kommentar (2018-04-30): Det finns inga rapporterade tillbud och arbetsskador i KIA för perioden.					

ÅTGÄRDER

Ge överförmyndarförvaltningen i uppdrag att ytterligare främja ett hälsofrämjande arbetsliv där alla medarbetare mår bra, växer och utvecklas tillsammans.

Status
Påbörjad

Senaste kommentar (2018-04-30):

Förvaltningen har inrättat en arbetsmiljögrupp och försöker på olika sätt arbeta mer strukturerat med arbetsmiljöfrågor ex genom att utveckla feedbackkulturen på förvaltningen.

Arkivering och dokumenthantering ska ske i enlighet med överförmyndarnämndens arkivplan

Bedömning

Ej utvärderad

Senaste kommentar (2018-04-30):

Arkivering och dokumentering har skett i enlighet med överförmyndarnämndens arkivplan.

En större del av nämndens ärenden ska hanteras i e-förvaltning

Bedömning

Ej uppfyllt

Senaste kommentar (2018-04-30):

Intensifierat arbetet med IT för att hitta ett verksamhetssystem som kan ersätta förvaltningens omoderna verksamhetssystem Wärna.

ÅTGÄRDER

Uppdatering av förvaltningens hemsida

Status

Väntar

Senaste kommentar (2018-04-30):

Arbetet planeras till hösten.

KOMMUNFULLMÄKTIGES UPPDRAG

9.5 Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2018-04-30):

En analys har gjorts med stöd av HR-chef och inga strukturella löneskillnader på grund av kön har kunnat påvisas. Om det kommer annat material som stöd för att göra analysen kan detta behöva aktualiseras igen.

9.1 Intensifiera arbetet med att skapa attraktiva villkor för nuvarande och kommande bristyrken

Status

Ej påbörjad

Senaste kommentar (2018-04-30):

2018 har förvaltningen fortsatt att arbeta med arbetsmiljöfrågor vilket är viktigt vid rekrytering och för att behålla kompetent personal.

9.8 I ökad utsträckning agera för en inkluderande arbetsmarknad

Status

Färdig

Senaste kommentar (2018-04-30):

Förvaltningen har tagit emot en extratjänst.

UPPDRAG VID SIDAN AV VERKSAMHETSPLANEN

Bilagor för rapportering till kommunstyrelsen

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2018-04-30):

Bifogar analys av ekonomiskt utfall och resultatruta.

att uppdra åt samtliga nämnder och bolagsstyrelser att under 2018 arbeta fram egna ledningsplaner inför och vid allvarliga störningar i enlighet med rutin för detta

Status

Ej påbörjad

Protokoll från styrelsemöte

Protokoll avser	Styrelsemöte Gästrike Vatten AB
Sammanträdesdatum	2018-05-24
Plats	Duvbackens reningsverk, Sältavägen 9 Gävle
Tid	Kl 09:00-12:00

Sekreterare [redacted]
Gunilla Boström

Ordförande [redacted]
Ola Nilsson

Justerare [redacted]
Magnus Jonsson

Ledamöter
Ola Nilsson, Ordförande
Inga-Lil Tegelberg, Vice ordförande
Lars-Göran Ståhl, Ledamot
Torbjörn Jansson, Ledamot
Hans Larsson, Ledamot
Magnus Jonsson, Ledamot
Lars-Erik Wickberg, Ledamot
Bo Janzon, Ledamot
Jacob Spangenberg, Ledamot
Pär-Olof Olsson, Ledamot
Lena Blad, VD

Frånvarande

Övriga närvarande
Benny Söderlund, VISION
Mari Rasjö, Ledamot Hofors
Björn Karlsson, Ledamot Älvkarleby
Anneli Westin, Chef Kund & verksamhet
Gunillla Boström, Sekreterare

Frånvarande
David Hedman, Adj.ledamot Ockelbo
Ann-Sofie Stensson, Adj.ledamot Ockelbo
Alexander Olers, Ledamot Ockelbo
Jan Nordlöf, Ledamot Gävle
Eskil Säll, Ledamot Hofors
Susanna Winterhamre, Ledamot Hofors
Tomas Bendikson, Ledamot Östhammar
Jonas Svensson, Ledamot Östhammar
Margareta Widén Berggren, Ledamot Östhammar

Mötet öppnades

Ordförande hälsade de närvarande välkomna och förklarade sammanträdet öppnat.

§18

Val av justerare

Till justerare utsågs Magnus Jonsson.

§19

Fastställande av föredragningslista

Föredragningslistan faställdes.

§20

Protokoll från föregående möte

Föregående protokoll justerat. Protokollet läggs till handlingarna.

Informationsärenden

§21

Verksamhetsinformation

Lena Blad

Information gavs om nuläge och om verksamhetens pågående arbeten samt om större drifthändelser.
En kort sammanställning lämnades över de aktuella frågor som lyfts på Svenskt Vattens VA-stämma.

Samverkan om dricksvattenförsörjningen för Älvkarleby och Gävle kommuner

Lena Blad

Information lämnades om ärendets status.

Vattenläget inför sommaren — Lena Blad

Vinterns snö och regn har fyllt på grundvattnet i våra vattentäkter så läget är mycket bättre än förra året. Men i Östhammars kommun ber vi våra kunder att inte använda vatten i onödan – utan vara extra vattensmarta.
Vi kommer även detta år regelbundet rapportera vattenläget i våra fem kommuner.

§22

Verksamhetsplanering — Lena Blad/Anneli Westin

Information gavs om pågående arbete.

§23

Inriktning pedagogisk utveckling — Lena Blad

Ett arbete pågår med att ta fram strategi och inriktning för det pedagogiska arbetet. Information gavs om pågående och planerat arbete.
Diskussion om alternativ och forsatt inriktning fördes. Detta ligger som underlag för det årets fortsatta arbete.

§24

Kundekonomi omvandlingsområden — Anneli Westin

Information gavs om aktuella frågeställningar och diskussion fördes om principer för hantering.

§25

Internkontrollrapport tertial 1 2018, Gästrike Vatten koncernen — Lena Blad

Information lämnades om Gästrike Vatten koncernens internkontrollrapport för tertial 1.

§26

Delårsrapport per tertial 1 2018 Gästrike Vatten koncernen — Lena Blad

Information lämnades om Gästrike Vatten koncernens delårsrapport per tertial 1 2018.

§27

Kommentar preliminär plan 2019-2022 Gästrike Vatten koncernen — Lena Blad

Information lämnades om Gästrike Vatten koncernens kommentar till preliminär plan 2019-2022 utblick 2025.

Anmälningsärende

§28

Ändring attestförteckning och delegationsordning

Lena Blad

Styrelsen informerades om förändringar i fastställd attestförteckning och delegationsordning.

Beslutsärenden

§29

Gästrike Vatten AB Internkontrollrapport tertial 1 2018

Ärendenr: 107108

Ärendebeskrivning
Kontrollen har utförts enligt den fastställda interna kontrollplanen för Gästrike Vatten AB och avrapporteras i samband med tertialrapport 1 år 2018. Utveckling av bolagets internkontroll pågår löpande genom att säkerställa system och rutiner för att ge organisationen en god internkontroll.

Beslut
Styrelsen beslutade:
- att godkänna internkontrollrapporten för perioden januari till april 2018.

§30
Delges KS/KF

Delårsrapport per tertial 1 2018 Gästrike Vatten AB

Ärendenr: 108186

Ärendebeskrivning
Gästrike Vatten AB är ett gemensamt VA-driftbolag för Gävle, Hofors, Ockelbo, Älvkarleby och Östhammar kommun. Gästrike Vatten AB har full kostnadstäckning från sina döttrar. Om något av dotterbolagen har en verksamhet som går med underskott har den kommun som äger dotterbolaget skyldighet att tillskjuta kapital enligt samarbetsavtalet. Enligt arbetsordning för bolaget ska ekonomisk rapportering ske per 30 april och därmed upprättas delårsrapport 1, för beredning av styrelsen och för vidare rapportering till ägarkommunerna.

Beslut
Styrelsen beslutade:
- att godkänna framlagd tertialrapport för Gästrike Vatten AB
- att överlämna framlagd tertialrapport till ägarkommunerna

§31
Delges
KS/KF

Kommentar till preliminär plan 2019-2022 Gästrike Vatten AB

Ärendenr: 107451

Ärendebeskrivning
Handlingarna i ärendet bereds i Gävle kommuns mål och ramberedning för planeringsperioden. Preliminär plan 2019-2022 med investeringsutblick 2025 utgår från faställd plan samt idag kända faktorer och befintlig verksamhet.

Beslut
Styrelsen beslutade:

- att anta kommentarer till preliminär plan för 2019-2022 inklusive investeringsutblick 2025

- att överlämna dessa till Gävle kommun för kommunens fortsatta planerings och budgetprocess

Mötet avslutades

Nästa styrelsemöte:
Datum: 27 september
Tid: kl 09:00-11:45
Plats: Duvan, Duvbackens reningsverk Sältavägen 9 Gävle

Delårsrapport per tertial 1 2018 Gästrike Vatten AB

Förslag på beslut

Styrelsen föreslås besluta

- att godkänna framlagd tertialrapport för Gästrike Vatten AB
- att överlämna framlagd tertialrapport till ägarkommunerna

Ärendebeskrivning

Gästrike Vatten AB är ett gemensamt VA-driftbolag för Gävle, Hofors, Ockelbo, Älvkarleby och Östhammar kommun. Gästrike Vatten AB har full kostnadstäckning från sina döttrar. Om något av dotterbolagen har en verksamhet som går med underskott har den kommun som äger dotterbolaget skyldighet att tillskjuta kapital enligt samarbetsavtalet. Enligt arbetsordning för bolaget ska ekonomisk rapportering ske per 30 april och därmed upprättas delårsrapport 1, för beredning av styrelsen och för vidare rapportering till ägarkommunerna.

Beslutsunderlag

Verksamhetsrapport tertial1 2018 Gästrike Vatten AB med dotterbolag

Gästrike Vatten AB Balansräkning – balansrapport tertial 1 2018

Föredragande i ärendet är Anneli Westin, avdelningschef Kund- & Verksamhet.

Lena Blad
VD

Dokument ID 20180502-10388, Revision 1
Godkänd

Gästrike Vatten AB | Hamnleden 20, 806 41 Gävle
telefon vxl 020-37 93 00
info@gastrikevatten.se | www.gastrikevatten.se

Ärendenr:108186
Datum: 2018-05-16

Verksamhetsrapport

Tertial 1 2018

Gästrike Vatten AB med dotterbolag

Innehållsförteckning

1 Inledning 4
1.1 Gästrike Vatten-koncernen 4
2 Målanalys 5
2.1 Invånare och kunder 5
2.1.1 Invånare och kunder har förtroende för våra VA-tjänster 5
2.2 Medarbetare 6
2.2.1 Gästrike Vatten är en attraktiv arbetsgivare 6
2.3 Hållbar tillväxt 7
2.3.1 Gästrike Vatten har en långsiktigt hållbar VA-försörjning 7
2.4 Ekonomi 8
2.4.1 Verksamheten har en ekonomi i balans 8
3 Utvecklingsområde 10
3.1 Gästrike Vatten AB 10
4 För verksamheten viktig statistik 12
5 Resultat och investeringar 14
5.1 Gästrike Vatten AB 14
5.2 Gävle Vatten AB 15
5.3 Hofors Vatten AB 16
5.4 Ockelbo Vatten AB 17
5.5 Älvkarleby Vatten AB 18
5.6 Östhammar Vatten AB 19
6 Framtida intäkts- och kostnadsutveckling 20
6.1 Gästrike Vatten AB 20
6.2 Gävle Vatten AB 20
6.3 Hofors Vatten AB 20
6.4 Ockelbo Vatten AB 20
6.5 Älvkarleby Vatten AB 20
6.6 Östhammar Vatten AB 21

7 Sammanfattning av de viktigaste händelserna 22

7.1 Gästrike Vatten AB 22

7.2 Gävle Vatten AB 22

7.3 Hofors Vatten AB 22

7.4 Ockelbo Vatten AB 22

7.5 Älvkarleby Vatten AB 23

7.6 Östhammar Vatten AB 23

1 Inledning

1.1 Gästrike Vatten-koncernen

Bolagets ändamål är att tillsammans med de kommunala bolag som är huvudmän för VA-anläggningarna i Gävle, Hofors, Ockelbo Älvkarleby och Östhammar kommuner svara för driften av den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunerna.

Gästrike Vatten AB är moderbolag i koncernen och ägs gemensamt av kommunerna. Gävle kommun äger 60 % av aktierna och Hofors, Ockelbo, Älvkarleby och Östhammar kommuner äger 10 % var. Dotterbolagen Gävle Vatten AB, Hofors Vatten AB, Ockelbo Vatten AB, Älvkarleby Vatten AB och Östhammar Vatten AB ägs till 99 % av Gästrike Vatten AB och resterande procent innehas av respektive kommun. Varje kommun styr 100 % av rösterna i dotterbolaget och styrelserna är utsedda av kommunfullmäktige i respektive kommun.

I moderbolaget ingår alla medarbetare och utrustning som behövs för drift av VA-anläggningarna. Gästrike Vatten AB har full kostnadstäckning från sina döttrar. Om något av dotterbolagen har en verksamhet som går med underskott har den kommun som äger dotterbolaget skyldighet att tillskjuta kapital enligt samarbetsavtalet. VA-verksamheten finansieras av taxor. Enligt lag får VA-verksamheten inte ha något ekonomiskt vinstintresse, mer än att vara kostnadseffektiva. Självkostnadsprincipen gäller för VA-verksamhet och eventuella över- eller underuttag i bolagen bör justeras inom tre år. Varje VA-kollektiv (kunder anslutna till det allmänna VA-nätet i respektive kommun) bär sina egna kostnader. Det är förutsättningarna för VA-försörjningen i respektive kommun som styr hur hög eller låg avgiften är i respektive kommun.

Även om inte kostnader i ett dotterbolag får belasta ett annat dotterbolag i enlighet med LAV påverkas dotterbolagen av vad som händer inom koncernen som helhet. Till exempel kommer gemensamma satsningar och övergripande prioriteringar samt större drifthändelser påverka budget och utfall. Främst påverkas planeringen av nyttjandet av personella resurser. De gemensamma kostnaderna i Gästrike Vatten debiteras ut i enlighet med fastställd fördelningsnyckel.

2 Målanalys

2.1 Invånare och kunder

2.1.1 Invånare och kunder har förtroende för våra VA-tjänster

Målanalys

Vattenprover har tagits i enlighet med fastställt kontrollprogram. Alla vattenprover har bedömts som tjänliga, några med anmärkning. Under snösmältningsperioden har de stora vattenmängderna skapat störningar i dricksvattenproduktionen, framförallt i Lingbo (Ockelbo) och Totra (Gävle).

I Östhammar ser vi efter ett års drift att råvattenkvalitén inte är bra. Detta innebär att vi kommer att behöva fokusera på att optimera våra processer i vattenverken. Detta gäller även på flertalet reningsverk där vi riskerar att överskrida våra tillstånd.

Den nederbördsrika hösten och den stora snömängden gör att grundvattennivåerna har återhämtat sig och att det generellt sett är ett bättre läge i jämförelse med samma period de senaste åren. Dock är många grundvattenmagasin små vilket gör dem känsliga.

Ett stort antal driftstörningar på ledningsnätet både akuta och planerade har inneburit leveransavbrott till kunderna. I majoriteten av de akuta läckorna har våra kunder fått tillbaka vattnet inom 12 timmar och i de få fall där det tagit längre tid har det gällt ett mindre antal kunder. Vid avbrott i leverans informerar vi berörda kunder genom sms/hemsida för att underlätta deras planering för den avbrutna leveransen och därmed mildra effekterna.

Mätning av nöjd kundindex sker under hösten. Flera åtgärder pågår för att förstärka vår service till kunderna. Ett exempel på detta är tjänsten kundtekniker, med fokus på rådgivning och åtgärder ute hos kund. Ett stort antal informationsmöten och event har genomförts, dessa har berört flertalet kommuner.

(Gästrike Vatten AB)

Indikator	Enhet	Utfall		Målvärde	Status	Prognos Helår
Nöjd kundindex	Gävle Vatten AB		–	3,5	Ok	Uppnås
Nöjd kundindex	Hofors Vatten AB		–	3,5	Ok	Uppnås
Nöjd kundindex	Ockelbo Vatten AB		–	3,5	Ok	Uppnås
Nöjd kundindex	Älvkarleby Vatten AB		–	3,5	Ok	Uppnås
Nöjd kundindex	Östhammar Vatten AB		–	3,5	Ok	Uppnås
Hälsomässigt säkert vatten	Gävle Vatten AB	100	–	>99%		Uppnås
Hälsomässigt säkert vatten	Hofors Vatten AB	100	–	>99%		Uppnås

Indikator	Enhet	Utfall		Målvärde	Status	Prognos Helår
Hälsomässigt säkert vatten	Ockelbo Vatten AB	100	▬	>99%		Uppnås
Hälsomässigt säkert vatten	Älvkarleby Vatten AB	100	▬	>99%		Uppnås
Hälsomässigt säkert vatten	Östhammar Vatten AB	100	▬	>99%		Uppnås

2.2 Medarbetare

2.2.1 Gästrike Vatten är en attraktiv arbetsgivare

Målanalys

Gästrike Vatten växer och vi har det senaste året fått både en till kommun och många fler medarbetare. Det är positivt men samtidigt en utmaning för hela organisationen. En viktig del för att organisationen ska fungera så bra som möjligt är att vi har en tydlig och ändamålsenlig organisationsstruktur. Både chefer och medarbetare ska ha tydliga ansvarsområden och roller, närheten till chef ska öka och vi ska kunna utvecklas och växa tillsammans. En utvärdering av den omorganisation vi gjorde för ett drygt år sedan har gjorts och utifrån detta har ett förslag på ny organisation med en mer renodlad och enhetlig struktur tagits fram. Från 1 april gäller den nya organisationen.

Under perioden har 7 rekryteringar slutförts, i enlighet med plan. Till de nya enheter som skapades 2017 har samtliga enhetschefer rekryterats. Vi fortsätter nu med att introducera och utbilda våra chefer.

Under april genomfördes medarbetardagar för samtliga medarbetare. Fokus var ”vem gör vad” och den nya organisationen presenterades i sin helhet och vilket ansvarsområde varje avdelning och enhet har. Samtliga medarbetare har fått utbildning i hjärt- och lungräddning under perioden.

Precis som föregående år följer vi hur medarbetarna mår genom en Må bra–enkät varannan månad. Utfallet från februari visade som tidigare en hög arbetsbelastning och svårt med återhämtning. Med organisationens förändring, chefer rekryterade och förstärkning genom nya medarbetare bedöms att vi under året vänder trenden och att arbetsbelastningen blir mer balanserad. Under slutet av året görs en större enkät som ger ett Nöjd medarbetarindex.

Sjukfrånvaron har under perioden legat under vår målnivå, förutom under mars. Bedömningen är att årets influensa är den största frånvaroorsaken och mönstret är detsamma i den nationella statistiken.

Flera medarbetare ligger på en hög övertid, främst inom avdelning Produktion. Övertiden beror främst på flera stora driftstörningar. Åtgärder har genomförts för att ytterligare planera och prioritera i verksamheten för att inte öka övertiden. Vi har haft stora svårigheter att få ut statistik löpande på övertiden från vår leverantör av personalsystemet (Gävle kommun). Extra noga bevakning kommer att ske från och med nu då statistikleverans fungerar igen.

(Gästrike Vatten AB)

Indikator	Enhet	Utfall		Målvärde	Status	Prognos Helår
Nöjd medarbetarindex	Gästrike Vatten AB		▬	=>3,2	Mindre avvikelse	Uppnås
Sjukfrånvaro	Gästrike Vatten AB	2,5	▬	=<3		Uppnås

2.3 Hållbar tillväxt

2.3.1 Gästrike Vatten har en långsiktigt hållbar VA-försörjning

Målanalys

För Gävle, Hofors, Ockelbo och Älvkarleby har vi god kontroll på VA-försörjningen och våra tillstånd. Avvikelser finns i Östhammar där fortsatt arbete med att få en fullgod bild på status samt vidta åtgärder såväl som ta fram långsiktiga åtgärdsplaner. Snösmältningen har varit stor vilket har påverkat mottagen mängd på våra avloppsreningsverk i samtliga kommuner.

Fortsatt arbete har skett med att få vattenkiosker på plats. Dessa ger oss möjlighet att få kontroll på vattenuttagen samt göra våra entreprenörers uttag säkra, trygga och så enkla som möjligt. De säkerställer även en god hygien vid hanteringen av vårt livsmedel. I och med att vattenkioskerna kommer på plats så kan vi fortlöpande låsa vattenposter, vilket gör att vi får bättre kontroll på uttag och minskar risken för kontaminering (förorening)

I vårt samarbete med Gästrike räddningstjänst har vi fortsatt arbetet med hur vi kan stödja i deras uppdrag att ha släckvatten. Genom detta arbete säkerställer vi att uttag endast sker där kapacitet finns och riskerar inte att vårt ledningsnät blir trycklöst.

(Gästrike Vatten AB)

Indikator	Enhet	Utfall		Målvärde	Status	Prognos Helår
Kontroll på vattenanvändning	Gävle Vatten AB		▬	70 %	Mindre avvikelse	Uppnås
Kontroll på vattenanvändning	Hofors Vatten AB		▬	70 %	Mindre avvikelse	Uppnås
Kontroll på vattenanvändning	Ockelbo Vatten AB		▬	70 %	Mindre avvikelse	Uppnås
Kontroll på vattenanvändning	Älvkarleby Vatten AB		▬	70 %	Mindre avvikelse	Uppnås
Kontroll på vattenanvändning	Östhammar Vatten AB		▬	70 %	Mindre avvikelse	Uppnås
God tillståndshantering	Gävle Vatten AB		▬	>99 %	Ok	Uppnås
God tillståndshantering	Hofors Vatten AB		▬	>99 %	Ok	Uppnås

Indikator	Enhet	Utfall		Målvärde	Status	Prognos Helår
God tillståndshantering	Ockelbo Vatten AB		▬	>99 %	Ok	Uppnås
God tillståndshantering	Älvkarleby Vatten AB		▬	>99 %	Ok	Uppnås
God tillståndshantering	Östhammar Vatten AB		▬	>99 %	Större avvikelse	Uppnås ej

2.4 Ekonomi

2.4.1 Verksamheten har en ekonomi i balans

◆

Målanalys

Samtliga anläggningsbolag visar en ekonomi i obalans per tertial 1. Det bedöms dock uppfyllas på årsbasis.

De anläggningsbolag som har upparbetade överuttag hanterar dessa medel separat samt i plan 2019-2022.

(Gästrike Vatten AB)

Indikator	Enhet	Utfall		Målvärde	Status	Prognos Helår
Kostnader vs budget	Gästrike Vatten AB	-8 %	◆	+-5 %		Uppnås
Kostnader vs budget	Gävle Vatten AB	-10 %	◆	+-5 %		Uppnås
Kostnader vs budget	Hofors Vatten AB	-22 %	■	+-5 %		Uppnås delvis
Kostnader vs budget	Ockelbo Vatten AB	-13 %	■	+-5 %		Uppnås
Kostnader vs budget	Älvkarleby Vatten AB	-13 %	■	+-5 %		Uppnås
Kostnader vs budget	Östhammar Vatten AB	-11 %	■	+-5 %		Uppnås
Personalkostnader vs rörelsekostnader (MB)	Gästrike Vatten AB	3,9 %	◆	+-3 %		Uppnås
Verksamhetskostnader vs rörelsekostnader	Gästrike Vatten AB		▬	+-4 %		
Verksamhetskostnader vs rörelsekostnader	Gävle Vatten AB	8,7 %	◆	+-4 %		Uppnås

Indikator	Enhet	Utfall		Målvärde	Status	Prognos Helår
Verksamhetskostnader vs rörelsekostnader	Hofors Vatten AB	-7,3 %	◆	+-4 %		Uppnås
Verksamhetskostnader vs rörelsekostnader	Ockelbo Vatten AB	-0,1 %	●	+-4 %		Uppnås
Verksamhetskostnader vs rörelsekostnader	Älvkarleby Vatten AB	-1 %	●	+-4 %		Uppnås
Verksamhetskostnader vs rörelsekostnader	Östhammar Vatten AB		▬	+-4 %	Ok	Uppnås

3 Utvecklingsområde

3.1 Gästrike Vatten AB

Utvecklad verksamhetsplanering - Då ytterligare en kommun (Östhammar) kommit in i koncernen påverkar det såväl resursbehov (fler projekt, utredningar, remisser och driftstörningar) som utfall från de gemensamma kostnaderna (totalt sett högre kostnad pga fler kunder och medarbetare men kan bli lägre per dotterbolag pga fler delar på kostnaden). Då verksamheten redan tidigare haft svårt att genomföra planerade åtgärder är det viktigt att skapa en god framförhållning och utrymme för löpande händelser redan i verksamhetsplaneringen samt säkerställa behovet av resurser internt på kort och lång sikt. För att säkerställa en god långsiktig ekonomi är det viktigt att även ha en god bild över hur kapitalkostnader, räntor, framtida intäkter mm påverkar. Under året kommer en översyn av gränsdragningen mellan underhåll och investeringar ske. En utredning pågår för att se hur nya skatteregler påverkar framtida kostnader. Sammantaget kommer dessa utredningar och analyser att påverka dotterbolagens budget och framtida intäktsbehov. Detta kommer i sin tur att ge underlag för en långsiktig taxenivå.

Systematiskt förbättringsarbete – mätning och uppföljning

Det är mycket som händer inom VA-området, både nationellt och inom EU, vilket påverkar hela koncernens För att säkerställa dricksvattenleveransen är prioriterade åtgärder bla att öka skyddet för vattenresurserna, att skapa ökad redundans (dvs kunna leverera vatten från olika vattentäkter/verk) i VA-systemet samt stärkt beredning genom fler reningssteg i vattenverken.

Mer vatten genom fler vattentäkter behövs men det är även viktigt att effektivt använda det vatten som produceras. Fortsatta åtgärder för ökad kontroll (fler mätare) och minskat utläckage planeras men även att utreda alternativa lösningar för att tillgodose vattenbehovet.

Ökade krav på beredning och robusthet för vattenleverans samt reningskrav för avlopp och dagvatten kommer att påverka inriktning och kostnader. Under planperioden kommer det därför vara ett stort fokus på ökad kontroll av dagens status genom ökad mätning och uppföljning. På så sätt ökar möjligheterna till att genomföra mångfacetterade analyser och därmed skapa förutsättningar för att leverera beslutsunderlag av hög kvalitet inför framtida åtgärder och prioritering mellan olika åtgärder.

Uppföljning och mätning är även en viktig del i det systematiska förbättringsarbetet och genom att arbeta ännu mer intensivt med detta kan planerade åtgärder effektiviseras och styras så att de är möjliga att bygga på i ett längre perspektiv.

Säkerhet och hållbarhet

Förstärkt fokus inom säkerhet och hållbarhet påverkar VA-verksamheten både direkt och indirekt genom primärkommunernas ansvar. Speciellt kan nämnas arbetet med att tillämpa den nya dataskyddsförordningen och informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster (NIS-direktivet). Även det stora arbete för att klimatanpassad såväl VA-verksamheten som våra städer samt tillse att vattenresurser skyddas för att säkerställa leverans behöver hanteras integrerat med primärkommunernas fysiska planering.

Pedagogiska arbetet Inom Gästrike Vatten genomförs satsningar på att utveckla det pedagogiska arbetet för att öka kunderna och invånarnas kunskap och medvetenhet. Den närmaste tiden kommer särskilt barn och ungdomar att vara i fokus genom den Barnstyrelse som bildats. Barnstyrelsen är ett sätt där Gästrike Vatten arbetar för att nå den strategiska målsättningen om invånare och kunder med förtroende för bolagets VA-tjänster.

Stark tillväxt och stort behov av underhåll

Planering för en stark tillväxt tillsammans med de behov som dagens VA-verksamhet kräver för att fullgöra uppdraget ställer stora krav på verksamheten. Värdefulla styrkor är att det finns ett stort förtroende hos kunder, invånare och kommunernas tjänstemän och politiker. Inom organisationen är medarbetarnas nytänkande, engagemang och kompetensnivå högt vilket även skapar goda möjligheter till fortsatt rekrytering. Gästrike Vatten är en självklar samhällsviktig aktör och omfattande samverkan och samarbeten finns både lokalt, regionalt och nationellt.

Att leverera tjänster som för oss i Sverige anses så självklara kan bli en svaghet då det är lätt att ta VA-tjänsterna för givna. Utredningar av vattnets flöden kräver årscykler och att anpassa, utveckla och bygga ut VA-infrastrukturen är tidskrävande aktiviteter. Detta kan medföra att VA-utvecklingen blir en flaskhals vid hög tillväxt och i en snabb samhällsförändring. Förändringar och nya behov, både av när i tid samt omfattning av och därmed kostnader för investeringar och exploateringar skapar osäkerheter. Osäkerheterna avspeglas både i svårighet att prioritera och att resursplanera inom koncernen både gällande ekonomiskt och personella resurser men även i prognostisering av intäkter från befintliga och nya kunder och därmed taxenivåer. Att flera stora projekt i samtliga dotterbolag sammanfaller är en utmaning och kan innebära att reinvesteringar behöver skjutas fram.

Stora investeringar innebär höjda taxor vilket påverkar kunderna, det påverkar även ägarkommunens totala borgensutrymme för kommunens investeringsbehov. Detta gör att en översyn av verksamhetsplaneringen för ökad renodling och transparens kommer att ske. Utbyggnad av VA-tjänster i befintliga områden ställer höga krav på verksamheten och påverkar fastighetsägarna i stor omfattning genom krav på att betala anläggningsavgift, för anslutning tillkommer grävning på egen fastighet. Affärsbankernas hårdare bedömningar gör att fler fastighetsägare inte medges att ta lån för anläggningsavgiften vilket ger verksamheten svårigheter i såväl ekonomisk som kundhantering.

Genom den samverkan som finns genom Gästrike Vatten och de idag ingående fem kommunerna finns stora möjligheter att göra gemensamma satsningar och att göra delutredningar som fler än ett projekt/dotterbolag/region har nytta av. Genom samverkan är även kompetensbasen större vilket ger ökade möjligheter att möta framtida krav genom innovation inom t ex såväl kundvård som reningsprocesser.

4 För verksamheten viktig statistik

Gävle Vatten AB

Nyckeltal	T1 2014	T1 2015	T1 2016	T1 2017	T1 2018
Mottagen mängd (m3)	4 635 461	5 198 805	5 010 717	4 138 676	5 998 050
Producerad mängd (m3)	3 026 382	3 289 852	3 308 879	3 112 559	3 150 135
Försåld mängd VA i (m3)	2 044 753	2 042 984	2 290 428	2 123 966	2 225 455
Antal vattenläckor	17	22	12	13	24
Antal avloppsstoppar	29	50	43	34	49

Hofors Vatten AB

Nyckeltal	T1 2014	T1 2015	T1 2016	T1 2017	T1 2018
Mottagen mängd (m3)	464 705	590 283 *	574 585	477 346	628 615
Producerad mängd (m3)	365 902	368 149	392 527	402 106	384 031
Försåld mängd VA i (m3)	219 640	228 615	202 265	236 752	237 151
Antal vattenläckor	9	4	4	3	1
Antal avloppsstoppar	4	15	16	2	15

**värdet för T1 2015 är högre än för tidigare år. Under 2014 åtgärdades nivåmätare på reningsverket som gav felaktiga mätvärden.*

Ockelbo Vatten AB

Nyckeltal	T1 2014	T1 2015	T1 2016	T1 2017	T1 2018
Mottagen mängd (m3)	245 093	264 501	229 547	208 535	312 841
Producerad mängd (m3)	118 327	131 105	121 623	131 740	147 392
Försåld mängd VA i (m3)	81 449	82 349	82 196	91 351	90 487
Antal vattenläckor	2	1	4	3	3
Antal avloppsstoppar	10	6	8	4	7

Älvkarleby Vatten AB

Nyckeltal	T1 2014	T1 2015	T1 2016	T1 2017	T1 2018
Mottagen mängd (m3)	270 362 *	590 283 **	459 993	329 847	597 166
Producerad mängd (m3)	417 101	505 658	475 411	473 632	415 113
Försåld mängd VA i (m3)	251 463	265 300	206 355	361 881	269 908
Antal vattenläckor	3	5	7	10	8
Antal avloppsstoppar	37	25	24	23	24

** Värdet för mottagna mängder år 2014 är osäker på grund av instabilitet i övervakningssystemet med vissa överföringsproblem av värden.*
*** värdet för T1 är högre än för tidigare år. Under 2014 åtgärdades nivåmätare på reningsverket som gav felaktiga mätvärden.*

Östhammar Vatten AB

Nyckeltal	T1 2014	T1 2015	T1 2016	T1 2017	T1 2018
Mottagen mängd (m3)					938 556
Producerad mängd (m3)					364 109
Försåld mängd VA i (m3)					202 677
Antal vattenläckor					12
Antal avloppsstoppar					16

För perioden T1 2014- T1 2017 var bolaget inte verksamt

5 Resultat och investeringar

5.1 Gästrike Vatten AB

Ekonomisk rapport

Resultaträkning (tkr)	Utfall T1 2018	Utfall T1 2017	Årsbudget 2018	Årsprognos T1 2018	Avvikelse prognos-budget 2018
Intäkter	34 608	27 674	113 400	108 784	-4 616
Summa intäkter	**34 608**	**27 674**	**113 400**	**108 784**	**-4 616**
Verksamhetskostnader	-9 273	-8 388	-29 530	-28 414	1 116
Personalkostnader	-24 311	-18 271	-80 408	-76 908	3 500
Avskrivningar	-985	-1 004	-3 362	-3 362	0
Summa kostnader	**-34 569**	**-27 663**	**-113 300**	**-108 684**	**4 616**
Rörelseresultat före fin.	**39**	**11**	**100**	**100**	**0**
Ränteintäkter	0	0	0		0
Räntekostnader	-39	-11	-100	-100	0
Resultat efter finansiella poster	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Skattekostnader	0	0	0		0
Periodens resultat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Investeringar	**38**	**562**	**1 000**	**1 000**	**0**

Årsprognosen visar lägre kostnader än vad som budgeterats. Avvikelsen beror till största del av lägre personalkostnader pga vakanser samt lägre kostnader för resor och transportmedel. De lägre kostnaderna påverkar samtliga dotterbolag.

Investeringar bedöms ligga enligt plan.

Att verksamhetskostnaderna för tertial 1 2018 är högre jämfört med föregående år förklaras av att Östhammar Vatten AB gick med i koncernen fr o m 2017-05-01.

5.2 Gävle Vatten AB

Ekonomisk rapport

Resultaträkning (tkr)	Utfall T1 2018	Utfall T1 2017	Årsbudget 2018	Årsprognos T1 2018	Avvikelse prognos-budget 2018
Över (-)/underuttag (+)	6 357	-10 299	32 400	22 580	-9 820
Återföring av "investeringsfond"	812	784	3 600	3 600	0
Intäkter exkl över/underuttag	48 971	63 356	151 700	152 820	1 120
Summa intäkter	**56 140**	**53 841**	**187 700**	**179 000**	**-8 700**
Verksamhetskostnader	-45 683	-41 117	-136 800	-132 900	3 900
Större underhåll	-1 023	-5 006	-20 000	-15 250	4 750
Avskrivningar	-7 884	-6 622	-25 200	-25 200	0
Summa kostnader	**-54 590**	**-52 745**	**-182 000**	**-173 350**	**8 650**
Rörelseresultat före fin.	**1 550**	**1 096**	**5 700**	**5 650**	**-50**
Ränteintäkter	117	17	100	150	50
Räntekostnader	-1 667	-1 113	-5 500	-5 500	0
Resultat efter finansiella poster	**0**	**0**	**300**	**300**	**0**
Skattekostnader	0	0	-300	-300	0
Periodens resultat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Investeringar	**10 081**	**28 578**	**96 361**	**96 361**	**0**
Ackumulerad kort skuld (+)/fordran (-) till VA-kollektivet	**13 450**	**39 460**	**-12 593**	**-2 773**	**9 820**

Årsprognosen visar ett lägre underskott än vad som budgeterats. Avvikelsen beror dels på att en storkund har lämnat in en sen avläsning vilket innebär att kundens ökning för 2017 har debiterats under 2018 vilket leder till ökade intäkter (översyn av rutin pågår för att fånga upp avläsningar tidigare). De lägre kostnaderna beror dels på lägre utfall för köp av tjänster från moderbolaget, främst personalresurser, dels har omprioritering skett vilket sänker kostnaderna för större underhållsåtgärder.

Investeringar inklusive exploateringar bedöms ligga enligt plan.

Under året kommer en översyn av gränsdragningen mellan underhåll och investeringar ske vilket kan komma att medföra en justering av prognosen under året.

5.3 Hofors Vatten AB

Ekonomisk rapport

Resultaträkning (tkr)	Utfall T1 2018	Utfall T1 2017	Årsbudget 2018	Årsprognos T1 2018	Avvikelse prognos-budget 2018
Över (-)/underuttag (+)	-1 212	-1 763	6 000	5 021	-979
Intäkter exkl över/underuttag	9 957	10 018	27 800	28 400	600
Summa intäkter	**8 745**	**8 255**	**33 800**	**33 421**	**-379**
Verksamhetskostnader	-5 987	-6 200	-22 399	-21 900	499
Större underhåll	-628	-141	-5 000	-5 000	0
Avskrivningar	-1 874	-1 748	-5 501	-5 621	-120
Summa kostnader	**-8 489**	**-8 089**	**-32 900**	**-32 521**	**379**
Rörelseresultat före fin.	**256**	**166**	**900**	**900**	**0**
Ränteintäkter	1	2	0	0	0
Räntekostnader	-257	-168	-900	-900	0
Resultat efter finansiella poster	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Skattekostnader	0	0	0	0	0
Periodens resultat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Investeringar	**57**	**659**	**7 300**	**10 200**	**2 900**
Ackumulerad kort skuld (+)/fordran (-) till VA-kollektivet	**17 783**	**16 693**	**10 571**	**11 550**	**979**

Årsprognosen visar ett lägre underskott än vad som budgeterats. Avvikelsen beror på att en storkund har haft högre förbrukning än förväntat vilket beräknas ge högre intäkter. De lägre kostnaderna beror dels på lägre utfall för köp av tjänster från moderbolaget, främst personalresurser. Dels att det bedöms bli lägre kostnader för åtgärder med avseende på kundavtal, denna post är dock i dagsläget osäker. Detta motverkas av att bolaget beräknas få högre kostnader för inköp av fastighetspumpstationer vid utbyggnaden i Råbacka, denna post låg tidigare felaktigt inräknad i projektets investering. Bolaget bedöms även ut att få något ökade kostnader för avskrivningar jämfört med årsbudgeten.

Investeringarna bedöms bli ca 3 mnkr högre än budgeterat. Det beror på att entreprenadkostnaderna för omläggning av ledningar i Råbacka beräknas bli högre än tidigare lagd budget.

Under året kommer en översyn av gränsdragningen mellan underhåll och investeringar ske vilket kan komma att medföra en justering av prognosen under året.

5.4 Ockelbo Vatten AB

Ekonomisk rapport

Resultaträkning (tkr)	Utfall T1 2018	Utfall T1 2017	Årsbudget 2018	Årsprognos T1 2018	Avvikelse prognos-budget 2018
Över (-)/underuttag (+)	-289	-810	1 100	900	-200
Intäkter exkl över/underuttag	5 798	5 362	17 950	17 550	-400
Summa intäkter	**5 509**	**4 552**	**19 050**	**18 450**	**-600**
Verksamhetskostnader	-4 435	-3 517	-12 050	-11 910	140
Större underhåll	-6	0	-3 700	-3 300	400
Avskrivningar	-922	-901	-2 800	-2 800	0
Summa kostnader	**-5 363**	**-4 418**	**-18 550**	**-18 010**	**540**
Rörelseresultat före fin.	**146**	**134**	**500**	**440**	**-60**
Ränteintäkter	0	0	0	0	0
Räntekostnader	-146	-134	-500	-440	60
Resultat efter finansiella poster	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Skattekostnader	0	0	0	0	0
Periodens resultat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Investeringar	**488**	**148**	**4 500**	**4 500**	**0**
Ackumulerad kort skuld (+)/fordran (-) till VA-kollektivet	**298**	**1 312**	**-1 090**	**-890**	**200**

Årsprognosen visar ett lägre underskott än vad som budgeterats. Avvikelsen beror på att en storkund bytt till mindre mätare och sänkt sin årsförbrukning vilket ger lägre intäkter. De lägre kostnaderna beror dels på lägre utfall för köp av tjänster från moderbolaget, främst personalresurser. Dels att bolaget väljer att dra ned kostnaderna för större underhåll för att möta de minskade intäkterna. Det gynnsamma ränteläget gör också att kostnaderna för avskrivningar förväntas bli lägre.

Investeringarna bedöms hålla budget.

Under året kommer en översyn av gränsdragningen mellan underhåll och investeringar ske vilket kan komma att medföra en justering av prognosen under året.

5.5 Älvkarleby Vatten AB

Ekonomisk rapport

Resultaträkning (tkr)	Utfall T1 2018	Utfall T1 2017	Årsbudget 2018	Årsprognos T1 2018	Avvikelse prognos-budget 2018
Över (-)/underuttag (+)	-708	-2 513	1 686	1 805	119
Intäkter exkl över/underuttag	10 449	11 278	32 000	31 350	-650
Summa intäkter	**9 741**	**8 765**	**33 686**	**33 155**	**-531**
Verksamhetskostnader	-7 737	-6 938	-24 286	-23 500	786
Större underhåll	-172	-86	-3 500	-3 755	-255
Avskrivningar	-1 604	-1 516	-5 000	-5 000	0
Summa kostnader	**-9 513**	**-8 540**	**-32 786**	**-32 255**	**531**
Rörelseresultat före fin.	**228**	**225**	**900**	**900**	**0**
Ränteintäkter	1	3	0		0
Räntekostnader	-229	-228	-900	-900	0
Resultat efter finansiella poster	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Skattekostnader	0	0	0	0	0
Periodens resultat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Investeringar	**119**	**122**	**4 000**	**12 500**	**8 500**
Ackumulerad kort skuld (+)/fordran (-) till VA-kollektivet	**12 657**	**11 844**	**10 263**	**10 144**	**-119**

Årsprognosen visar en mindre avvikelse mot budget. Avvikelsen beror på att två stora kunder minskat sina förbrukningar vilket beräknas ge något lägre intäkter. De lägre kostnaderna beror dels på lägre utfall för köp av tjänster från moderbolaget, främst personalresurser. Dels att de löpande kostnaderna minskar något då vattenmätarbyten inte behöver göras i den omfattning som det var budgeterat för.

Kostnader för större underhåll bedöms hamna något över budget, främst pga prioriterade underhållsåtgärder på ledningsnätet som en del av riktade insatser.

Investeringarna inkl exploateringar bedöms bli 8,5 mnkr högre än budget. Det beror på att exploatering för området Liljebacken startar tidigare än beräknat pga stor efterfrågan.

Under året kommer en översyn av gränsdragningen mellan underhåll och investeringar ske vilket kan komma att medföra en justering av prognosen under året.

5.6 Östhammar Vatten AB

Ekonomisk rapport

Resultaträkning (tkr)	Utfall T1 2018	Utfall T1 2017*	Årsbudget 2018	Årsprognos T1 2018	Avvikelse prognos-budget 2018
Över (-)/underuttag (+)	318	0	2 500	0	-2 500
Intäkter exkl över/underuttag	15 962	0	48 311	47 900	-411
Summa intäkter	**16 280**	**0**	**50 811**	**47 900**	**-2 911**
Verksamhetskostnader	-13 618	0	-44 707	-44 257	450
Större underhåll	-370	0	-2 960	-2 960	0
Avskrivningar	-1 975	0	-6 700	-6 700	0
Summa kostnader	**-15 963**	**0**	**-54 367**	**-53 917**	**450**
Rörelseresultat före fin.	**317**	**0**	**-3 556**	**-6 017**	**-2 461**
Ränteintäkter	0	0	0	0	0
Räntekostnader	-317	0	-700	-875	-175
Resultat efter finansiella poster	**0**	**0**	**-4 256**	**-6 892**	**-2 636**
Skattekostnader	0	0	0	0	0
Periodens resultat	**0**	**0**	**-4 256**	**-6 892**	**-2 636**

Investeringar	**1 242**	**0**	**6 575**	**6 575**	**0**
Ackumulerad kort skuld (+)/fordran (-) till VA-kollektivet	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Med anledning av att Östhammar Vatten kommer att redovisa det redovisade resultatet direkt mot det ovillkorade aktieägartillskottet från Östhammars kommun så blir underskottet 2 500 tkr lägre än budgeterat.

Intäkterna bedöms minska, främst pga att en stor kund har sänkt sin årsförbrukning. Även kostnaderna minskar något. De lägre kostnaderna beror dels på lägre utfall för köp av tjänster från moderbolaget, främst personalresurser. Dels på omlagt abonnemang för kommunikation av tekniknätverket. Viss minskning sker även genom att vattenförsörjningsplanen för Östhammar har prioriterats vilket gör att några av grundvattenutredningarna skjuts i tid. Ökade kostnader är beräknade för skadestånd t ex för källaröversvämningar samt högre räntekostnader.

Investeringarna ser i dagsläget ut att bli enligt plan.

Under året kommer en översyn av gränsdragningen mellan underhåll och investeringar ske vilket kan komma att medföra en justering av prognosen under året.

* Bolaget bildades 2017-05-01 och har därför inget utfall för tertial 1 2017.

6 Framtida intäkts- och kostnadsutveckling

6.1 Gästrike Vatten AB

Då bolagen inte har några avkastning och utdelningskrav eftersom det inte är förenligt med självkostnadsprincipen och lagen om allmänna vattentjänster gäller det att Gästrike Vatten bedriver verksamheten kostnadseffektiv för så väl moderbolag som i dotterbolagen. Kostnadsutvecklingen under perioden är främst relaterad till ökade personalkostnader vilket är en effekt av ökat krav på verksamheten genom såväl ökad omfattning som förändrade regelverk. Genomförda investeringar gör att verksamhetens kapitalkostnader ökar. Det ökade behovet av resurser för VA-försörjningen är störst i Gävle och Östhammars kommuner.

6.2 Gävle Vatten AB

Huvuddelen av dagens anläggningar är gamla, anläggningarna har underhållits och förvaltats men är i behov av att ersättas. Dessutom är befolkningstillväxten i Gävle kommun expansiv och behovet av att ansluta fler till det kommunala VA-nätet är stort. Effekten av det stora investeringsbehovet som finns ger ökad upplåning med ökade kapitalkostnader som följd. Det höga upplåningsbehovet ger att verksamheten blir räntekänslig, en höjning av räntenivåerna ger stor effekt på brukningstaxan. För att minska räntekänsligheten och höjningarna av VA-taxan bör möjligheten till alternativ finansieringar av omvandlings- och exploateringsområden genom tillskjutande av kapital från kommunen övervägas. Behovet av ökade intäkter för planperioden täcks dels genom återföring av tidigare års överuttag, dels genom taxejusteringar. Under planperioden kommer betydande taxejusteringarna av brukningstaxan krävas för att möjliggöra en stabil och säker VA-försörjning med möjlighet för kommunen att växa. En översyn av anläggningstaxan och justering kommer att ske under planperioden.

6.3 Hofors Vatten AB

Kunddialog visar att den största kunden har ett minskat behov av vattenmängder, detta kommer påverka framtida intäkter för Hofors Vatten AB. Det tillsammans med kostnadsökningar till följd av avveckling av anläggningar gör att tidigare års överuttag kommer att återföras till VA-kollektivet genom underfinansiering i ekonomisk plan. En mer långsiktig analys av behov av taxejusteringar kommer att ske.

6.4 Ockelbo Vatten AB

Utöver generella kostnadsökningar, ökar kostnaderna dels för underhåll och kapital som en följd av investeringsplaner dels ett ökat behov av resurser för den långsiktiga VA-planeringen. Det krävs ett helhetsgrepp ur ett samhällsekonomiskt perspektiv för en god VA-försörjning som är hållbar. Nuvarande vattentäkter och verk är i behov av åtgärder, flera olika alternativ till lösningar finns, kostnaden för de olika alternativen varierar och ger olika effekter på avskrivningskostnaderna eftersom den ekonomiska livslängden skiljer i de olika alternativen. Taxejusteringar kan komma att behövas under planperioden för att inte verksamheten ska vara underfinansierad. Detta kommer att utredas närmare.

6.5 Älvkarleby Vatten AB

Tidigare års överuttag återförs till verksamheten genom underfinansiering av löpande verksamhet. De kostnadsökningar som sker under planperioden, är hänförbara till generella kostnadsökningar och en effekt

av genomförda investeringar samt förväntad utveckling av räntenivåer.

6.6 Östhammar Vatten AB

Under perioden har fortsatt fokus varit att dokumentera status inom samtliga delar i Östhammar Vatten AB samt identifiera nuvarande och kommande behov. Resultatet visar på stort åtgärdsbehov både för dagens verksamhet som för att möta kommunens tillväxt. Då omfattande utredningsarbete fortfarande pågår är det för tidigt att göra en långsiktig bedömning av framtida intäkts- och kostnadsutveckling.

7 Sammanfattning av de viktigaste händelserna

7.1 Gästrike Vatten AB

- Utvecklat organisationen för tydligare och bättre struktur
- Fortsatt arbete för att utveckla arbetet med verksamhetsplanering
- Snösmältningen har varit stor vilket har påverkat mottagen mängd på våra avloppsreningsverk och råvattnets kvalitet för våra vattentäkter.

7.2 Gävle Vatten AB

- Sedan föregående år sker extra åtgärder i beredningsprocessen för Totra vattenverk. Den intensiva snösmältningen under våren påverkar råvattnets kvalitet negativt och har gjort att våra kunder påverkas ännu mer. Åtgärder ligger i plan.
- Flertalet informationsmöten till berörda fastighetsägare i Sälgsjön har skett. Entreprenör startade grävarbetet under april.
- En av slamcentrifugerna på Duvbacken har renoverats för att säkerställa att vi har redundans.
- Filteranläggningen i Johanneslöt har övertagits från entreprenören.
- Från utredningen om samverkan om dricksvattenförsörjning för Älvkarleby och Gävle har sluthandlingar och beslutsunderlag tagits fram. Beslut om ett eventuellt genomförande fattas av Gävle respektive Älvkarleby kommunfullmäktige under juni.

7.3 Hofors Vatten AB

- Fortsatta åtgärder på Hofors vattenverk för en optimerad beredningsprocess. De nyrenoverade sandfiltren fungerar mycket bra och efter ytterligare optimering av backspolning fungerar det ännu bättre.
- Den stora och snabba snösmältningen skapade mycket höga färgtal på råvattnet vilket krävde snabba insatser för Hofors vattenverk.
- Arbetet med att byta ledningar i Råbacka startade i slutet av april. Informationsmöte för berörda fastighetsägare har skett.
- Kunddialog visar att en stor kund har ett minskat behov av vatten, detta kommer påverka framtida intäkter.

7.4 Ockelbo Vatten AB

- En större läcka kunde identifieras och åtgärdas i centrala Ockelbo efter intensivt läcksökningsarbete under nära en månad. Åtgärderna blev omfattande.
- Den intensiva snösmältningen under våren har påverkat råvattnets kvalitet negativt. Åtgärder har vidtagits på flera av vattenverken.
- Arbete inför utförandet 2019 av en överföringsledning för vatten mellan Mobyheden Södra och Säbyggeby har påbörjats.
- Åtgärder för att laga trasig kemikalietank för fällningskemikalier på Ockelbo reningsverk har utförts.

7.5 Älvkarleby Vatten AB

- Sand vattenverk och Vattenverkstan går nu i kontinuerlig produktion parallellt med Kronsågens vattenverk för en ökad redundans (utbytbarhet). Tidigare nyttjades de som reserv.
- En stor läcka under påskhelgen innebar en stor insats för att läcksöka. Tillfällig åtgärd för att minimera påverkan för kunder vidtogs innan lagning skedde efter påskhelgen.
- Från utredningen om samverkan om dricksvattenförsörjning för Älvkarleby och Gävle har sluthandlingar och beslutsunderlag tagits fram. Beslut om ett eventuellt genomförande fattas av Gävle respektive Älvkarleby kommunfullmäktige under juni.

7.6 Östhammar Vatten AB

- Omfattande åtgärder har vidtagits i samband med stor läcka på ledning mellan Film/Norråsen som förser Österbybruk Vattenverk med vatten.
- Kunderna som försörjs från Norrskedika har fått ett mindre hårt vatten pga att de även får vatten från Östhammar. Vår leverans har även blivit säkrare då vi flyttat en mindre UV-anläggning från Alunda som fått en ny UV-anläggning till en av brunnarna i Norrskedika.
- Ett större underhåll har vidtagits på inloppsgallret i Alunda reningsverk.
- Nära samverkan med Räddningstjänst och andra aktörer skedde vid utsläpp av diesel vid olycka inom vattenskyddsområdet i Östhammar. Saneringsarbetet var framgångsrikt och bedömningen är att ingen påverkan skett på grundvattnet.
- Miljörapporter och miljöredovisningar avseende 2017 för Östhammars reningsverk visade på stora behov av optimering av processlösningar och åtgärder för att klara gällande villkor.
- Fortsatt arbete med att ta fram en vattenförsörjningsplan har skett i nära dialog med tjänstemän och politiker i Östhammars kommun. Status för dagens vattenförsörjning och förutsättningar att komplettera med nya vattentäkter påverkar kommunens utveckling och tillväxttakt. Som ett komplement har även en övergripande bedömning skett av kapacitet för ytterligare anslutningar till kommunens reningsverk.
- Arbete inför utförandet av en överföringsledning för vatten från Tierp till Österbybruk och Alunda har påbörjats.

Konto	Konto(T)	sv	IB	Redovisat	Utgående balans
12	Maskiner och inventarier		7 308 646,63	-946 442,99	6 362 203,64
13	Finansiella anläggningstillgångar		495 000,00	0,00	495 000,00
15	Kundfordringar		4 214 468,00	11 251 614,00	15 466 082,00
16	Övriga kortfristiga fordringar		110 189,00	-93 961,00	16 228,00
17	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		982 169,00	331 110,00	1 313 279,00
19	Kassa och bank		5 559 026,77	-8 933 202,39	-3 374 175,62
1	Tillgångar		18 669 499,40	1 609 117,62	20 278 617,02
20	Eget kapital		-5 000 000,00	0,00	-5 000 000,00
24	Kortfristiga skulder till kreditinstitut, kunder och leverantörer		61 905,60	-61 905,60	0,00
25	Skatteskulder		-1 494 022,99	-1 467 536,56	-2 961 559,55
26	Moms och särskilda punktskatter		-1 714 080,00	-711 120,00	-2 425 200,00
27	Personalens skatter, avgifter och löneavdrag		-2 488 134,00	-217 043,00	-2 705 177,00
28	Övriga kortfristiga skulder		-2 128 734,01	942 239,54	-1 186 494,47
29	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		-5 906 434,00	-93 752,00	-6 000 186,00
2	Eget kapital och skulder		-18 669 499,40	-1 609 117,62	-20 278 617,02
			0,00	0,00	0,00

Styrelse Gästrike Vatten AB

Kommentar till preliminär ram 2019-2022 Gästrike Vatten AB

Förslag på beslut

Styrelsen föreslås besluta

- att anta kommentarer till preliminär plan för 2019-2022 inklusive investeringsutblick 2025
- att överlämna dessa till Gävle kommun för kommunens fortsatta planerings och budgetprocess

Ärendebeskrivning

Handlingarna i ärendet bereds i Gävle kommuns mål och ramberedning för planeringsperioden. Preliminär plan 2019-2022 med investeringsutblick 2025 utgår från faställd plan samt idag kända faktorer och befintlig verksamhet

Beslutsunderlag

- Kommentar till preliminär plan 2019-2022 Gästrike Vatten med dotterbolag
- Gästrike Vatten AB, prel plan 2019-2022 investeringsutblick 2024

Föredragande i ärendet är Anneli Westin, avdelningschef Kund & Verksamhet.

Lena Blad
VD

Dokument ID 20180515-10893, Revision 0.6

Gästrike Vatten AB | Hamnleden 20, 806 41 Gävle
telefon vxl 020-37 93 00
info@gastrikevatten.se | www.gastrikevatten.se

Kommentar till preliminär ram 2019-2022 Gästrike Vatten med dotterbolag

Dokument ID 20180516-10906, Revision 1
Godkänd

Gästrike Vatten AB | Hamnleden 20, 806 41 Gävle
telefon vxl 020-37 93 00
info@gastrikevatten.se | www.gastrikevatten.se

Innehåll

1. Allmän kommentar 3
2. Ekonomiskt resultat 5
Gästrike Vatten AB 5
Gävle Vatten AB 5
Hofors Vatten AB 5
Ockelbo Vatten AB 6
Älvkarleby Vatten AB 6
Östhammar Vatten AB 6
3. Kommentar till investeringsbudget 6
Gästrike Vatten AB 6
Gävle Vatten AB 6
Hofors Vatten AB 7
Ockelbo Vatten AB 7
Älvkarleby Vatten AB 7
Östhammar Vatten AB 7

Dokument ID 20180516-10906, Revision 1
Godkänd

Gästrike Vatten AB | Hamnleden 20, 806 41 Gävle
telefon vxl 020-37 93 00
info@gastrikevatten.se | www.gastrikevatten.se

Den preliminära planen är till största del densamma som den av respektive styrelse beslutade ekonomiska planen för 2018-2021. Endast mindre justeringar har gjorts ber bolag. Detta beror på att ett arbete pågår med att utveckla verksamhetsplaneringen inom koncernen.

Det arbetet har initierats då ytterligare en kommun (Östhammar) kommit in i koncernen vilket påverkar såväl resursbehov (fler projekt, utredningar, remisser och driftstörningar) som utfall från de gemensamma kostnaderna (totalt sett högre kostnad pga fler kunder och medarbetare men kan bli lägre per dotterbolag pga fler delar på kostnaden). Då verksamheten redan tidigare haft svårt att genomföra planerade åtgärder är det även viktigt att skapa en god framförhållning och utrymme för löpande händelser redan i verksamhetsplaneringen samt säkerställa behovet av resurser internt på kort och lång sikt.

För att säkerställa en god långsiktig ekonomi är det viktigt att även ha en god bild över hur kapitalkostnader, räntor, framtida intäkter mm påverkar. Under året kommer en översyn av gränsdragningen mellan underhåll och investeringar ske. En utredning pågår för att se hur nya skatteregler påverkar framtida kostnader. Sammantaget kommer dessa utredningar och analyser att påverka dotterbolagens budget och framtida intäktsbehov. Detta kommer i sin tur att ge underlag för en långsiktig taxenivå.

1. Allmän kommentar

Det är mycket som händer inom VA-området, både nationellt och inom EU, vilket påverkar hela koncernens verksamhet. För att säkerställa dricksvattenleveransen är prioriterade åtgärder bla att öka skyddet för vattenresurserna redundansen (dvs kunna leverera vatten från olika vattentäkter/verk) i VA-systemet samt reningen i vattenverken. Mer vatten genom fler vattentäkter behövs men det är även viktigt att effektivt använda det vatten som produceras. Fortsatta åtgärder för ökad kontroll (fler mätare) och minskat utläckage planeras men även att utreda alternativa lösningar för att tillgodose vattenbehovet.

Ökade krav på beredning och robusthet för vattenleverans samt reningskrav för avlopp och dagvatten kommer att påverka inriktning och kostnader. Under planperioden kommer det därför vara ett stort fokus på ökad kontroll av dagens status genom ökad mätning och uppföljning. På så sätt ökar möjligheterna till att genomföra mångfacetterade analyser och därmed skapa förutsättningar för att leverera beslutsunderlag av hög kvalitet inför framtida åtgärder och prioritering mellan olika åtgärder.

Uppföljning och mätning är även en viktig del i det systematiska förbättringsarbetet och genom att arbeta ännu mer intensivt med detta kan planerade åtgärder effektiviseras och styras så att de är möjliga att bygga på i ett längre perspektiv.

Förstärkt fokus inom säkerhet och hållbarhet påverkar VA-verksamheten både direkt och indirekt genom primärkommunernas ansvar. Speciellt kan nämnas arbetet med att tillämpa den nya dataskyddsförordningen och informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster (NIS-direktivet). Även det stora arbete för att klimatanpassa såväl VA-verksamheten som våra städer

Dokument ID 20180516-10906, Revision 1
Godkänd

samt tillse att vattenresurser skyddas för att säkerställa leverans behöver hanteras integrerat med primärkommunernas fysiska planering.

Inom Gästrike Vatten genomförs satsningar på att utveckla det pedagogiska arbetet för att öka kunderna och invånarnas kunskap och medvetenhet. Den närmaste tiden kommer särskilt barn och ungdomar att vara i fokus genom den Barnstyrelse som bildats. Barnstyrelsen är ett sätt där Gästrike Vatten arbetar för att nå den strategiska målsättningen om invånare och kunder med förtroende för bolagets VA-tjänster.

Planering för en stark tillväxt tillsammans med de behov som dagens VA-verksamhet kräver för att fullgöra uppdraget ställer stora krav på verksamheten. Värdefulla styrkor är att det finns ett stort förtroende hos kunder, invånare och kommunernas tjänstemän och politiker. Inom organisationen är medarbetarnas nytänkande, engagemang och kompetensnivå högt vilket även skapar goda möjligheter till fortsatt rekrytering. Gästrike Vatten är en självklar samhällsviktig aktör och omfattande samverkan och samarbeten finns både lokalt, regionalt och nationellt.

Att leverera tjänster som för oss i Sverige anses så självklara kan bli en svaghet då det är lätt att ta VA-tjänsterna för givna. Utredningar av vattnets flöden kräver årscykler och att anpassa, utveckla och bygga ut VA-infrastrukturen är tidskrävande aktiviteter. Detta kan medföra att VA-utvecklingen blir en flaskhals vid hög tillväxt och i en snabb samhällsförändring. Förändringar och nya behov, både av när i tid samt omfattning av och därmed kostnader för investeringar och exploateringar skapar osäkerheter. Osäkerheterna avspeglas både i svårighet att prioritera och att resursplanera inom koncernen både gällande ekonomiskt och personella resurser men även i prognostisering av intäkter från befintliga och nya kunder och därmed taxenivåer. Att flera stora projekt i samtliga dotterbolag sammanfaller är en utmaning och kan innebära att reinvesteringar behöver skjutas fram.

Stora investeringar innebär höjda taxor vilket påverkar kunderna, det påverkar även ägarkommunens totala borgensutrymme för kommunens investeringsbehov. Detta gör att en översyn av verksamhetsplaneringen för ökad renodling och transparens kommer att ske. Utbyggnad av VA-tjänster i befintliga områden ställer höga krav på verksamheten och påverkar fastighetsägarna i stor omfattning genom krav på att betala anläggningsavgift, för anslutning tillkommer grävning på egen fastighet. Affärsbankernas hårdare bedömningar gör att fler fastighetsägare inte medges att ta lån för anläggningsavgiften vilket ger verksamheten svårigheter i såväl ekonomisk som kundhantering.

För att på bästa sätt arbeta för att nå bolagets samtliga strategiska målsättningar är det avgörande att ägare och styrelser är delaktiga i såväl strategiska diskussioner som beslut. Det innebär att det är viktigt att hitta en givande struktur för ägar- och styrelsedialog. Arbete är påbörjat för att tillsammans med styrelserna ta fram en bild av nuläget, både internt i bolaget och också externt, för att därefter fortsätta arbetet med en tydlig strategisk inriktning för kommande utveckling.

Genom den samverkan som finns genom Gästrike Vatten och de idag ingående fem kommunerna finns stora möjligheter att göra gemensamma satsningar och att göra delutredningar som fler än ett projekt/dotterbolag/region har nytta av. Genom samverkan är även kompetensbasen större vilket ger ökade möjligheter att möta framtida krav genom innovation inom tex såväl kundvård

Dokument ID 20180516-10906, Revision 1
Godkänd

som reningsprocesser.

2. Ekonomiskt resultat

VA-verksamheten finansieras av taxor. Enligt lag får VA-verksamheten inte ha något ekonomiskt vinstintresse, mer än att vara kostnadseffektiva. Självkostnadsprincipen gäller för VA-verksamhet och eventuella över- eller underuttag i dotterbolagen bör justeras inom tre år.

Gästrike Vatten AB

Gästrike Vatten AB har full kostnadstäckning från sina döttrar. Om något av dotterbolagen har en verksamhet som går med underskott har den kommun som äger dotterbolaget skyldighet att tillskjuta kapital enligt samarbetsavtalet. De gemensamma kostnaderna i Gästrike Vatten debiteras ut i enlighet med fastställd fördelningsnyckel. Även om inte kostnader i ett dotterbolag får belasta ett annat dotterbolag i enlighet med LAV påverkas dotterbolagen av vad som händer inom koncernen som helhet. Till exempel kommer gemensamma satsningar och övergripande prioriteringar samt större drifthändelser påverka budget och utfall. Främst påverkas planeringen av nyttjandet av personella resurser.

Kostnadsutvecklingen under perioden är främst relaterad till ökade personalkostnader.

Gävle Vatten AB

Verksamhetskostnaderna bedöms öka. Då även investerings- och exploateringsbehovet är stort med nya vattenverk och reningsverk till följd ger det ökade kapitalkostnader, och därmed ett behov av att öka intäkterna. Detta gör även att verksamheten blir mer räntekänslig.

Behovet av ökade intäkter för planperioden täcks delvis genom återföring av tidigare års överuttag, intäkter från anläggningsavgifter och ökade intäkter från brukningstaxan. Då detta endast kommer att motsvara del av de ökade kostnaderna är taxehöjningar nödvändiga. Arbete pågår med att se över både omfattning och tidplan för investeringar och exploateringar kommande 15 år för att skapa en realistisk tidplan. En långsiktig plan krävs även för att kunna hitta en stabil nivå för brukningstaxan. Genom att överväga alternativa finansieringsformer och nyttja möjligheter till avsättning kan taxejusteringarna hållas nere. Betydande taxehöjningar av brukningstaxan kommer ändå att krävas under planperioden.

Hofors Vatten AB

Behov och plan har funnits för ett ytterligare beredningssteg genom filter vid Hofors vattenverk. Med omfattande åtgärder och optimering av processen har vattenkvaliteten förbättrats. I dagsläget finns därför inte ett behov av att avsätta medel av tidigare års överuttag för en framtida investering.

Kunddialog visar att den största kunden har ett minskat behov av vattenmängder, detta kommer påverka intäkterna för Hofors Vatten AB. Det tillsammans med viss kostnadsökning till följd av avveckling av anläggningar gör att tidigare års överuttag kommer att återföras till VA-kollektivet

Dokument ID 20180516-10906, Revision 1
Godkänd

genom underfinansiering i ekonomisk plan. Då det finns flera osäkra parametrar sker en fördjupad analys.

Ockelbo Vatten AB

Utöver generella kostnadsökningar, ökar kostnaderna som en följd av investeringar dels ökat behov av resurser för den långsiktiga VA-planeringen. Det krävs ett helhetsgrepp ur ett samhällsekonomiskt perspektiv för en god VA-försörjning som är hållbar. Nuvarande vattentäkter och verk är i behov av åtgärder, flera olika alternativ till lösningar finns, kostnaden för de olika alternativen varierar och ger olika effekter på avskrivningskostnaderna eftersom den ekonomiska livslängden skiljer i de olika alternativen. Då det finns flera osäkra parametrar sker en fördjupad analys. Taxejusteringar kan behövas under planperioden för att inte verksamheten ska vara underfinansierad. Detta kommer att utredas närmare.

Älvkarleby Vatten AB

Tidigare års överuttag återförs till verksamheten genom underfinansiering av den löpande verksamheten. De kostnadsökningar som sker under planperioden, är hänförbara till generella kostnadsökningar och effekt av genomförda investeringar samt förväntad utveckling av räntenivåer. Då det finns flera osäkra parametrar sker en fördjupad analys och få justeringar har gjorts sedan plan för 2018-2021 investeringsutblick 2024.

En utredning om gemensam systemlösning för vattenproduktion tillsammans med Gävle har skett och budget påverkas beroende på beslut om gemensam lösning ska genomföras eller ej. Flera detaljplaner har och kommer att antas. Utbyggnadstakten har varit låg varför medel inte lagts för exploateringar. En översyn kommer att ske.

Östhammar Vatten AB

Fortsatt arbete fokuserar på att dokumentera status inom samtliga delar i Östhammar Vatten AB samt identifiera nuvarande och kommande behov. Utredningar och sammanställningar visar på stora behov. Behov både för att klara dagens leverans och tillstånd men också för att möta kommande behov och tillväxt. Då det finns flera osäkra parametrar sker en fördjupad analys och få justeringar har gjorts sedan plan för 2018-2021 investeringsutblick 2024.

3. Kommentar till investeringsbudget

Gästrike Vatten AB

Investeringarna i Gästrike Vatten AB avser främst inventarier och system. I plan ligger en större investering, 10 mnkr jämfört med övriga år 1 mnkr, för 2019. Den avser byte av övervakningssystem för verksamhetens VA-anläggningar. Det är osäkert om arbetet kommer att genomföras över enbart ett år.

Gävle Vatten AB

Utbyggnaden av VA (exploatering) för nya bostadsområden och i omvandlingsområden är mycket stort under den kommande planperioden. Ett antal områden ligger i kommunens utbyggnads- och

Dokument ID 20180516-10906, Revision 1
Godkänd

exploateringsplan. Även privata aktörer påverkar exploateringsbehovet. Pga omfattande behov inom Gävle Vatten och flera av koncernens andra dotterbolag kommer utbyggnad i omvandlingsområden att skjutas framåt i tid.

Gävle Vattens nyinvesteringar är uppdelade i; nya serviser inom verksamhetsområde, anpassning av befintligt nät för exploatering, vattenleverans och avloppshantering. Det är inom områdena vattenleverans och avloppshantering som det finns stora investeringsbehov. För vattenleverans omfattar det ett kompletterande vattenverk (och vattentäkt) till Sätra vattenverk som försörjer huvuddelen av abonnenterna i Gävle stad. En utredning tillsammans med Älvkarleby har skett och tidplan och budget påverkas i stor omfattning av om beslut fattas om en gemensam systemlösning. Vattenleverans omfattar även ett kompletterande reningssteg för Sätra vattenverk pga de många verksamheter som finns inom vattentäktens påverkansområde. Tidplanen och omfattningen är dock mycket osäkra och kommer troligen att påverkas av arbetet med den nya stadsdelen Näringen.

För avloppshantering är det investeringen i ett nytt eller ombyggt avloppsreningsverk som är den stora posten. För att kunna möta den ökade tillväxten och framtida reningskrav är investeringen nödvändig. Då utredning pågår är tidplanen inte realistisk och budget fortfarande osäker.

Då det finns stora osäkerheter i objekt, tid och kostnader har bara fåtal justeringar gjorts sedan plan för 2018-2021 investeringsutblick 2024.

Hofors Vatten AB

Investeringarna under perioden avser främst förnyelse av befintliga anläggningar och ledningsnätet, där merparten går till ledningsnätsförnyelse enligt förnyelseplan.
Områden som identifierats med störst behov av förnyelse är Råbacka, Torsåker och Silverdalen.

Ockelbo Vatten AB

Investeringarna under perioden avser främst förnyelse av befintliga anläggningar och ledningsnätet. Flera av dagens vattentäkter, vattenverk och reningsverk är i stort behov av ersättas. Mot bakgrund av en tidigare vägvalsutredning pågår arbete för att leda vatten från Mobyheden Södra till Ockelbo tätort för att säkra vattenleveransen. Investeringsvolymerna innebär ökning i de långfristiga skulderna genom upptagning av lån för finansiering.

Älvkarleby Vatten AB

Investeringarna under perioden avser främst förnyelse av befintliga anläggningar och ledningsnätet. Åtgärder prioriteras för att minska in och utläckaget på ledningsnätet. Områden som har identifierats för åtgärd av ledningsnätet är bland annat Gårdskär och Långsand.
Då det finns stora osäkerheter har bara fåtal justeringar gjorts sedan plan för 2018-2021 investeringsutblick 2024.

Östhammar Vatten AB

Investeringarna under perioden avser dels förnyelse av befintliga anläggningar och ledningsnätet dels ledning för att leda vatten från Örbyhus (Tierp) till Österbybruk och Alunda.
Då det finns stora osäkerheter har inga justeringar gjorts sedan revidering av plan i februari för 2018-2021 investeringsutblick 2024.

Dokument ID 20180516-10906, Revision 1
Godkänd

BOLAG: Gästrike Vatten AB

RESULTATBUDGET TOTAL

Belopp i mnkr	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Summa intäkter	94,1	113,4	117,7	124,2	129,2	129,0
Personalkostnader	-62,7	-78,2	-81,3	-85,0	-88,8	-91,9
Övriga externa kostnader	-28,1	-31,7	-32,7	-33,6	-34,6	-35,3
Av- o nedskrivning	-3,1	-3,4	-3,5	-5,5	-5,6	-1,7
Summa kostnader	-93,9	-113,3	-117,5	-124,1	-129,1	-128,9
Rörelseresultat	**0,1**	**0,1**	**0,2**	**0,1**	**0,1**	**0,1**
Reavinst/förlust (materiella o finansiella)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ränteintäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntekostnader	-0,1	-0,1	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1
Skattekostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

BALANSBUDGET

Belopp i mnkr	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Anläggningstillgångar	7,8	5,4	11,9	7,4	2,8	2,1
Omsättningstillgångar	10,2	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Summa tillgångar	**18,0**	**10,4**	**16,9**	**12,4**	**7,8**	**7,1**
Eget Kapital	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Obeskattade reserver	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Långfristiga skulder inkl avsättningar	0,0	0,0	5,0	3,0	1,0	1,0
Kortfristiga skulder	13,0	5,4	6,9	4,4	1,8	1,1
Summa skulder och eget kapital	**18,0**	**10,4**	**16,9**	**12,4**	**7,8**	**7,1**

INVESTERINGSBUDGET*

Belopp i mnkr	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Inventarier/system	1,1	1,0	10,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Nettoinvesteringar**	**1,1**	**1,0**	**10,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totala investeringar exkl. förs.	**1,1**	**1,0**	**10,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**

* Samtliga investeringar över 3 mnkr specificeras var för sig.

**Nettoinvestering = investering minus eventuella bidrag och ersättningar

FINANSIERINGSBUDGET INVESTERINGAR

Belopp i mnkr	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Resultat exkl reavinst/förlust	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	3,1	3,4	3,5	5,5	5,6	1,7
Försäljning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering	-1,1	-1,0	-10,0	-1,0	-1,0	-1,0
Finansieringsbehov	2,0	2,4	-6,5	4,5	4,6	0,7

Upplåning externt genom Gävle kommuns försorg

NYCKELTAL

	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Avkastning på eget kapital	0,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Avkastning på totalt kapital	0,8%	1,1%	1,2%	0,8%	1,5%	0,8%
Soliditet	27,8%	48,1%	29,6%	40,3%	64,4%	70,8%

GÄSTRIKE VATTEN AB - INVESTERINGSVERKSAMHET
Investeringsplan 2019-2022 utblick 2025

INVESTERINGSBUDGET I DETALJ (Utgifter anges med negativa belopp)

Belopp i tusental kr	Total invest	Budget 2018	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	totalt 2019-2025
NY- OCH FÖRNYELSEINVESTERINGAR											
Inventarier	-7 700	-700	-700	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-7 000
Intregrering av övervakningssystem GVAB	-5 000			*-5 000*							-5 000
Släpvagn vattentankar /skyltvagn till vägavstängningar	-300	-300	*-300*								0
Intregrering av övervakningssystem Östhammar	-4 000			*-4 000*							-4 000
Summa totala investeringar	**-17 000**	**-1 000**	**-1 000**	**-10 000**	**-1 000**	**-1 000**	**-1 000**	**-1 000**	**-1 000**	**-1 000**	**-16 000**

Information kring ”fiskeuppropskommunernas” nätverkstankar

samt ett förslag till en ny kraftsamling kring vårt mål att bevara det lokala fisket.

Här kommer ett kort hälsningsbrev och en ursäkt för att det till synes varit väldigt tyst efter fjolårets framgångsrika kraftsamling. Tystnaden, däremot, har inte inneburit att vi inte drivit vidare de frågor som ifjol ledde framtill att 19 kustkommuner från väst till öst gick samman. Tvärtom! Vi återkommer till det vi arbetat med hela våren efter en kort information om våra ”nätverkstankar”.

Läget med samverkanstankarna

På förmötet som hölls innan konferensen i november fanns det en stark enighet bland deltagna om behovet att gå vidare. Vi, Simrishamns kommun, som initiativtagare till uppropet, tog på oss uppdraget att undersöka olika möjligheter samt att under våren komma med ett förslag om ett upplägg. I februari 2018, i samband med ett besök till västkusten, passade vi på Marint centrum att träffa representanter för västkustorganisationen Fiskekommunerna (FK) under ett halvdagsmöte i Uddevalla. På mötet framkom att Jordbruksverkets Landsbygdsnätverk (LBN) har under vintern varit i kontakt med både FK och Marint centrum (MC). Båda parter har lyft fram tankar kring möjligheten att sätta upp en samordningsfunktion med EU medel som LBN förvaltar. FK och LBN hade redan bokat ett datum i mars för en avstämning. Man beslöt därför att avvakta resultatet från mötet innan man skulle gå vidare med en projektplan och eventuell ansökan. Efter mötet mellan FK och LBN, hölls ett Skypemöte mellan MC och LBN. Utifrån dessa samråd har man börjat punkta ner både kort- och långsiktiga intressen/mål samt gemensamma aktiviteter. Vi inväntar nu respons från LBN, som kommer att diskutera frågan vid ett styrgruppsmöte i juni. Därefter (i praktiken efter sommaren) kan vi sannolikt komma vidare med att utforma projektet/samarbetet. Självklart får ni alla möjlighet att delta i att utforma nätverkets form, prioriterade frågor etc.

Behov av akut kraftsamling kring säl-fiskekonflikt

På mötet i Uddevalla identifierades även ett akut gemensamt intresse vad gäller kustfiskets framtid på båda kuster. I likhet med den på senare tiden kraftigt eskalerade säl-fiskekonflikten i Östersjön konstaterade FK representanter att det finns betydande problem även på västkusten angående skador som sälarna förorsakar för det lokala fisket. MC har fått bekräftat från Naturvårdsverket att deras utredning från 2013 visar att gråsälpopulationen i Östersjön har uppnått en bevarandestatus som tillåter ökad licensjakt. Frågan har alltså legat sedan 2013 på regeringens bord! Vi (MC + FK) beslöt därför att titta på ett eventuellt inspel från uppropskommunerna kanske i form av ett nytt brev till regeringskansliet. Diskussioner har förts med bl. a SLU, Sportfiskarna och fiskets organisationer. Vi återkommer om detta.

Nytt kvotfördelningssystem krävs för levande fiskehamnar i Östersjön för kommande generationer

En av de viktigaste anledningarna till fjolårets upprop var en utbredd och djup oro bland oss kustkommuner över det lokala fiskets framtid. Nu har våra värsta farhågor visat sig sanna. Kvotfördelningssystemet som Havs- och Vattenmyndigheten (HaV) implementerade i januari 2017, som en stödåtgärd för att införa landningsskyldighet (LS), har visat sig vara ödesdigert för det lokala östersjöfisket. Som exempel, efter ett och ett halvt år, finns tre trålare och en garnbåt (som heltidsfiskare) kvar i Simrishamn som fortfarande 2013 var Sveriges största fiskehamn räknat i värdet av landad fångst.

Hallandsfisket, precis som östersjö- eller det skånska fisket, har redan förlorat mycket. Myndigheternas planerade kvotfördelningssystem riskeras slå ut de sista bärande element i Hallandsfisket. Även om de negativa effekterna i Hallandsregionen skiljer sig markant från de vi kan se i östersjöfisket, är konsekvenserna lika förödande. Lösningen däremot är det samma; en regional kvot.

Generellt kan man säga att Simrishamns kamp om en regional torskkvot, kan likställas med Hallands kamp om bevarande av vissa kvoter som i o m införande av landningsskyldighet har fått en ny mycket avgörande roll. Dessa så kallade ”strypkvoter” dvs. mindre kvoter av arter som t ex tunga, kan i vissa fall avgöra helt om vissa delat av fiskeflottan kan fiska eller ej. När tunga kvoten är slut för en båt som fångar flera andra bottenlevande arter, riskerar den att behöva stoppa hela fisket. På så sätt blir dessa stryp- eller stoppkvoter mycket eftertraktade och ekonomiskt värdefulla. Lösningen även i detta fall är en regional tungakvot i Halland.

Svenskt fiske är på väg att upphöra på många håll. Inte bara längs stora delar av östersjökusten. För att kunna bibehålla och återskapa det, behövs nytt tänkande med ett tydligare fokus på helheten och ett bredare samråd kring utformandet av åtgärder.

Länsstyrelsen Skåne och Simrishamns kommun har därför utarbetat ett förslag till nytt kvotfördelningssystem för torskfisket i Östersjön men förslaget innehåller även flera andra viktiga delar som t ex kravet av ökad flexibilitet genom en möjlighet till kombinerat sill- och torskfiske samt ett behov av översyn av licenssystemet för att öka förutsättningar för nyrekrytering. Förslaget skickades in i måndags (14 maj) i två likalydande exemplar; ett av Simrishamns kommun och ett annat av Länsstyrelsen Skåne.

Tiden är knapp och kräver snabbt agerande

I anda av det vi kom fram till förra året, att vi är starkare om vi stöttar varandra, hoppas vi att ni kan skriva ett kort brev till HaV där ni framför ett stöd för vårt förslag och att detta kan tillsändas HaV snarast möjligt.

Vi vill också upplysa er om att det inskickade förslaget är framtaget i samråd med några regionalt viktiga fiskarföreningar, som även de kommer att stötta vårt initiativ genom skrivelser till HaV.

Har ni några frågor om vårt inskickade förslag, dess innebörd och effekter, är ni förstås välkomna att höra av er. Annars tar vi tacksamt emot en kopia på ert inskickade brev, som om möjligt gärna skickas till myndigheten under maj månad.

Vi passar på att tillönska er en skön sommar och ser fram emot att fortsätta arbetet med att utveckla vårt samarbete efter sommaren.

Samarbetshälsningar,
Vesa Tschernij
Simrishamns kommun
Tel: 0414 - 33 82 87
vesa.tschernij@simrishamn.se

www.simrishamn.se

Kommunledningskontoret

FÖRSLAG
2018-05-14

Kontaktperson
Utvecklingsenheten/Marint centrum
Vesa Tschernij
0414-819166
vesa.tschernij@simrishamn.se

Havs- och vattenmyndigheten
Box 11 930
404 39 Göteborg

Kvotfördelning för levande östersjöhamnar för kommande generationer

Förslag på åtgärder för att möjliggöra ett framtida fiske i våra östersjöhamnar

I det fall viljan finns att bibehålla/kunna återskapa ett kustfiske längs östersjökusten som kan bidra till att attrahera inflyttning till kustkommunerna och skapa arbetstillfällen inom den landsbygdsutveckling som har sin grund i fisket, måste ett nytt system för hanteringen av torskkvoterna i Östersjön skapas. Den regionalkvot som Havs- och vattenmyndigheten införde 2017 var berömvärd, men tyvärr hjälpte den inte då förutsättningarna för ett lönsamt fiske försvagats ytterligare.

Länsstyrelsen Skåne och Simrishamns kommun föreslår därför att Havs- och vattenmyndigheten omgående måste se över nuvarande system. En övervägande del av kvoten i östra Östersjön och hela kvoten i västra Östersjön måste permanent avsättas i en regional kvot för fiskare som enbart har torskfisketillstånd i Östersjön och vars fartygsstorlek är anpassat för lokala landningar. Ett tak för nyetableringar inom östersjökvoten avseende bruttoton, motorstyrka, längd och bredd bör därför fastställas. Fisket med passiva redskap inkluderas lämpligen i kvoten och är som idag fritt för dem med tillstånd. Kvoten sätts rimligen i nivå med den andel som fiskats upp av det östersjöbaserade fisket under de senaste 3 åren. Fiskare med andra fiskemöjligheter har bevisligen möjligheter att nå lönsamhet utan Östersjötorsken. Inga fiskare drabbas således av ett inkomsttapp utifrån nuvarande förutsättningar. Inom östersjökvoten kan kvoter hyras mellan östersjöfartygen och inom den kvot som medger andra fisken kan kvoterna hyras fritt mellan fartyg med torskfisketillstånd. Systemet ger en framtida garanti för tillträde till fisken i Östersjön för kustsamhällena genom att fiskets struktur bygger på lokala landningar. På så sätt skapas förutsättningar att uppnå målen om ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart fiske i Östersjön.

Havs- och vattenmyndigheten bör även utreda möjligheterna att inom ramen för regionalkvoterna i Östersjön öppna för en möjlighet att kombinera sill- och torskfiske. En översyn av licenssystemet och torsktillstånden för att minska antalet passiva fiskare som inte nyttjar sina tillstånd är också nödvändigt.

ADRESS: 272 80 Simrishamn
BESÖK: Stadshuset, Stortorget
TELEFON: 0414-81 90 00
FAX: 0414-81 97 00
E-POST: kommunledning@simrishamn.se

Initialt kommer detta innebära att en mycket låg andel av den regionala kvoten att nyttjas. Den outnyttjade delen kommer att få hanteras av Havs- och vattenmyndigheten och kan omfördelas inför kommande års fiske, bytas med andra länder eller som idag vara kvar i havet och på så vis stärka beståndet.

Länsstyrelsen Skåne och Simrishamns kommun önskar medverka i Havs- och vattenmyndighetens arbete med översynen. Denna fråga är av oerhört stor betydelse för inte minst kustkommunerna. Utan ett nytt system är fisket sannolikt förlorat för Östersjöns kustkommuner och de nödvändiga och långsiktiga investeringarna i fisket infrastruktur faller därmed.

Bakgrund

Med tanke på det avgörande skede som vi nu befinner oss i och hur detta påverkar mer än aktörerna i själva fiskesektorn har vi valt att ge en ganska omfattande beskrivning av bakgrunden till vårt förslag.

Fisken i Havs- och vattenmyndighetenet har sedan urminnes tider varit en tillgång för människorna i de angränsande kustområdena. Fisket var förr i tiden helt fritt och det var fiskarens redskap, fartyg och skicklighet som helt styrde hur mycket fisk man kunde föra i land. När fisket moderniserades och effektiviserades blev det uppenbart att fisket på något vis måste begränsas. Inledningsvis delades därför det fastställda fångstuttaget ur havsområdet upp av de kringliggande länderna utifrån hur stora fångster man landat tidigare, efter historik. Även om det skulle dröja till 2000-talet innan dessa begränsningar fullt ut skulle efterlevas så var principen klar. Denna har sedan fastställts i EU under benämningen relativ stabilitet. Sverige har således idag en fast procentdel av kvoterna efter olika fiskslag i kringliggande hav.

Dessa kvoter har sedan fördelats till svenska fiskare efter lite olika principer, men fartygens storlek och fiskehistorik har varit utgångspunkt för fördelningen. Målsättningen är att Sveriges kvoter ska utnyttjas och att man för att uppnå det ska använda möjligheten att byta outnyttjade fiskekvoter mot mer eftertraktade kvoter med andra länder. Fördelningen i Sverige av våra tilldelade kvoter har fram till 2009 skett på årlig basis och fiskaren har inte ägt någon rätt att disponera en andel av kvoten även om man i princip varit garanterad en andel av kvoten så länge man nyttjat den. På grund av överinvesteringar i det pelagiska fisket med överkapacitet som följd, beslutade staten 2009 att frångå detta system och överlåta fiskemöjligheterna till fiskaren och införa ett system med köp- och säljbara fiskerättigheter i det pelagiska fisket. Detta var ett systemskifte som, tillsammans med ökade krav på rationell hantering och kylning inom det pelagiska fisket, innebar att det traditionella kombinationsfisket i Östersjön efter sill och torsk i princip upphörde.

Laxfisket i södra Östersjön stoppades 2012 av förvaltningsskäl då staten antog en ny mer biologiskt korrekt beskattningsmodell baserad på fiske i anslutning till respektive

laxälv. Ålfisket stoppades av beståndsskäl 2007 och de kvarvarande ålfiskarna fasas nu ut ur fisket.

Tillståndskraven för tillgång till olika fisken har således låst in österjöfisket i allt färre fiskemöjligheter vilket gjort fisket sårbart för nedgångar i pris/kvoter/fångster av de fiskslag man har tillstånd att fiska.

Det östersjöbaserade fisket har sedan 1990 haft en negativ utveckling vilket påskyndats de sista 10 åren. Det pelagiska systemet i kombination med torskbeståndets kollaps 2009 har totalt förändrat förutsättningarna för möjligheterna att bedriva ett lönsamt östersjöfiske. Nu står och faller fisket med torskfiskets lönsamhet. Förvaltningens avsaknad av hänsyn till de förutsättningar man skapat för torskfiskarna bekräftas av att torskfisket under 2018 i östra Östersjön stoppas under 2 månader, samtidigt som trålfisket i västra Östersjön inte är tillåtet. Detta beslut har varit avgörande för flera torsktrålfiskares ställningstagande att ge upp sin näring under året.

Simrishamns hamn har på mindre än 10 år gått från den värdemässigt största hamnen i Sverige till en hamn vars fortsatta existens som fiskehamn nu ifrågasätts! På samma sätt är även övriga fiskehamnar längs Östersjöns kust är starkt hotade.

Framtida utveckling för Östersjöfisket med nuvarande system

Det finns en rad styrdokument för hur det allmänna vill att fisket ska utvecklas. Allt från FN:s Agenda 2030 till EU:s gemensamma fiskeripolitik med en tydlig signal om att kvoterna ska fördelas efter de olika fiskenas hållbarhet, till Havs- och vattenmyndighetens och Jordbruksverkets strategi för yrkesfisket. Livsmedelsstrategin, den marina strategin, miljömålen och andra politiska dokument går även de i samma riktning. Således finns ett starkt stöd för att slå vakt om att bevara ett levande fiske i Östersjöns fiskehamnar.

De fisken som återstår för det Östersjöbaserade fisk är följande.

Sill/skarpsill

Det pelagiska systemet har reserverat ca 15 000 ton av sill-/skarpsillkvoterna till fartyg som enbart har tillstånd att fiska sill/skarpsill i Östersjön. Denna kvot har sedan systemets införande kommit att utgöra en allt större andel av dessa fartygs infiskning. Varje kvotförsäljning som skett har haft västkustfartyg som köpare, vilket inneburit att regionalkvoten koncentrerats på de kvarvarande östersjöfartygen. Skåne har mist två av fyra pelagiska trålare med ägda fiskerättigheter för sill och skarpsill sedan systemet infördes. Något tydligt regelverk för regionalkvotens fördelning finns inte, men för att få fiska på regionalkvoten krävs pelagiskt tillstånd vilket endast ges om det finns utrymme för en ökning av den pelagiska flottan. För trålare mindre än 12 m och för garnfisket finns kustkvoter som är begränsade till en viss andel av de tillgängliga

kvoterna. Andelarna är olika i olika kvoter då Havs- och vattenmyndigheten grundat dessa på en uppräkning av kustfiskets historiska infiskning.
Kustkvoten är fri att fiska på för det kustnära fisket.

Torsk

Torskkvoterna i Östersjön delas för trålfisket upp i årskvoter som baseras på historisk infiskning. Dessutom finns sedan 2018 i östra Östersjön en regional kvot som fördelas till fartyg som enbart har tillstånd att fiska torsk i Östersjön. För 2018 är regionalkvoten 20 % av torskkvoten och den fördelas efter hur stor andel fiskaren fiskat under de två senaste åren. Fisket med passiva redskap fiskar på en kustkvot som anpassas efter infiskningen året dessförinnan. I östra Östersjön avsätts 580 ton till kustkvoten vilket är avsevärt mer än det lilla kvarvarande fisket fångat under 2017. I västra Östersjön avsätts hela den svenska kvoten på 861 ton till garnfisket, vilket sannolikt fiskas upp till stor del.

Det östersjöbaserade torskfisket står inför en uppenbar risk för att till stor del slås ut inom de kommande åren på grund av:

- Beståndssituationen hos torsk
- En ohållbart låg prisbild på torsk för att få lönsamhet i ett kustfiske
- Ett kraftigt ökande sälbestånd som tar mer än 40 % av garnfiskets torskfångst
- Avsaknad av ett kvotfördelningssystem som långsiktigt säkrar upp lokala landningar av fisk.
- Ingen miljömärkning för torsken i Östersjön samt WWFs rekommendationer till konsumenterna
- Kombinationsfiske sill/torsk är svårt att få lönsamhet i samt motverkas av tillståndskraven

Scenario om dessa problem kvarstår eller försämras

Antalet renodlade torsktrålare är redan idag mycket få och riskerar helt att försvinna. Garnfisket har få aktiva utövare i östra Östersjön och de många inaktiva torskfiskare kommer sannolikt också minska om hoppet om ett lönsamt torskfiske inte finns. De västkustfartyg som har torskfisketillstånd har bra förutsättningar att överleva då de även har fiske på Västkusten som skapar lönsamhet. De behöver bara fiska två ton torsk om året för att behålla torsktråltillståndet i Östersjön.

Utslagningen av östersjötrålarna kommer medföra att den svenska torskkvoten inom några år till större del disponeras av fartyg vars huvudsakliga fiske idag är fiske på västkusten och som av lönsamhetsskäl inte behövt bedriva mer fiske under senare år i Östersjön än vad som behövts för att behålla torskfisketillståndet.

Genom dagens möjlighet att överlåta tilldelad torskkvot på årsbasis kan årskvoterna från dessa fartyg (utöver de 2 ton som var och en måste fiska för att bibehålla tillståndet) koncentreras till ett färre antal trålare. En koncentration kan öka lönsamheten genom att fisket koncentreras till de bästa säsongerna sett till pris och fångster. När (om) torskbeståndet återhämtat sig/sälförvaltningen reducerat sälskadorna/prisbilden förstärkts så kan förutsättningarna för lokala landningar av torsk stärkas. Sannolikt sker denna återhämtning succesivt över en längre tid då nya marknader för lokalt fångad fisk

måste utvecklas och inga av de övriga problemen är något som löses inom den nära framtiden. En absolut förutsättning för en återuppbyggnad av fisket i östersjöhamnarna är att fisken i Östersjön är tillgänglig över hela året, vilket i praktiken innebär att tillstånd måste kunna ges för nyetableringar av lokala torsk- och sillfiskare.

Av den anledningen måste dagens kvotfördelningssystem göras om så att kustsamhällenas framtida tillgång till Östersjökvoterna garanteras. Om så inte sker kommer satsningarna för att återhämta fisket längs Östersjökusten inte kunna genomföras och östersjöns fiskehamnar slås ut för gott. Ingen investering sker i en verksamhet som inte kan garantera en framtida, kontinuerlig tillgång till erforderliga mängder råvara. Dagens system kan som nämnts ovan inte garantera detta. Det har funnits långtgående planer på att etablera beredningsanläggningar som bygger på kontrakterade landningar, men dessa föll på att leveranserna inte kunde garanteras, bristande miljömärkning och köpmotståndet mot östersjötorsk.

Detta förslag har tagits fram gemensamt av Länsstyrelsen Skåne och Simrishamns kommun och skickas i två likalydande exemplar.

Med vänliga hälsningar

[redacted]

Karl-Erik Olsson
Kommunstyrelsens ordförande
Simrishamns kommun

Kopia till:
Länsstyrelsen Skåne
Region Skåne
Gotlands kommun
Helsingborgs kommun
Höganäs kommun
Karlshamns kommun
Karlskrona kommun
Ronneby kommun
Sölvesborgs kommun
Trelleborgs kommun
Värmdö kommun
Ystads kommun
Östhammars kommun
Avdelning 42 Nogersund
Havs- och Kustfiskarnas Producentorganisation (HKPO)
Sveriges Fiskares Producentorganisation (SFPO)
Sveriges Yrkesfiskares Ekonomiska Förening (SYEF)
Österlens Havsfiskeförening